

Länsförsäkringar Skåne

Årsrapport 2017

Kunskapskalas lockade storpublik

Runt 2 000 kunder fick lära sig mer om de fyra elementen och bjöds på högklassig underhållning.

Tre perspektiv på trygghet

Trygghet kan komma i många olika former. Vi tittar närmare på begreppet trygghet ur våra kunders, samhällets och Länsförsäkringar Skånes perspektiv.

Hållbarhet inom Länsförsäkringar Skåne

Genom att dela med oss av kunskap till våra kunder minskar vi risken att de drabbas av skador eller ekonomisk otrygghet. Det är vårt viktigaste samhällsengagemang.

Innehåll

Verksamheten

- 4 Det finansiella året
- 6 Vd har ordet
- 10 Året som gick 2017
- 12 Kunskapskalas och fullmäktigeval
- 14 Trygghet för våra kunder
- 16 Trygghet i vårt samhälle
- 18 Trygghet för Länsförsäkringar Skåne
- 20 Vårt hållbarhetsarbete
- 26 Samverkan
- 28 Ordförande har ordet
- 30 Bolagsstyrningsrapport

Året i siffror

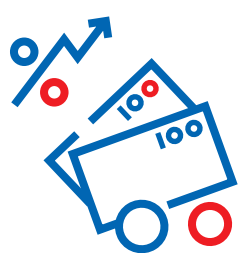
- 34 Förvaltningsberättelse
- 36 5-årsöversikt
- 37 Resultaträkning - koncernen
- 38 Balansräkning - koncernen
- 39 Resultaträkning - moderbolaget
- 40 Balansräkning - moderbolaget
- 42 Förändringar i eget kapital
- 43 Kassaflödesanalys
- 44 Resultatanalys för skadeförsäkringsrörelsen
- 46 Noter
- 64 Revisionsberättelse
- 67 Underskrifter
- 68 Styrelse
- 69 Företagsledning
- 70 Fullmäktige 2017

Länsförsäkringar Skånes bolagsstämma äger rum torsdagen den 15 mars 2018 på Malmömässan.

Länsförsäkringar Skåne

ägs av kunderna

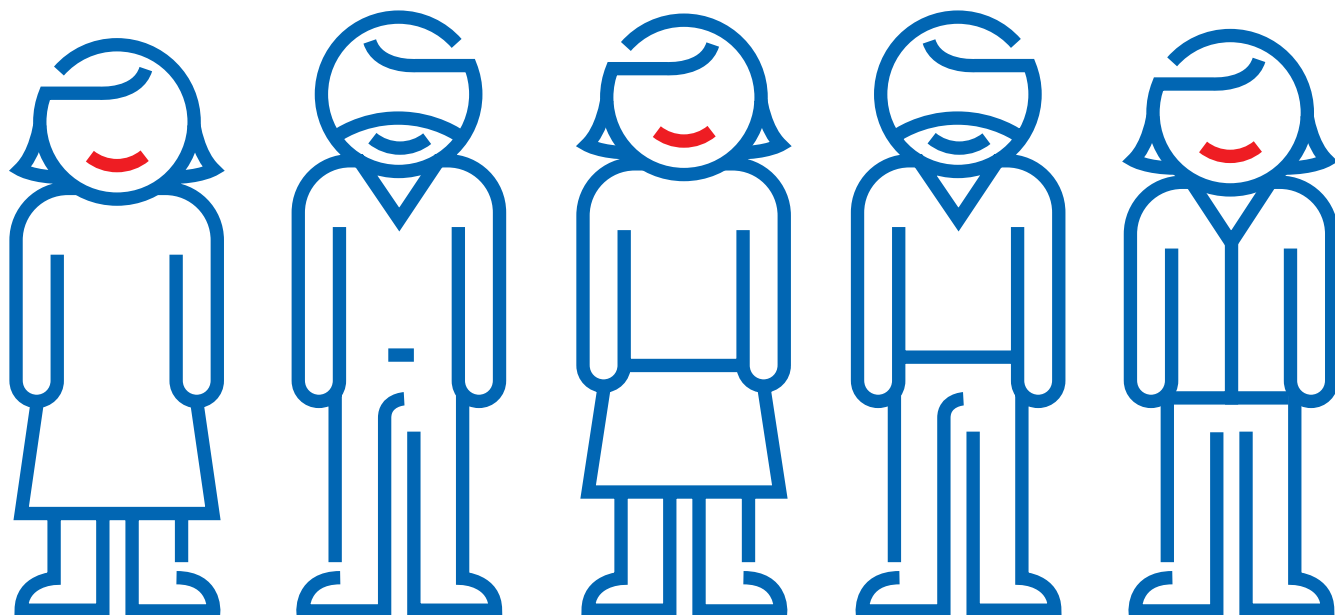
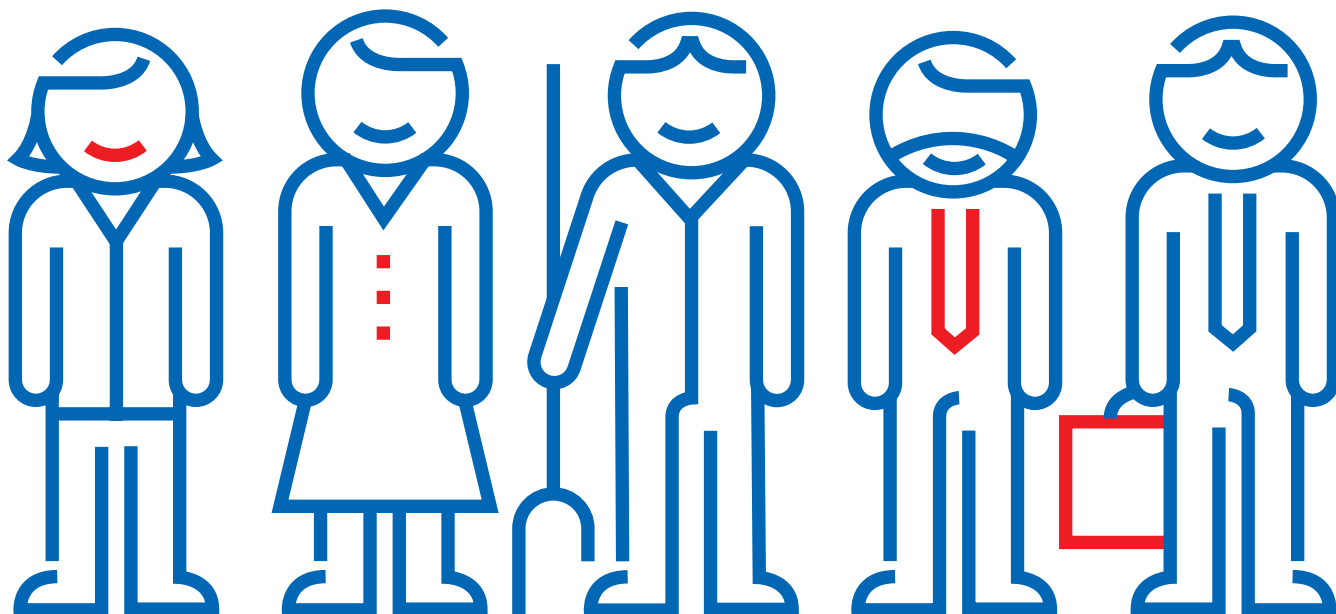
Vår verksamhet utgår från dina behov, det är nämligen du, tillsammans med våra andra kunder, som äger bolaget. Vi hjälper dig med det mesta som har med din trygghet att göra. Inte bara skydd för din familj eller ditt företag, dina ägodelar, eller det som har med pengar att göra utan även om du vill byta bostad. Det förenklar vardagen att ha allt samlat hos oss.

441 095

kunder en ökning med 10 146 under 2017

Mkr	Privat			Företag			Lantbruk		
	2017	2016	Förändring	2017	2016	Förändring	2017	2016	Förändring
Sakpremier	1 564	1 439	8,7 %	630	601	5,0 %	208	195	6,4 %
Skadekostnader	1 040	1 082	-3,9 %	380	343	10,7 %	78	92	-15,5 %
Liv, premiedragande bestånd	81	80	1,7 %	826	855	-3,4 %	2	2	-5,9 %
Bank, inlåning	6 942	6 105	13,7 %	668	571	16,9 %	389	378	2,9 %
Bank, utlåning	19 824	15 998	23,9 %	920	780	17,9 %	3 702	3 320	11,5 %
Spara	2 715	2 292	18,4 %	312	229	36,1 %	94	69	36,2 %
Förmedlade bostäder	1 769	1 609	9,9 %	-	-	-	-	-	-
Antal kunder	372 666	363 136	2,6 %	57 114	56 241	1,6 %	11 315	11 572	-2,2 %

Susanne Petersson, vd Länsförsäkringar Skåne

Rekordresultat - nu tar vi steget mot världens nöjdaste kunder

2017 var ur flera aspekter ett väldigt framgångsrikt år för Länsförsäkringar Skåne. Vi gör vårt bästa resultat någonsin i vår över 180-åriga historia och redovisar dessutom lönsamhet i samtliga tre kärnaffärer. För våra kunder, som också är våra ägare, är detta goda nyheter. Resultatet bäddar för en rekordstor ägarutdelning och med stärkt självförtroende tar vi sikte på att göra våra kunder till världens mest nöjda.

Långsiktighet och handlingskraft - det är hur vi agerar och beslutar idag som lägger grunden för den framtida utvecklingen av vår verksamhet och den skånska region vi är en del av. Vi har valt att ta en aktiv roll i samhället för att vi tror att vi kan vara med och göra skillnad. Att skapa en inkluderande och aktiv miljö för våra ungdomar är en avgörande faktor för att Länsförsäkringar Skåne även fortsättningsvis ska vara med och skapa trygghet för nästa generations skåningar. Under de senaste fyra åren har Länsförsäkringar Skåne stöttat MFF:s och HIF:s ungdomssatsningar *MFF i samhället* och *Ung aktiv 9*. I det äventyrsbaserade ledarskapsprogrammet *Live it up!* deltar mentorer från Länsförsäkringar Skåne i formandet av framtidens kvinnliga beslutsfattare.

En lika central fråga är klimatanpassningen av vårt samhälle. 2017 var globalt ännu ett år med rekordhöga medeltemperaturer. Effekten av höjda havsnivåer i Skåne och snabba vädersvängningar är realiteter som vi måste förhålla oss till och aktivt bidra till att möta. Ett robust samhälle som klarar översvämningar och stormar utan allt för stora störningar på viktiga samhällsfunktioner och där skador på byggnader begränsas, är en förutsättning för att försäk-

ringsbranschen även i framtiden ska kunna erbjuda lösningar som skapar trygghet för alla som bor och verkar i vår del av landet. För att vi ska nå dit kommer vi att driva på för fler samarbeten mellan stat, kommun och näringsliv, men också för tydligare spelregler kring vem det är som har ansvaret för att klimatanpassa både befintlig och ny bebyggelse.

Formandet av ett tryggt samhälle rör skåningar i alla åldrar. Som start på röstningsperioden i vårt digitala fullmäktigeval arrangerade vi årets upplaga av vårt Kunskapskalas där såväl små som stora under lekfulla former fick fördjupa sig i hur de fyra elementen påverkar vår vardag. I förlängningen skapar det en förståelse för hur skador kan förebyggas. Det var fantastiskt att själv få vara på plats i Helsingborgs arena och se den energi och nyfikenhet som uppstår när barn och vuxna träffas och hänger sig åt naturvetenskap och underhållning i toppklass. Det var en av årets höjdpunkter och en påminnelse om hur viktigt det fysiska mötet är även i en digital tidsålder.

På plats under vårt Kunskapskalas var även vårt innovationsbolag Lfant. De visade upp vår nya VR-lösning som förebygger

” Vi har de senaste åren även gjort ett omfattande arbete inom vår kapitalförvaltning för ökad riskspridning vilket skapar förutsättning för en stabil avkastning.

vattenskador i hemmet. Bolaget är en satsning som ger oss möjlighet att utveckla och implementera genomgripande förändringar i vår verksamhet i en tid då digitalisering och robotisering präglar vår bransch. Allt fler processer automatiseras och våra kunder kommer att få se en tillgänglighet och servicenivå som hittills varit svår att åstadkomma. Vår uppgift är att se möjligheterna och implementera tekniken så att den förenklar våra kunders vardag och Lfant ska ligga i framkant i den utvecklingen.

Resultat 2017

Ett år utan stora stormar eller översvämningar men också ett år där vårt målmedvetna strategiska arbete bär frukt. Med en vinst på 1 167 miljoner kronor har vi möjlighet att redovisa ett resultat på 967 miljoner kronor och samtidigt ge 200 miljoner i ägarutdelning till våra kunder – fantastiskt! Det är nu vi får betalt för tidigare investeringar i vår organisation, effektiva arbetsprocesser och mötesplatser nära våra kunder. Vår bankverksamhet visar en synnerligen stark tillväxt och gör det dessutom med lönsamhet, vilket i sig är en anmärkningsvärd prestation. Glädjande är också att vi ser ett positivt resultat i Livaffären. Det är ett hårt och intensivt arbete de senaste åren som har lett fram dit.

Lika positiv är den utveckling vi ser inom villahemförsäkring, vilket bidrar till att göra oss mindre beroende av motoraffären. Den senare har under flera år varit mycket framgångsrik, men där ser vi nu fler och nya aktörer som är aktiva på marknaden. Samtliga delar inom sakaffären bidrar till vårt positiva resultat. Det är värt att lyfta fram det långsiktiga skadeförebyggande arbete vi gör genom att dela med oss av kunskap exempelvis genom poddar, sociala medier och kundbesök för att minska risken att våra kunder drabbas av skador. Genom att knyta vårt hållbarhetsarbete nära vår affär bidrar vi på ett effektivt sätt till att skapa en hållbar utveckling i regionen, vilket är extra viktigt med hänsyn till att vi är ett kundägt företag. Vi har de senaste åren även gjort ett omfattande arbete inom vår ka-

pitalförvaltning för ökad riskspridning vilket skapar förutsättningar för en god och stabil avkastning. Det senaste steget är bildandet av vårt fastighetsbolag där vi under 2017 har presenterat två förvärv, ett i befintliga fastigheter i Helsingborg och ett i nybyggnation av hyresrättslägenheter i Limhamns sjöstad i Malmö som påbörjas under 2018. Genom fastighetsbolaget stärker vi inte bara vår kapitalförvaltning, det skapar också möjlighet att stärka vår lokala närvaro och på ett positivt sätt driva på utvecklingen i regionen genom byggnation av fler hyresrätter i attraktiva lägen.

Jag vill tacka samtliga medarbetare för deras fantastiska arbete, som tillsammans har gjort 2017 till det resultatmässigt bästa året i Länsförsäkringar Skånes långa historia. Det krävs stort

” Vi har valt att ta en aktiv roll i samhället för att vi tror att vi kan vara med och göra en skillnad.

engagemang och ömsesidig respekt för varandra och våra yrkesroller för att nå så långt som vi har kommit idag. Vi ligger väl framme när det kommer till kundnöjdhet i Svenskt Kvalitetindex årliga

mätningar och där kommer vi att fortsätta utmana oss själva. Våra skånska kunder ska bli världens mest nöjda inom vår bransch och vi har inlett det hårda arbete som krävs för att nå dit. Det gångna året har vi sett resultaten av strategiska beslut och engagemang inför vår uppgift har gett utdelning – det är nu vi lägger grunden för lika starka resultat under 2020-talet.

Helsingborg februari 2018

Susanne Petersson

Vd Länsförsäkringar Skåne

Händelser under året

Ett axplock av de aktiviteter som vi genomförde 2017.

Vi bygger i Limhamns sjöstad

I december slöt vårt nybildade fastighetsbolag avtal med Skanska om byggnation av runt 300 hyreslägenheter i expansiva Limhamns sjöstad. Tidigare under året köpte fastighetsbolaget tre mindre hyresfastigheter i Helsingborg.

Bil Larsson i Trelleborg är "Årets Bilverkstad"

För att främja utvecklingen inom verkstadsbranschen delar vi varje år ut titeln "Årets Bilverkstad" till den avtalsverkstad som utmärkt sig genom hög kundnöjdhet och snabba reparationer.

"Otroligt roligt, och en enorm boost för hela gänget, sa Bil Larssons delägare Roger Borgström när han tog emot priset från Länsförsäkringar Skånes skadechef Lars Reiten."

Sveriges största brandövning

8 av 10 som dör eller skadas i bränder gör det där de känner sig som tryggast - i hemmet. Under senhösten genomförde Länsförsäkringar därför Sveriges största brandövning. Närmare 4 000 människor runt om i landet brandövade i hemmet med hjälp av en enkel steg-för-steg-lista.

Våra kunder uppskattar oss!

56 utmärkelser på 15 år. Svenskt kvalitetsindex årliga kundnöjdhetsmätning visar att kunderna uppskattar Länsförsäkringar. 2017 tog vi hem förstaplatsen i fem av nio kategorier bland de namngivna aktörerna i branschen.

Minns du din halkkörning?

Varje år ger Länsförsäkringar Skåne sina kunder möjlighet att fräscha upp sina kunskaper på halkbanan. Under ett par veckor i oktober deltog runt 300 kunder i utbildningarna på Bulltoftabanan och Ring Knutstorp.

Kunskapskalas i Helsingborgs arena

I samband med vårt fullmäktigeval arrangerade vi årets stora Kunskapskalas i Helsingborgs arena. Fysiska experiment, VR-lösningar och musikunderhållning i toppklass lockade en stor publik som också fick en chans att träffa årets kandidater till fullmäktigevalet.

Nå oss när du vill

Sedan 1 mars är det ännu enklare att nå oss på tider som passar våra kunder. Våra telefonlinjer är numera öppna 8 till 22 alla vardagar och 10 till 15 under helger.

Vårt digitala fullmäktigeval inleds

Vi följer upp fjolårets succé med ett nytt digitalt fullmäktigeval. I april inledde vi valet med nomineringen – läs mer om hela valprocessen på sidorna 12-13.

Tradition vs innovation på Media evolution city

På ett fullsatt frukostseminarium på MEC talade vår chef för digital utveckling, Lisa Olsson, kring hur gamla affärsmodeller utmanas i en digital värld och vad som kommer att krävas för att vi ska fortsätta vara relevanta för våra kunder.

Vi håller Skåne rent

Tillsammans med den ideella organisationen Håll Sverige Rent samlar vi in skrot och farligt avfall hos våra lantbrukskunder. Under 2017 säkerställde vi att 868 ton skrot och plast samt 168 ton farligt avfall togs om hand på rätt sätt.

På plats på Borgeby fältdagar

Borgeby fältdagar lockade över 20 000 besökare. I stora lunchtältet arrangerade vi två välbesökta panelsamtal om ämnena klimatsmart lantbruk och antibiotikaanvändning. Evenemanget gick också att följa via vår webbsändning i Studio Borgeby.

Tryggare vardag med första hjälpen-kurser

Vi arrangerar första hjälpen-kurser för föräldrar, seniorer och företagare. Under 2017 fick 1 030 deltagare lära sig hur man agerar vid exempelvis kvävning, hjärtstopp och brännskador.

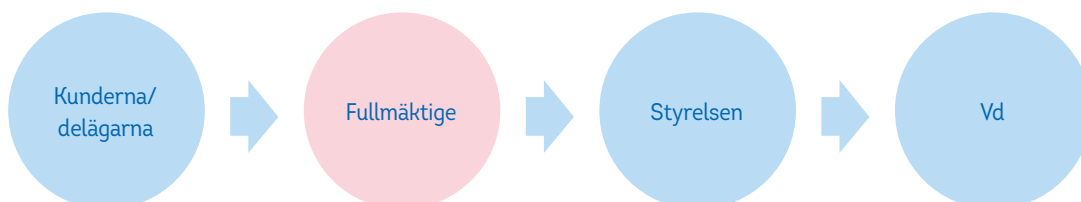
Länsförsäkringar Skåne jobbar för att öka tryggheten och bygga ett mer hållbart samhälle. Genom olika aktiviteter ger vi våra kunder och ägare relevant information som bland annat hjälper till att förebygga skador. Detta är en viktig del av vårt hållbarhetsarbete. Läs mer om Länsförsäkringar Skånes hållbarhetsarbete på sidorna 20-25.

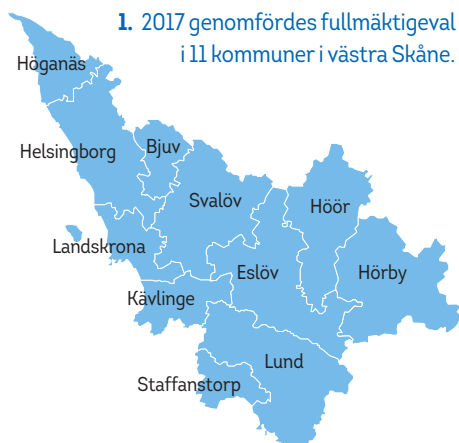
Digitalval spurtade med Kunskapskalas i Helsingborg

Som kund och delägare kan du påverka vår verksamhet genom dina valda representanter i fullmäktige. De totalt 50 representanterna i fullmäktige utser styrelsen som i sin tur tillsätter bolagets vd.

Genom att digitalisera vårt fullmäktigeval har vi ökat såväl antalet nomineringar som antalet röster markant. Här presenterar vi valprocessen från nominering och valfilmer till slutspurten med vårt Kunskapskalas i Helsingborg.

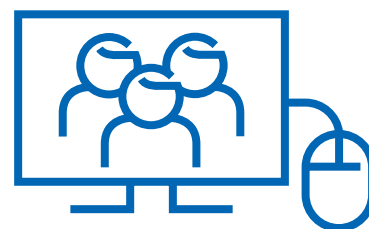
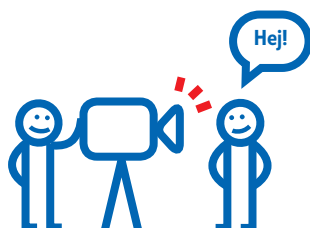

Så går ett fullmäktigeval till

2. Av 349 föreslagna kandidater tog valberedningen fram 51 nominerade. I varsin valfilm fick de berätta varför de ville ingå i Länsförsäkringar Skånes fullmäktige.

3. Röstningen pågick under perioden 1-31 oktober.

4. På vårt Kunskapskalas kunde våra fullmäktigekandidater träffa kunderna i valdistriktet. I en i princip fullsatt Helsingborgs arena fick 2 000 besökare möjlighet att fördjupa sina kunskaper kring hur de fyra grundelementen fungerar och möta de 18 kandidater till årets fullmäktigeval som var på plats.

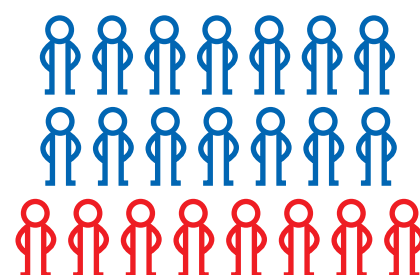

5. Totalt registrerades 2 258 godkända röster från kunder med sakförsäkringar hos Länsförsäkringar Skåne.

2 258

6. 22 kandidater valdes in, 14 kvinnor och 8 män. Ledamöterna väljs formellt in och tillträder sina roller på Länsförsäkringar Skånes bolagsstämma den 15 mars 2018.

Trygghet för våra kunder

Det finns ingen enkel förklaring till vad som får oss att känna oss trygga. Vi har pratat med kunder samt representanter från forskningsvärlden och polismyndigheten för att få deras syn på vad som skapar trygghet och vilken typ av samarbeten som krävs för att vi ska lyckas.

Tre röster från våra kunder - vad är trygghet för dig?

Lucia Lopez, arbetsledare
Trygghet är en känsla av samhörighet i samhället, när jag kan lita på att de som finns omkring mig tar hand om mig om jag behöver det. Jag känner mig tryggare i Malmö än i min gamla hemstad Rio de Janeiro. Här känner jag att jag kan lita på människor och att det finns respekt för varandra.

Eva Linder Eliasson, pensionär
Barnen är viktigast för att skapa ett tryggare liv. Vi måste se till så att våra barn fullt ut har möjlighet att utvecklas i sina skolor och att vi vuxna ger dem bra förebilder.

Alexander Näslund, restaurangägare
För mig är det viktigaste att det finns en ekonomisk trygghet, att det finns en sparad buffert. Med en ekonomi som är i ordning finns goda möjligheter att bo på det sätt man önskar och ha en schyst levnadsstandard. Sedan betyder det mycket att ha sin familj omkring sig, att inte behöva vara orolig för att man ska bli lämnad ensam.

Vi trygghetscertifierar fastigheter

Med ambitionen att skapa en säkrare miljö för de boende har Länsförsäkringar Skåne börjat trygghetscertifiera fastigheter i stadsdelen Sofielund i Malmö. Initiativet är ett samarbete mellan Sofielunds fastighetsägare och Länsförsäkringar Skåne, med stöd av polisen.

” Jan Svärd, ordförande, Fastighetsägare Sofielund
Vi har koncentrerat våra trygghetshöjande insatser på två områden: låssystem som säkerställer att obehöriga inte kan ta sig in utan nyckel och belysning som styrs av rörelsedetektorer i alla allmänna utrymmen. Att det finns belysning på plats som gör att ingen enkelt kan gömma sig eller verka i mörker betyder mycket för tryggheten och vi ser också att de boende är mycket nöjda med insatserna.

Trygghetscertifieringen av vår fastighet ger oss ett kvitto på de åtgärder som vi redan har gjort, men är också en fingervisning om det finns områden där vi kan göra ytterligare förbättringar. Vi fick ett par anmärkningar på brandskyddet och har nu investerat i ett par extra brandsläckare. Jag tycker det är en bra insats som Länsförsäkringar Skåne gör här. De boende behöver få professionellt stöd att bedöma status på den befintliga fastigheten och framför allt råd kring vilka åtgärder som är effektiva för att öka tryggheten just hos dem.

Jan Svärd är ordförande i Fastighetsägare Sofielund samt i Bostadsrättsföreningen Cykeln, den första fastigheten i Sofielund som genomförde en besiktning som ska leda till att föreningen blir trygghetscertifierad.

Så trygghetscertifieras fastigheter:

Vid besiktningen går en skadeförebyggare från Länsförsäkringar Skåne igenom hela fastigheten tillsammans med en representant från fastighetsägaren. Eventuella brister i exempelvis förvaltningsrutiner, belysning, lås och brandskydd noteras. Om samtliga krav är uppfyllda blir fastigheten trygghetscertifierad.

Vid mindre brister kan dispens ges för justeringar under ett par månader. Är det allvarigare brister så ställs kravet på en återbesiktning innan trygghetscertifiering kan godkännas.

Från vänster: Jan Svärd, ordförande Brf Cykeln, Kenneth Johansson och Andreas Johansson, Länsförsäkringar Skåne.

Trygghet i vårt samhälle

Jakten på tillit

” Lars Trägårdh, historieforskare
Tillit är en avgörande tillgång för Sverige och det är något vi måste slå vakt om för det är en stark konkurrensfördel som vi har gentemot många andra länder. Vi ser också ett klart samband mellan tillit och en känsla av trygghet.

Ett resultat som är tydligt i våra undersökningar är att svenskar lägger mycket stor vikt vid att ha ett arbete. Ur tillitsaspekt är det nästan fatalt att befinna sig utanför arbetsmarknaden. Dels minskar tilliten mot omgivningen, dels ses du i mångas ögon rent av som lite suspekt om du inte har ett jobb. Vi ser också att faktorer som jämställdhet och segregation påverkar graden av tillit.

Samtidigt är det en komplicerad fråga. Vad som fungerar och bygger tillit mellan grupper är projekt där det finns ett tydligt gemensamt mål. Att bara föra ihop personer ur olika samhällsgrupper kan få rakt motsatt effekt än den önskade. Som företag gäller det att vara aktiv, bjuda in andra aktörer och själv ta en tydlig roll exempelvis vid rekryteringar. Om näringslivet blev bättre på det här skulle det ha stor betydelse.

Har du varit ute och kört längs småvägarna har du säkert någon gång stött på en gårdsbutik där kunderna bara lägger pengar i en ask och tar de varor som de önskar. Skulle den typen av fenomen försvinna, är det ett tydligt tecken på att något håller på att förändras, men idag kan du fortfarande hitta dem på den skånska landsbygden. Det är ett gott tecken på att tilliten i vårt samhälle fortfarande är hög.

” Vad som fungerar och bygger tillit mellan grupper är projekt där det finns ett tydligt gemensamt mål.

Lars Trägårdh – tidigare historieforskare vid Barnard College och Columbia University (USA), nu knuten till Ersta Sköndal Bräcke Högskola.

Aktuell med: projektet Tillitens geografi och Tillitsbarometern, finansierad av Länsförsäkringars Forskningsfond. Projektet undersöker hur stor tillit svenskar känner till myndigheter, bekanta och sitt lokalsamhälle, och tittar också på vilka bakomliggande faktorer som påverkar graden av tillit.

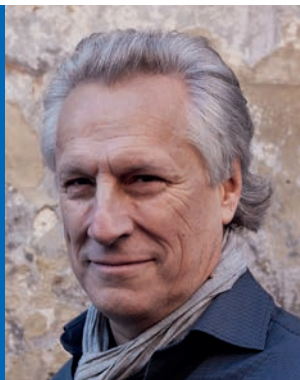

Foto: Polisen

Med uppdrag att skapa trygghet

Jonatan Örstrand, kommunpolis i Malmö
 För mig är trygghet i mångt och mycket en avsaknad av oro. Känner du ingen oro för att bli drabbad av exempelvis inbrott, bilolycka eller misshandel bidrar det sammantaget till att skapa en känsla av trygghet.

Helt centralt är att du känner dig trygg i ditt hem. Gör du inte det påverkar det tillvaron även de stunder då du inte är hemma. Det kan exempelvis vara stök i trapphus, närvaro av ungdomsgång och skadegörelse som skapar oro. Men även faktorer som inte egentligen innebär någon större reell fara, som exempelvis mopedtrafik, ser vi markant ökar känslan av otrygghet i ett område. Polismyndighetens uppgift är till stor del brottsförebyggande. När vi tittar på de faktorer som skapar otrygghet är det tydligt att det inte är något som löses enbart med polisinsatser, utan det krävs samarbete mellan flera olika parter för att nå effektiva resultat. Vid skadeföre-

byggande och trygghetsskapande projekt är en viktig utgångspunkt att det skapas trygghet för dem som redan bor i området och inte bara leder till gentrifikation.

Jag upplever att det är först de senaste åren som polisen på ett mer systematiskt sätt har börjat med brottsförebyggande arbete, där man är medveten om den bild det skapar av polisväsendet utåt. För i vårt mer traditionella polisarbete är vi väldigt beroende av att det finns ett förtroende för rättsväsendet i samhället. Det finns kvarter där vi har en god bild av vad som pågår men vi får inte vittnen som i rättegång är beredda att berätta vad de har sett eftersom de är oroade, ibland med rätta, för hur det kommer att påverka dem och deras familj. Det är ett mönster som vi måste bryta. För de här personerna kan det vara ett oerhört stort steg att gå till polisen och göra en anmälan. Då krävs det att vi träffar och börjar bygga relationer till dem på deras hemmaplan.

Trygghet för Länsförsäkringar Skåne

Under snart 200 år har Länsförsäkringar Skåne varit med och skapat trygghet i vardagen för våra kunder. Vad är grunden till att vi under så lång tid har setts som relevanta och vad krävs för att vi ska kunna fortsätta leverera tjänster som våra kunder efterfrågar?

Röster från våra medarbetare

” Dan Stenberg, CFO och vice vd Länsförsäkringar Skåne

Centralt för Länsförsäkringar Skånes verksamhet är att det finns en långsiktighet i allt vi gör. Hela vår verksamhet, såväl försäkring som bank, bygger på långa ömsesidiga relationer med våra kunder. Vi är lokala - våra kunder känner att vi finns på plats när de behöver oss. Vår kapitalförvaltning utmärker sig även den med att det finns en långsiktighet. En stabil finansiell bas gör att vi kan vara uthålliga i våra investeringar, framförallt i tider med negativ utveckling på de finansiella marknaderna.

Vår uppbyggnad som en federation skulle kunna göra det svårt att hålla nödvändig takt i vårt förändringsarbete, men om vi klarar att hantera samarbetet inom federationen lika framgångsrikt som vi har hittills får vi betydande skalfördelar. Federationen är en av nycklarna till att vi klarar att ha en så stark lokal anknytning även i en digital tidsålder.

Avgörande är att vi även fortsättningsvis är lyhörda för våra kunders önskemål och levererar lösningar som är konkurrenskraftiga. Vi har dessutom unika mervärden i att vara kundägda och lokala. Jag är övertygad om att det är starka koncept även för morgondagens kunder.

” Sanna Pedersen, 180 dagar som säljare på Länsförsäkringar Skåne

Jag sökte mig till Länsförsäkringar Skåne för att jag drivs av att hjälpa kunder och ge dem den bästa servicen. Då ligger försäkringar och den trygghet som de skapar för kunderna nära till hands. Jag hade vänner som jobbade här. Av dem hade jag hört att det är ett företag som ger sin medarbetare stora utvecklingsmöjligheter och har ett ledarskap som tittar på varje enskild individs behov av utbildning och annat stöd.

Vad som har slagit mig under mitt första halvår här är att det finns en väldigt stor öppenhet och ett engagemang att hjälpas åt. Oavsett avdelning och position så hälsar man på varandra och är det något som inte blir helt rätt ligger fokus på hur vi kan göra det bättre nästa gång.

Jag tror det är typiskt för många i min generation att vi vill känna att vi utvecklas i våra roller på arbetsplatsen. För att Länsförsäkringar Skåne även i framtiden ska vara en attraktiv arbetsgivare och locka till sig talanger måste vi fortsätta att ta till vara kompetensen som finns hos alla medarbetare. Det är företag som jobbar så som unga letar efter när de söker jobb idag.

En trygg kapitalförvaltning

” Peder Gräns, portföljförvaltare på Länsförsäkringar Skåne

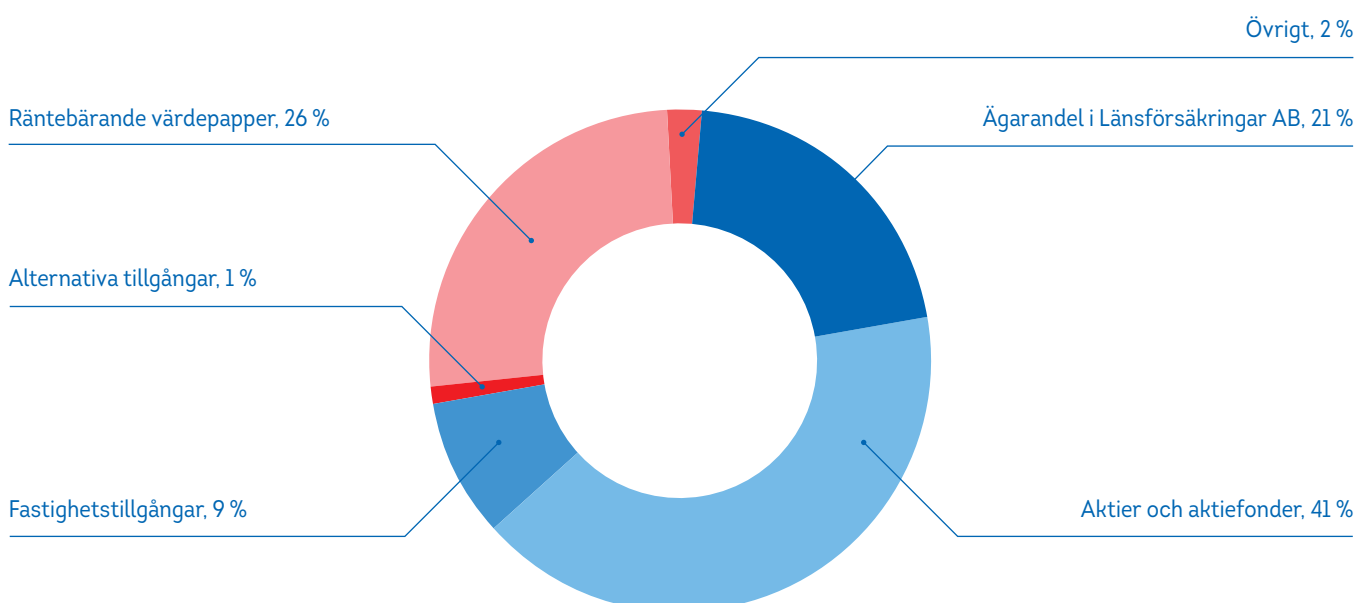
Under de senaste tre åren har Länsförsäkringar Skåne gjort en relativt stor förflyttning i vår kapitalförvaltning. Från att ha en större andel av våra tillgångar i svenska aktier, till att idag ha en mer differentierad portfölj med innehav i fler internationella marknader och med större spridning i underliggande tillgångar. Den sammanlagda effekten blir att vi kan få samma eller till och med något bättre avkastning på vårt kapital, men med en betydligt bättre riskprofil. Det gör också att vi har en bra position i förhållande till de legala krav och solvensregler som verksamheten måste möta, bland annat kapitaltäckning och riskrapportering till Finansinspektionen.

Den stora förflyttningen har gett resultat och under 2017 såg vi en fin utveckling i portföljen. Nästa steg handlar om att fortsätta utmana och skapa bättre förutsättningar för hur vi investerar tillgångarna. Vi arbetar till exempel med att systematiskt öka vårt innehav i tillgångslaget alternativa tillgångar och fastigheter med målsättningen att på lång sikt ytterligare förbättra bolagets riskprofil.

Så placerar Länsförsäkringar Skåne sitt kapital

Som försäkringsbolag och bank förvaltar Länsförsäkringar Skåne ett kapital som ska garantera driften och finansiera utveckling av framtida lösningar till våra kunder. Kapitalet är placerat i dels långsiktiga tillgångar, dels värdepapper som lätt kan realiseras om det uppstår behov av kortsiktig finansiering av verksamheten.

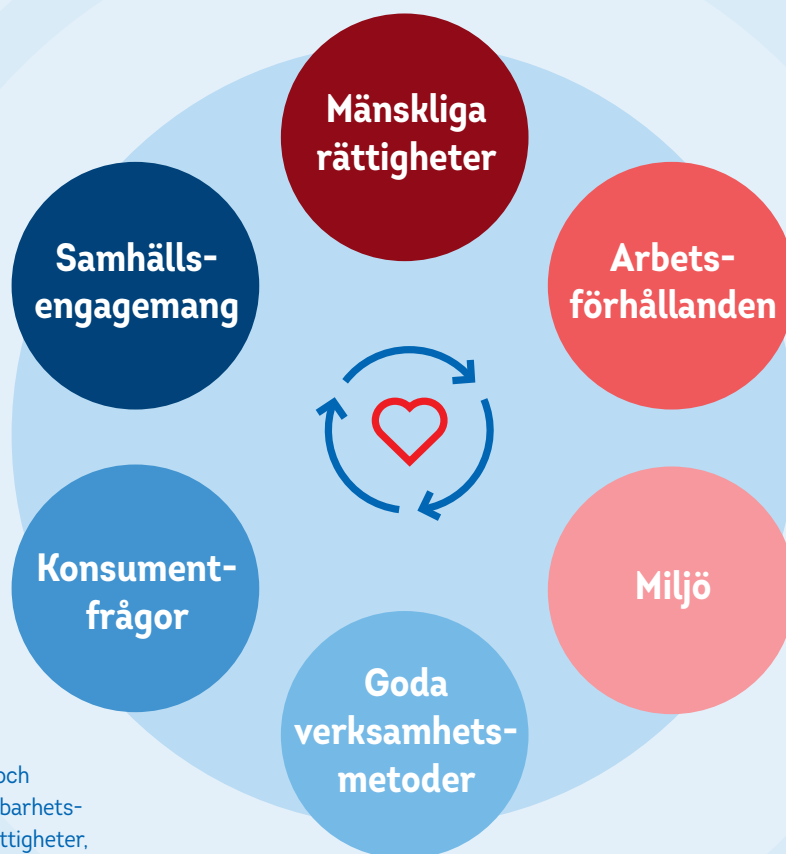
Hållbarhet inom Länsförsäkringar Skåne

Länsförsäkringar Skånes kunder är också våra ägare. Det gör att vi inte behöver kompromissa – det som är bra för våra kunder är också bra för våra ägare. Att värna om den region vi lever i och verka för en hållbar utveckling är en självklar del av vårt bolags långa historia.

Intressentdialog

År 2012 genomförde Länsförsäkringar Skåne en intressentdialog där såväl medarbetare som externa parter fick identifiera de områden som de bedömde var mest väsentliga i Länsförsäkringar Skånes hållbarhetsarbete. Resultatet från väsentlighetsanalysen låg till grund för den nu liggande bolagsövergripande strategin. Arbetet med en uppdatering av den senaste väsentlighetsanalysen från 2012 kommer att inledas under 2019.

Årligen genomförs även en varumärkesundersökning som bland annat mäter i vilken grad Länsförsäkringar Skånes varumärke associeras med att vi är begripliga, samhällsengagerade och ger kunskap och goda råd.

Med inspiration från ISO 26 000 arbetar och utformar Länsförsäkringar Skåne sitt hållbarhetsarbete utefter sex områden: mänskliga rättigheter, arbetsförhållanden, miljö, goda verksamhetsmetoder, konsumentfrågor och samhällsengagemang.

Styrning av hållbarhetsfrågor och riskanalys

Styrningen av vårt hållbarhetsarbete finns i ordinarie bolagsstyrning, samt ett flertal styrdokument. Hållbarhet är också en naturlig del i vår årliga verksamhetsgenomgång och i affärsplaneringen. Vårt övergripande hållbarhetsarbete beskrivs i vår Hållbarhetspolicy. På följande sidor finns en sammanställning av de centrala dokument som styr vår verksamhet inom miljö, sociala och personalrelaterade frågor, respekt för mänskliga rättigheter samt motverkan av korruption.

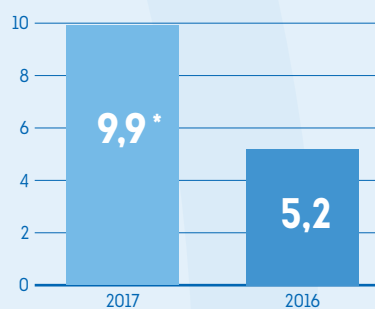
Årligen genomförs en riskanalys med avseende på hållbarhetsfrågor. En övergripande risk som beaktas är att vi skulle kunna sakna rätt kompetens för att möta lagkraven inom hållbarhetsområdet. Denna fråga hanteras primärt genom de utbildningsinsatser som beskrivs närmare nedan.

Vi presenterar också de mest väsentliga riskerna som identifierats inom respektive område.

Redovisning av koldioxidavtryck

Redovisningen genomförs mot bakgrund av Svensk Försäkrings rekommendationer. Syftet är att samordna försäkringsföretagens sätt att beräkna och redovisa koldioxidavtryck i investeringsportföljerna och ska i första hand beräknas för noterade innehav. Vid redovisning ska ett intensitetsmått användas som visar försäkringsbolagets ägarandel av de underliggande bolagens växthusgasutsläpp i förhållande till ägarandelen av bolagens intäkter. Det mäts som ton CO₂e i förhållande till ägarandelen av bolagens intäkter i miljoner kronor. Förklaringen till nästan en dubbling av måttet är att Länsförsäkringar Skåne genomförde en stor förflyttning under 2017 från svenska aktier till globala aktier. Innehav i utländska fonder tenderar att öka exponeringen mot bolag som representerar ett större utsläpp av växthusgaser, aktier inom området emerging markets/Asien tenderar att öka intensitetsmättet ytterligare.

Länsförsäkringar Skånes antal ton CO₂e per miljon kronor i intäkt

* Nyckeltalet visar en ögonblicksbild av hur aktieportföljens växthusgasutsläpp ser ut. Observera att måttet inte visar investeringarnas totala klimatpåverkan. Beräkningarna är inte heltäckande och omfattar inte heller alla direkta utsläpp.

Våra dotterbolag

Under 2016 bildade Länsförsäkringar Skåne ett fastighetsbolag som förvärvade moderbolagets fastighetsinnehav. Under året har bolaget gjort ett förvärv av tre mindre hyresfastigheter centralt i Helsingborg. Avtal har träffats med Skanska AB att under perioden 2018–2021 investera i byggnation av cirka 300 hyreslägenheter samt ett parkeringshus i Limhamns sjöstad i Malmö. Fastighetsbolaget

ska enligt affärsplan miljöcertifiera sina byggnader samt verka för långsiktigt hållbar designad miljö och energieffektivisering i befintligt bestånd. Verksamheten i övriga dotterbolag bedöms i dagsläget inte vara av sådan omfattning att de är väsentliga för vårt hållbarhetsarbete.

Miljö

(korresponderar mot området miljö i ISO 26 000)

► **Styrdokument:** Miljöpolicy samt riktlinjer för tjänsteresa.

► **Identifierad potentiell risk:**

Klimatförändringar i kombination med ett allt mer högteknologiskt samhälle riskerar att medföra fler och kostsamma naturskador.

► **Så jobbar vi med miljö:**

Genom att använda vår kunskap kring var och när skador uppstår kan vi på ett effektivt sätt bidra till att minska resursslöseri och klimatpåverkan. En genomsnittlig vattenskada genererar exempelvis koldioxidutsläpp på 300 kilo vid återställning. Vid en villabrand rör det sig om ännu större utsläpp.

Den globala uppvärmningen med extrema väderhändelser som stormar, skyfall, översvämningar och torka som följd får stora samhällsekonomiska konsekvenser. För försäkringsverksamheten är den globala uppvärmningen en finansiell risk som över tid är svåröverblickbar och som kommer att innebära en risk för ökade utbetalningar för väderrelaterade försäkringsskador. Under 2017 gavs samtliga medarbetare i Länsförsäkringar Skåne möjlighet att genomföra en grundläggande webbaserad utbildning kring naturskador och vilka konsekvenser den globala uppvärmningen uppskattas få i Skåne. Tillsammans med SKL, Region Skåne och Länsstyrelsen Skåne har vi under 2017 genomfört en klimatanpassningskampanj riktad mot fastighetsägare. Vi har också aktivt, genom debattartiklar, drivit frågan om behovet av att klarlägga ansvarsfördelning för klimatanpassning av befintlig bebyggelse.

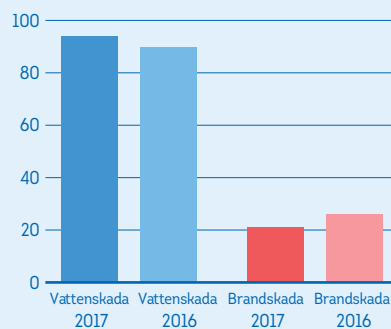
I syfte att påverka leverantörerna samt erbjuda kunderna bra tjänster, ställer vi miljö- och kvalitetskrav i våra upphandlingar. Det innebär bland annat att samtliga nya samarbetspartner som levererar tjänster till bygg, motor och övrig sak ska ha en miljöpolicy. Mätning görs årligen och redovisas under hållbarhetsnyckeltal.

Riktlinjer finns för tjänsteresor och för att minska koldioxidutsläppen rekommenderas digitala möten samt tåg istället för flyg där det är möjligt. Utsläpp från tjänsteresor mäts kontinuerligt.

Vårt systematiska miljöarbete är certifierat enligt ISO 14 001.

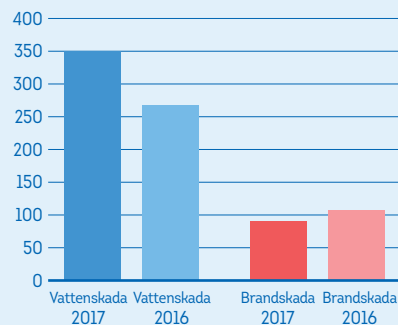
Vattenskada/brandskada privatkunder

Antal skador per år/10 000 kunder

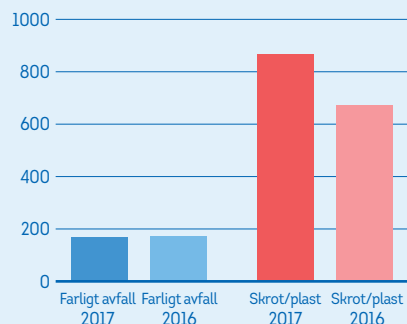

Vattenskada/brandskada företag & lantbruk

Antal skador per år/10 000 kunder

Insamlat farligt avfall samt skrot och plast genom återvinningsförsäkring (ton)

1 459 st

skadeförebyggande besök har vi gjort under 2017 inom företag och lantbruk.

Sociala frågor & personalrelaterade risker

(korresponderar mot områdena arbetsförhållanden och samhällsengagemang i ISO 26 000)

► **Styrdokument:** HR-policy samt policy för arbetsmiljö. Riktlinjer för missbruk, risk och ohälsa, riktlinjer för mångfald och kränkande särbehandling samt riktlinjer för sponsring.

► **Identifierad potentiell risk:**

- Diskriminering i alla dess former, medveten eller omedveten.
- Stress som påverkar medarbetare negativt.

► **Så jobbar vi med sociala frågor & personalrelaterade risker:**

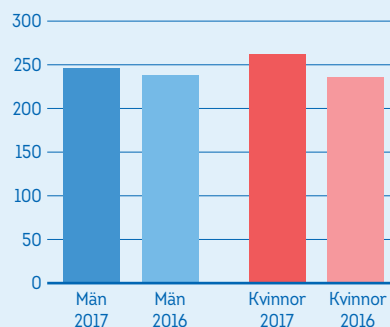
Medarbetarna är en av koncernens viktigaste resurser. De har olika specialist- och yrkeskompetenser som är avgörande för att driva och utveckla verksamheten. Mångfald, kompetensutveckling och lärande, arbetsmiljö och hälsa samt trivsel bedöms som viktigt för att bidra till att vara en attraktiv arbetsgivare. En lönekartläggning görs regelbundet för att säkerställa att ingen könsdiskriminering föreligger för lika befattningar. Förebyggande hälsoarbete är en del av affärsmodellen och gäller såväl anställda som vårt kunderbjudande. Alla tillsvidareanställda har en sjukvårdsförsäkring där sjukvårdsrådgivning, samtalsstöd och förebyggande hälsotjänster ingår.

Internt sker regelbundet undersökning och riskbedömning av den fysiska och psykosociala arbetsmiljön. De genomförs bland annat vid PM-samtal, medarbetarundersökningen, skyddsronder och eventuella olyckor. Skyddskommittén träffas regelbundet för att planera och följa upp eventuella åtgärder av problem i arbetsmiljön.

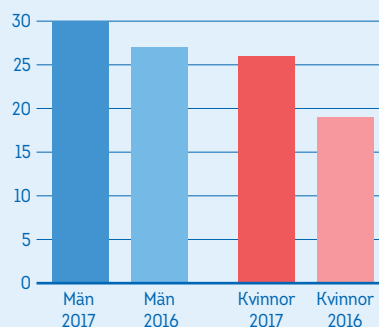
Under 2017 genomfördes en översyn av rekryteringsprocessen med hänseende på diskriminering och mångfald.

Länsförsäkringar Skånes sponsring utgår ifrån att vi är ett lokalt förankrat företag som ägs av kunderna. Sponsring ska präglas av kundnytta, samarbete, affärsmässighet samt långsiktighet och ska så långt som möjligt stötta hållbarhetsfrågor som jämställdhet, mångfald och integration.

Antal anställda män och kvinnor

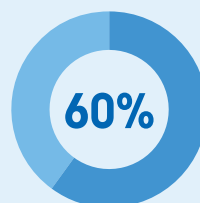
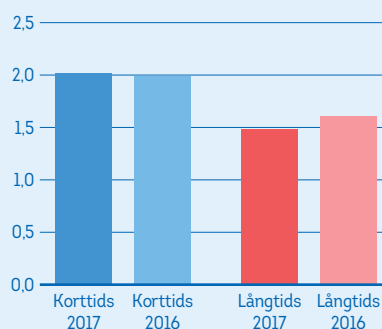

Antal män och kvinnor i ledande befattningar

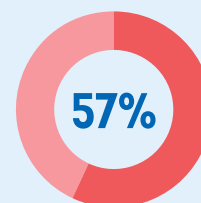

Sjuktal i %

korttids och långtids (över 60 dagar)

Andel sponsring knuten till mångfald och integration vid ingång år 2018.

Andel sponsring knuten till mångfald och integration vid ingång år 2017.

Motverka korruption

(korresponderar mot områdena goda verksamhetsmetoder och konsumentfrågor i ISO 26 000)

► **Styrdokument:** Policy för intern service och inköp, policy mot otillåtna förmåner samt policy för klagomålshantering. Riktlinje för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

► **Identifierad potentiell risk:**

- Medarbetare utnyttjar kundrelationer för egen vinning.
- Kunder misstror våra processer kring exempelvis klagomålshantering och personuppgiftshantering.

► **Så jobbar vi för att motverka korruption:**

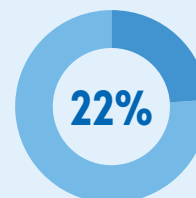
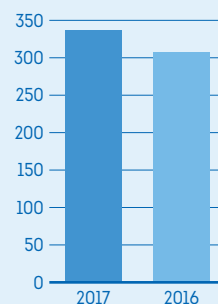
Penningtvätt, finansiering av brottslig verksamhet, intressekonflikter, användande av kurspåverkande information och korruption är risker för alla bolag i finans- och försäkringsbranschen. Branschen lyder under strikta regler och lagkrav som syftar till att förhindra dessa risker.

För Länsförsäkringar Skåne är det väsentligt att ha en god regel efterlevnad och på bästa möjliga sätt förhindra att verksamheten utnyttjas för korruption, bedrägerier, penningtvätt och finansiering av terrorism. Samtliga nyanställda inom bank genomgår en utbildning, där bland annat kundkännedom, regler kring penningtvätt och banksekretess ingår. Alla medarbetare med banktillhörighet genomgår årligen en e-utbildning där antikorrupsionsarbete ingår.

I syfte att motverka eller stoppa brott i verksamheten eller nära verksamheten, finns en visselblåsningsrutin tillgänglig för anställda, kunder, samarbetspartners och andra knutna till verksamheten. Den som anmäler har rätt att vara anonym och inte utsättas för repressalier på grund av sin anmälan. Visselblåsningsrutinen ska ses som ett alternativ till övriga rapporteringsvägar. Under 2017 inkom inga visselblåsningsärenden.

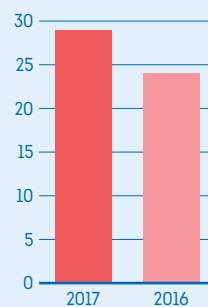
Samtliga kunder kan skriftligen lämna in klagomål till vår kundombudsman för omprövning av beslut. Funktionen är primärt till för att säkerställa kvalitét i beslut som rör kunder men ger också en extra möjlighet för kunderna att anmäla misstänkta oegentligheter.

Antal anmälda kundklagomål till kundombudsman

22 % (24 % 2016) av klagomålen till kundombudsmannen har ändrats till kundens fördel.

Antal anmälda ärenden ARN

Av 29 anmälda ärenden ändrade ARN ett till kundens fördel.

Respekt för mänskliga rättigheter

(korresponderar mot området mänskliga rättigheter i ISO 26 000)

► **Styrdokument:** Policy för kapitalförvaltning samt etiska riktlinjer.

► **Identifierad potentiell risk:**

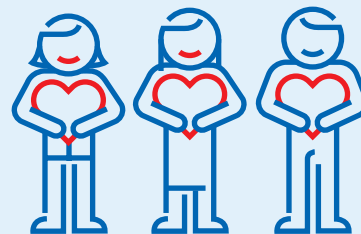
- En betydande del av Länsförsäkringar Skånes placeringsportfölj investerar i noterade aktier via externa fonder. Då investeringsbesluten sker i de underliggande fonderna finns en risk för att Länsförsäkringar Skåne, via t.ex. ett fondinnehav, blir delägare i bolag vars verksamhet på något sätt strider mot de mänskliga rättigheterna.
- Diskriminering i alla dess former, medveten eller omedveten.

► **Så jobbar vi med mänskliga rättigheter:**

Då Länsförsäkringar Skånes löpande verksamhet har karaktären av ett tjänsteföretag är det i huvudsak genom vår kapitalförvaltning som det finns risker inom området respekt för mänskliga rättigheter.

En betydande del av Länsförsäkringar Skånes placeringsportfölj investerar i noterade aktier via externa fonder. Då investeringsbesluten sker i de underliggande fonderna finns en risk för att Länsförsäkringar Skåne, via t.ex. ett fondinnehav, blir delägare i bolag vars verksamhet på något sätt strider mot de mänskliga rättigheterna. Länsförsäkringar Skåne har under 2017 påbörjat ett samarbete med GES (Global Ethical Standard), som är en fristående och oberoende aktör inom området hållbara investeringar. Syftet med samarbetet är bl.a. att öka Länsförsäkringar Skånes förmåga att identifiera och påverka företag som potentiellt strider mot FN:s Global Compact-principer och relevanta internationella standarder för frågor om miljö, social och ekonomisk styrning (ESG). Då samarbetet med GES ännu är i ett initialt skede kommer några resultat därifrån inte att inkluderas i 2017 års hållbarhetsredovisning.

I vår årliga varumärkesundersökning mäter vi bland annat i vilken grad kunderna bedömer att vi ger bra bemötande/service/lyssnar/bryr oss om kunden. Frågor om diskriminering av medarbetare behandlas vid uppföljningssamtal med medarbetare som varit anställd 4-6 månader, avgångssamtal med medarbetare som slutar samt vid årliga skyddsronder.

Samverkan som stärker Länsförsäkringar Skåne

Länsförsäkringar Skåne äger tillsammans med de övriga länsförsäkringsbolagen Länsförsäkringar AB, med kontor och verksamhet i Stockholm. Inom bank och försäkring finns påtagliga stordriftsfördelar och länsförsäkringsbolagen har valt att samla dessa resurser i Länsförsäkringar AB.

För våra kunder är vi alltid lika lokala – Länsförsäkringar Skåne har alltid kundkontakterna här i länet, men i Länsförsäkringar AB bedrivs affärsverksamhet och service- och utvecklingsarbete inom till exempel liv- och fondförsäkring, bank, fondförvaltning, IT, återförsäkring, djurförsäkring och hälsaförsäkring. Länsförsäkringar ABs uppgift är att skapa förutsättningar för länsförsäkringsbolagen att bli framgångsrika på sina respektive marknader.

1. Aktieinnehav i Länsförsäkringar AB

Länsförsäkringar Skåne äger 9,8 % av aktiekapitalet i Länsförsäkringar AB. Aktieinnehavet i Länsförsäkringar AB inräknas i Länsförsäkringar Skånes konsolideringskapital.

2. Styrkan i varumärket

Styrkan i Länsförsäkringars varumärke är resultatet av ett varumärkes- och värderingsarbete som varit konsekvent och långsiktigt. Varumärket är ett sätt att leva och uppträda i kontakt med kunderna och med det lokala samhället i övrigt. Varumärket är fortsatt mycket starkt i relation till konkurrenternas inom branschen för bank, försäkring och pension. Kantar Sifos anseendeundersökning 2017 visar att Länsförsäkringar har det sjätte högsta anseendet av alla svenska företag – en lista som toppas av Volvo och Ikea. Länsförsäkringar har också under många år legat högt upp när Svenskt Kvalitetsindex redovisar hur nöjda kunderna är med sin bank och sitt försäkringsbolag. Den senaste mätningen visade landets högsta kundnöjdhet inom bank, försäkring och fastighetsförmedling.

3. Liv- och pensionsförsäkring

Länsförsäkringar Fondliv är länsförsäkringsgruppens fondförsäkringsbolag och dotterbolag till Länsförsäkringar AB. Bolaget erbjuder pensionssparande främst inom tjänstepension. Länsförsäkringar Fondlivs produkter distribueras via länsförsäkringsbolagen, franchise och oberoende försäkringsförmedlare. Kunderna erbjuds

fondförvaltning, garantiförvaltning och riskförsäkring inom personriskområdet. Länsförsäkringars fondutbud består av 39 fonder med eget varumärke och 49 externa fonder. Fonderna under eget varumärke finns inom Länsförsäkringars eget fondbolag och förvaltas till stora delar av externa förvaltare. Fondlivbolaget förvaltar 128 miljarder åt liv- och pensionsförsäkringskunderna.

Länsförsäkringar Liv, som är stängt för nyteckning, förvaltar traditionell livförsäkring som är tecknad före stängningen 2011. Länsförsäkringar Liv förvaltar traditionell livförsäkring åt sina kunder i fyra bestånd: Nya Trad, Gamla Trad, Nya Världen och Försäkrad Pension. Kunder med försäkringar i Gamla Trad har sedan 2013 möjlighet att villkorsändra befintliga försäkringar till Nya Trad.

4. Bankverksamhet

Länsförsäkringar Bank grundades 1996 och är idag Sveriges femte största retailbank. Bankverksamheten bedrivs enbart i Sverige och marknadspositionen fortsätter att stärkas kontinuerligt. Strategin är att erbjuda banktjänster till länsförsäkringsgruppens kunder och utgår från Länsförsäkringars starka varumärke och den lokala förankringen. Målet är att med låg risk ha en fortsatt god tillväxt i volymer och lönsamhet, de mest nöjda kunderna och fler kunder som har både bank och försäkring hos Länsförsäkringar.

Länsförsäkringar har enligt Svenskt Kvalitetsindex Sveriges mest nöjda bankkunder på privatmarknaden, en utmärkelse Länsförsäkringar har fått tolv gånger de senaste fjorton åren. Länsförsäkringar Bank har också de mest nöjda företagskunderna, bolånekunderna och företagskunderna för fastighetslån.

5. Djur- och grödaförsäkring

Agria Djurförsäkring är Länsförsäkringars specialistbolag för djur- och grödaförsäkring och är marknadsledande i Sverige. Agria är ett renodlat specialistbolag för djurförsäkring och har med stöd av kärnvärden som specialistkunskap, djurvänlighet och empati byggt

ett mycket starkt dottervarumärke till Länsförsäkringar. Agria har ett nära samarbete med flera djurägarorganisationer. Verksamheten växer sig även allt starkare på marknader utanför Sverige. Under 2017 inleddes ett samarbete med franska kennelklubben. Verksamheten startar under våren 2018 med kontor i Paris.

6. Hälsa

Affärsområde Hälsa inom Länsförsäkringar AB driver produkt- och affärsutvecklingen inom det växande sjukvårds- och grupp-försäkringsområdet, mot såväl företags- som privatsegmentet. Bland erbjudandena som utvecklas finns produkter som liv-, sjuk-, olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring, samt bolänskyddet Bo kvar.

Länsförsäkringar försäkrar mer än vart tredje företag i Sverige och erbjuder en sjukvårdsförsäkring som ger företagen och deras medarbetare tillgång till ett antal förebyggande hälsotjänster. På så sätt hoppas vi kunna bidra till bättre hälsa. Bolänskyddet är ett viktigt sätt att bidra till våra strategiska bolänekunders ekonomiska trygghet.

7. Stabil återförsäkring till lägre kostnad

Alla försäkringsbolag har behov av att skydda sin verksamhet mot kostnader för stora enskilda skador och naturkatastrofer. Oftast vänder sig ett försäkringsbolag till speciella återförsäkringsbolag på den internationella marknaden för att försäkra en del av sina risker. Inom länsförsäkringsgruppen har bolagen en naturlig möjlighet att dela riskerna mellan sig.

Länsförsäkringar Skåne betalar årligen in en återförsäkringspremie till Länsförsäkringar Sak. Premien baseras bland annat på exponering och skadehistorik, men också på hur stort så kallat självbehåll bolaget väljer. Självbehållet kan jämföras med den självrisk som privatpersoner och företag betalar inom skadeförsäkring. Genom gemensam upphandling och intern återförsäkring behålls den största delen av återförsäkringspremien inom länsförsäkringsgruppen och kostnaderna för externa återförsäkrare blir mindre och stabilare, något som gynnar Länsförsäkringar Skånes kunder.

8. Övrig samverkan

Förutom den samverkan som sker genom Länsförsäkringar AB så direktäger de 23 länsförsäkringsbolagen, tillsammans med berörda affärsenheter inom Länsförsäkringar AB, även Länsförsäkringar Fastighetsförmedling och Länsförsäkringar Mäklarservice. I dessa båda bolag deltar Länsförsäkringar Skåne med ägarandelarna 5,6 respektive 4,0 %. Länsförsäkringar Fastighetsförmedling utgör en viktig säljkanal för Länsförsäkringar Skåne och Länsförsäkringar Mäklarservice samordnar erbjudandet gentemot försäkringsförmedlarna.

9. Gemensam utveckling

En av Länsförsäkringar ABs uppgifter är att driva länsförsäkringsgruppens gemensamma utvecklingsarbete i syfte att stärka länsförsäkringsbolagens konkurrenskraft och öka värdet för kunderna.

Utveckling av kundmötesplatserna

Arbetet med att utveckla kundmötesplatserna fokuserades under 2017 på fyra områden; kundbearbetning och paketering, effektivisering och förenkling av processer, arbetssätt och bemötande i skadekundmötet samt digitalisering och kanalsamverkan. Förflyttningsarbetet sker genom kunddialog och syftar till att genom kundens hela livscykel erbjuda paketerade lösningar.

Under 2017 har ett verktyg för proaktiv och automatiserad kundbearbetning etablerats som gör det möjligt att ge relevanta erbjudanden i rätt kanal och vid rätt tillfälle. Marknadsbearbetningen

har också underlättats genom aktivt arbete med kundvårdsprogram och genom att Länsförsäkringars webbplats förbättrats vad gäller stöd för lokala marknadskampanjer. Hanteringen av återbäring till kunderna har också effektiviserats.

Processer har förenklats och effektiviserats genom ökad automatisering och genom förbättrade kundmöten. En lösning för att kund och rådgivare ska kunna dela information över internet har utvecklats och börjar användas under 2018. Behovsguider har vidareutvecklats för att identifiera kundens behov och ge relevanta erbjudanden. Arbetssätt och verktyg som används i kundmötet utvecklas för att säkra att nya lagstiftnings- och regelverkskrav uppfylls.

Skadekundmöten som utgår från kundens situation och behov med en smidig och snabb hantering är ett fokusområde. Informationen på webbplatsen har förbättrats under året och nu finns skadeguider för hantering och flöde av volymsskador, bland annat för att göra det enklare för kunderna att använda självbetjäningstjänsterna. Det är nu också möjligt att anmäla en motorskada i appen. För att underlätta hantering av ett skadeärende pågår försök med att använda den meddelandefunktion som finns på Mina sidor för att kommunicera med kunden på ett säkert och effektivt sätt. Utifrån kundernas upplevelser av hanteringen kommer arbetet att drivas vidare under 2018.

Digitalisering och kanalsamverkan ska göra det möjligt för kunderna att alltid kunna komma i kontakt med Länsförsäkringar, på den mötesplats kunden själv väljer. Ett lösningsförslag har tagits fram och arbetet med den samlade förflyttningen ska nu inledas. Under 2017 har flera förbättringar införts, till exempel möjligheten att chatta med Länsförsäkringar.

Utvecklingen av Mina sidor och appen har fortsatt under 2017 med många nya funktioner för kunderna. Exempel är förbättrat betalningsflöde, tydligare kontohistorik och förbättrad hantering av bankkort.

En väsentlig förflyttning har skett inom motorförsäkringsområdet. Det är nu möjligt att hantera försäkringen i de digitala kanalerna vad gäller teckning, skadeanmälan, ändring av betalningssätt och körsträcka samt köp av tilläggförsäkringar.

Arbetet med ett modernare systemstöd för hantering av försäkringsprodukter fortsätter intensivt. Det berör boende, båt, rese- och olycksfallsförsäkringar och är ett viktigt steg för att förenkla kunderbidandet, men också för att kunna erbjuda fler digitala tjänster. Det nya systemstödet börjar användas under 2018. Motsvarande förenklingar av produkter och erbjudanden görs också för företags- och lantbruksförsäkringar. Syftet är att förbereda en kommande förflyttning till det nya systemstödet och att möjliggöra fler digitala tjänster och digital distribution.

Inom Motor sker mycket utvecklingsarbete. En ny tariff för försäkring av tunga lastbilar har införts. För motorförsäkringar har en översyn av prissättning av personbil genomförts.

Två projekt har drivits under året för att förbättra möjligheterna till analys av sakförsäkringsaffären.

Under 2017 bedrevs arbete för anpassning till de nya regelverken Dataskyddsförordningen (GDPR) och Försäkringsdistributionsdirektivet (IDD).

Otto Ramel, ordförande Länsförsäkringar Skåne

En ordförandes fundering

Vi lever i en tid där teknikskiften på bara några få år kan förändra affärslogiken för hela branscher. Inom klädbranschen, till exempel ser vi just nu hur väletablerade varumärken möter stenhård konkurrens från nya renodlade webbutiker. Ingen vill stå kvar på perrongen när det digitala tåget rusar förbi, men även i en tid med snabba förändringar finns det plats för långsiktighet och eftertanke.

2017 var på många sätt ett historiskt bra år för Länsförsäkringar Skåne. Många faktorer bidrog; sakaffären har fortsatt stabil tillväxt, bankaffären växer snabbt till sig, med lönsamhet, livaffär visar positiv utveckling och avkastningen inom kapitalförvaltningen var mycket god. Samt, inte minst viktigt så uteblev de stora naturskadorna i vår del av Sverige under 2017.

Det inte alla tänker på är att bakom årets framgångar ligger beslut som är tagna flera år tillbaka i tiden. Låt mig ge ett par exempel: för två år sedan öppnade vi tre nya kundmötesplatser på strategiska lägen i Helsingborg och Malmö. I en tid då banker stänger kontor snarare än satsar på nytt var det inget självklart beslut. Men styrelsen såg potentialen i att kombinera digitala lösningar i framkant med fysiska mötesplatser nära våra kunder. Vi har medvetet sedan några år tillbaka en ambitiös personalrekrytering och likaså har tunga marknadsinsatser inom bank nu gett förutsättningar för bankens snabba tillväxt.

Sammantaget resulterade det i ett rekordresultat som är det bästa i Länsförsäkringar Skånes 180-åriga historia. Som kundägt företag är det vinster som kommer våra ägare/kunder till godo.

Men, vi kan inte för ett ögonblick luta oss tillbaka. Nya teknisklösningar skapas hela tiden. Nya behov uppstår ständigt. En stor uppgift för oss i styrelsen är att förstå våra kunders behov och

erbjuda dem marknadens mest relevanta lösningar. Lösningar som ska vara enkla att arbeta med och som skapar en koppling till just Länsförsäkringar Skåne.

När alla enkla ärenden går att lösa i mobilen får det fysiska kundmötet en ny, än viktigare ställning. Årliga rutinmöten är ett minne blott. Varje gång vi träffar våra kunder öga mot öga ska vi göra det mötet till en minnesvärd och värdeskapande upplevelse.

Rätt agerat ger vår långa historia, starka varumärke och stabila finansiella ställning en stark position även i den digitala tidsåldern.

Styrelsens stora drivkraft är att du - som kund och ägare - får nytta av detta i form av trygghet, närhet och enkelhet. Och så, naturligtvis, när det går bra för bolaget, i form av återbäring.

Helsingborg januari 2018

Otto Ramel

Ordförande i Länsförsäkringar Skåne

” Bakom årets framgångar
ligger beslut som är tagna
flera år tillbaka i tiden.

Bolagsstyrningsrapport för år 2017

Inledning

Länsförsäkringar Skåne är ett ömsesidigt försäkringsbolag. Bolagsformen innebär att bolaget till sin helhet ägs av försäkringstagarna och att de i egenskap av ägare genom inbetalning av försäkringspremier kollektivt bidrar till bolagets riskkapital.

Länsförsäkringar Skånes bolagsstyrning regleras huvudsakligen av Försäkringsrörelselagen, Finansinspektionens föreskrifter och råd, bolagets bolagsordning och fastställda interna styrdokument. Denna bolagsstyrningsrapport har inte granskats av bolagets revisor.

Svensk kod för bolagsstyrning

Svensk kod för bolagsstyrning är näringslivets självreglering för att stärka förtroendet för de svenska börsnoterade bolagen. Även om Länsförsäkringar Skåne inte tillhör den huvudsakliga målgruppen har bolaget ett spritt ägarskap och allmänintresse, varför bolaget avser att i tillämpliga delar följa Svensk kod för bolagsstyrning (koden).

Koden bygger på principen följ eller förklara, vilket innebär att bolagen inte behöver följa varje regel utan kan välja andra lösningar förutsatt att avvikelser öppet redovisas och motiveras.

Bolagsstämma

Bolagsstämma är Länsförsäkringar Skånes högsta beslutande organ med ett antal formella uppgifter, som regleras i lag och bolagsordning. Stämmans huvudsakliga uppgifter är att besluta om bolagsordning för Länsförsäkringar Skåne, utse styrelse, revisorer och valberedning samt besluta om ersättning till dessa, besluta om årsredovisning samt om ansvarsfrihet för styrelsen och verkställande direktören.

Bolagsstämma utgörs av fullmäktige, valda av försäkringstagarna. Antalet fullmäktige uppgår till 50 personer. Bolagets fullmäktigeorganisation finns beskriven på bolagets hemsida under länken "/skane/om-oss/".

Bolagsstämma hålls vanligen en gång per år och kallelsen ska utfärdas tidigast sex och senast två veckor före bolagsstämman. Kallelse sker per post till fullmäktigeledamöter. Ort och tidpunkt för bolagsstämman publiceras även på bolagets hemsida. För deltagan-

de på bolagsstämman krävs att fullmäktige närvarar fysiskt.

Protokoll från bolagsstämma publiceras på bolagets hemsida. Bolagsstämman för räkenskapsåret 2016 hölls den 15 mars 2017.

Valberedning

Bolaget har en av bolagsstämman utsedd valberedning med huvudsaklig uppgift att utarbeta förslag till val av styrelse, revisorer och fullmäktige samt ersättning till dessa. Valberedningens ledamöter väljs för en mandattid om tre år. Valberedningens uppgifter och arbetsformer framgår av Instruktion för valberedningen, vilken är fastställd av bolagsstämman.

Valberedningen kommer att presentera sina förslag för fullmäktige i kallelsen till ordinarie bolagsstämma 2018 avseende räkenskapsåret 2017. Vid bolagsstämman kommer valberedningen att presentera och motivera sina förslag till val av styrelse och revisorer.

Ledamöter i valberedningen

Namn	Födelseår	Mandattid	Vald till stämman avseende räkenskapsår
Anders Forkman, ordf.	1964	3 år	2017
Anette Jernström	1965	3 år	2017
Jan-Boris Möller	1957	3 år	2019
Maria Rantzow	1971	3 år	2019
Michael Smedberg	1959	3 år	2019

Revisorer

Revisorer har till uppgift att på fullmäktiges uppdrag granska bolagets årsredovisning och bokföring samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av bolaget. Vid ordinarie bolagsstämma 2017 utsågs KPMG AB till revisorer med Märten Asplund som huvudansvarig revisor för verksamhetsåret 2017.

Vald revisor granskar årsredovisning, koncernredovisning och bokföring för bolaget. Vidare granskar de styrelsens arbete, verkställande direktörens förvaltning och dotterbolagens årsredovisningar samt avger revisionsberättelse.

Styrelse

Styrelsen är övergripande ansvarig för bolagets organisation och förvaltning. I detta ansvar ingår bland annat att fastställa organisation, mål och strategier samt riktlinjer för kontroll och styrning.

Styrelsen ska, enligt bolagsordningen, bestå av lägst sju och högst elva ledamöter. Styrelsen består från och med ordinarie bolagsstämman 2012-03-08 av åtta ordinarie ledamöter. Därutöver finns två ordinarie arbetstagarledamöter med en suppleant.

Mandattiden för de bolagsstämmovalda ledamöterna uppgår till tre år.

Bolagets styrelse består av följande ledamöter:

Otto Ramel, ordförande, lantmästare, född 1950, fil. kand ekonomi och handelsrätt, invald 2006, oberoende. Övriga uppdrag: Ordförande i Länsförsäkringar ABs valberedning, ledamot av Kungliga Skogs- och Lantbruksakademien.

Ingemar Månsson, vice ordförande, advokat, född 1959, ägare till och styrelseledamot i M Advokat AB, IMAB Advokat AB, verksam i Advokatfirman Glimstedt, invald 2003, oberoende. Övriga uppdrag: Ledamot i Ulf Malmgren AB.

Anna Kleine, fil.kand informationsteknologi, född 1973, vd i HiQ Skåne AB och Presis i Sverige AB, invald 2015, oberoende. Övriga uppdrag: Ledamot i Mobile Heights.

Åsa Odell, lantmästare, född 1964, invald 2010, oberoende. Övriga uppdrag: vice förbundsordförande i LRF:s riksförbundsstyrelse, ledamot i Kungliga Skogs- och Lantbruksakademien, ledamot i LSL Svenskmarkning AB.

Ulrika Nilsson, civilekonom, född 1960, invald 2015, oberoende. Övriga uppdrag: ordförande i Invest in Skåne.

Johnny Petré, civilingenjör, född 1971, invald 2010, vd i Lindsténs Elektriska AB, oberoende. Övriga uppdrag: ordförande i Eio Skåne, vice ordförande Installatörsföretagen, ledamot i Elteknikens gymnasieskolor i Sverige AB, ledamot i Elbranschens Utvecklings- och Utbildningscenter.

Anders Östryd, ekonom, född 1953, invald 2014, oberoende. Övriga uppdrag: ordförande i Försäkringsbranschens Pensionskassa, ledamot i Länsförsäkringar Fondliv.

Susanne Petersson, civilekonom, född 1962, verkställande direktör och ingår i bolagets styrelse sedan 2012, ej oberoende. Övriga uppdrag: ledamot i Länsförsäkringar AB, ledamot Länsförsäkringar Fastighetsförmedling AB samt fullmäktigeledamot i Sydsvenska Industri- och Handelskammaren samt ledamot i Försäkringsbranschens Arbetstagarorganisations Service AB.

Björn Lindfors*, marknadsanalytiker, född 1960, invald 2016 (ordinarie), ej oberoende.

Björn Lindvall*, pensions- och försäkringsrådgivare Liv, född 1957, invald 2017, (ordinarie), ej oberoende.

Pauline Bergstrand*, säljare Kontorsrörelsen, född 1962, invald 2011 (suppleant), ej oberoende.

*arbetstagarrepresentant

Arbetsfördelning inom styrelsen

Styrelsen har fastställt en arbetsordning för sitt arbete. Enligt arbetsordningen ska ordföranden leda styrelsens arbete och tillse att styrelsen fullgör sina uppgifter. Ordföranden ska bland annat tillse att styrelsen sammanträder vid behov, att styrelsen ges tillfälle att delta i sammanträden och erhåller tillfredsställande informations- och beslutsunderlag samt tillämpar ett ändamålsenligt arbetssätt. Ordföranden ska, genom löpande kontakt med vd även mellan styrelsemötena, hålla sig informerad om väsentliga händelser och bolagets utveckling samt stödja vd i dennes arbete.

Styrelsens utskottsarbete

Som ett led i att effektivisera och fördjupa styrelsens arbete i vissa frågor har utskott inrättats vars uppgifter finns fastställda i styrdokument. Utskotten ska regelbundet rapportera sitt arbete till styrelsen. För närvarande har styrelsen utsett tre utskott Risk- och kapitalutskott, Revisionsutskott och Ersättningsutskott.

Risk- och kapitalutskottets uppgift är att stödja styrelsen i risk- och kapitalfrågor och utgöra ett forum för analys av och fördjupad diskussion kring Länsförsäkringar Skånes risktagande och kapitalbehov, samt att bereda ärenden avseende kapitalförvaltningen som ska föreläggas styrelsen för beslut och tillse att beslutade mål, placeringsriktning, delegeringsordningar uppnås respektive efterlevs. Vid sammanträde i Risk- och kapitalutskottets ska protokoll föras. Protokollen ska tillställas styrelsen.

Styrelsen har inom sig utsett ett revisionsutskott bestående av tre styrelseledamöter. Revisionsutskottet svarar för beredning av styrelsens arbete med att kvalitetssäkra bolagets interna styrning avseende den finansiella rapporteringen, regelefterlevnad och övrig intern styrning. Vid sammanträde i Revisionsutskottet ska protokoll föras. Protokollen ska tillställas styrelsen.

Ersättningsutskottet består av styrelsens ordförande och vice ordförande. Utskottet ska bereda frågor om ersättning och övriga anställningsvillkor till den verkställande ledningen och till anställda som har det övergripande ansvaret för någon av bolagets kontrollfunktioner, inför styrelsens beslut härom. Vid sammanträde i Ersättningsutskottet ska protokoll föras. Protokollen ska tillställas styrelsen.

Bolaget har en väl organiserad intern kontroll genom Internrevision, Riskkontroll och Compliance. Dessa organ rapporterar regelbundet till styrelsen.

Styrelsearbete under 2017

Tabellen nedan visar antalet möten som hållits under räkenskapsåret 2017, liksom de enskilda ledamöternas närvaro.

Styrelsesammanträdena under 2017 har bland annat behandlat följande större punkter: årsredovisning 2016, delårsrapporter, externrevisionsrapport för år 2016, rapportering från kontrollfunktioner, utvärdering av styrelsearbetet, policyer, riktlinjer och instruktioner, fastighetsförvärv samt budget och affärsplan 2018.

Styrelsen har under räkenskapsåret 2017 genomfört 9 sammanträden.

Styrelsens närvaro:

Namn	Närvaro antal möten
Otto Ramel	9
Ingemar Månsson	9
Anna Kleine	9
Åsa Odell	7
Ulrika Nilsson	7
Johnny Petré	8
Susanne Petersson (vd)	9
Anders Östryd	9
Björn Lindfors (arbetstagarrepresentant)	7
Björn Lindvall* (arbetstagarrepresentant)	1
Alexandra Spiropoulos** (arbetstagarrepresentant)	4

* i styrelsen fr.o.m. 13 december 2017

** i styrelsen t.o.m. 28 augusti 2017

Verkställande direktören

Den verkställande direktören ansvarar för den löpande operativa verksamheten i Länsförsäkringar Skåne. En skriftlig instruktion fastställer ansvarsfördelning mellan styrelse och vd. Vd har utsett en företagsledning som löpande ansvarar för olika delar av verksamheten. Vd ingår i styrelsen som ledamot.

Centrala funktioner

Internrevision

Internrevision är en oberoende granskningsfunktion som utgör styrelsens stöd i utvärdering av företagsstyrningssystemet. Internrevision ska genom granskning och rådgivning utvärdera om och kvalitetssäkra att verksamhetens övergripande interna styrning och kontrollsystem bedrivs på ett effektivt sätt, att den samlade rapporteringen till styrelsen ger en rättvisande, korrekt och heltäckande bild av verksamheten, att verksamheten bedrivs enligt gällande interna och externa regelverk samt att styrelsens beslut och intentioner efterlevs.

Compliance

Compliance har en stödjande och kontrollerande roll med syfte att säkerställa att verksamheten bedrivs med god regelefterlevnad. Funktionen ska identifiera och informera om bland annat risker som kan uppkomma till följd av bristande regelefterlevnad, biträda vid utformning av interna regler, följa upp regelefterlevnaden och säkerställa att verksamheten informeras om nya och ändrade regler. Rapportering sker regelbundet till vd och styrelse.

Riskkontroll

Riskkontroll ansvarar för oberoende riskkontroll och ska utgöra ett stöd för vd, ledning och operativa enheter i att fullgöra sitt ansvar att bedriva verksamheten med god riskkontroll. Riskkontroll ansvarar även för oberoende riskkontroll av finansförvaltningens verksamhet. Riskkontroll rapporterar regelbundet till styrelse och vd.

Aktuarie

Aktuariefunktionen skall samordna och bidra till kvalitet vid beräkning av bolagets försäkringstekniska avsättningar. I samband med årsredovisning rapporterar aktuarien till vd och styrelse att de försäkringstekniska avsättningarna uppfyller gällande regelverk.

Avvikelser från svensk kod

Länsförsäkringar Skåne avviker främst från kodens bestämmelser på följande punkter:

Enligt koden ska granskning ske av delårsrapporter. Revisorerna granskar inte bolagets delårsrapport. Avvikelse från koden sker med hänsyn till att bolaget inte är ett aktiemarknadsbolag och syftet är att begränsa kostnaderna för bolaget.

Enligt koden ska inte styrelseledamot utses för längre tid än till slutet av nästa ordinarie bolagsstämma. Mandattiden för de stämvalda ledamötena uppgår till tre år. Skälet till avvikelsen från kodens bestämmelser är att få bättre kontinuitet i styrelsearbetet och uppbyggnad av kompetens i styrelsen.

Fullmäktiges deltagande på bolagsstämma förutsätter fysisk närvaro. Bestämmelser om kallelse till bolagsstämman på bolagets hemsida tillämpas inte av bolaget. Med hänsyn till att fullmäktige utgör en begränsad krets och då möjligheten att delta genom ombud enligt lag inte får förekomma saknas skäl att tillämpa kodens bestämmelser om kallelse till bolagsstämma eller publicering av uppgifter inför stämman på bolagets hemsida.

Enligt koden ska revisorerens utvärdering av ersättningssystem som är lagstadgad för aktiemarknadsbolagen publiceras på hem-

sida inför stämman. Avvikelse från koden sker med hänsyn till att bolaget inte är ett aktiemarknadsbolag och syftet är att begränsa kostnaderna för bolaget.

Styrelsens rapport avseende intern kontroll och riskhantering avseende den finansiella rapporteringen 2017

Denna rapport om intern kontroll och riskhantering avseende den finansiella rapporteringen är en del av denna bolagsstyrningsrapport. Den har inte granskats av bolagets revisorer. Rapporten beskriver hur den interna kontrollen är organiserad utan att göra något uttalande om hur väl den fungerar. Styrelsen ansvarar för riktlinjer för kontroll och styrning av verksamheten. I detta ansvar ingår att upprätta ett effektivt system för riskhantering och intern kontroll av den finansiella rapporteringen. Denna ordning dokumenteras och kommuniceras i styrdokument i form av interna policyer, riktlinjer och instruktioner.

Kontrollmiljö

Basen för den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen utgörs av kontrollmiljön med den organisation, beslutsordning samt fördelning av befogenheter och ansvar mellan de olika organ som styrelsen och vd inrättat. Kontrollmiljön består även av de värderingar och den företagskultur som styrelsen, vd och ledningen kommunicerar och verkar utifrån i syfte att skapa en ändamålsenlig och effektiv verksamhet.

Processen för intern kontroll och riskhantering baseras på kontrollmiljön och omfattar fyra huvudaktiviteter: riskbedömning, kontrollaktiviteter, information och kommunikation samt uppföljning.

Riskbedömning

Riskbedömning omfattar att identifiera och kartlägga väsentliga risker, som påverkar den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen. Bolaget styrs med hjälp av gemensamma processer, där riskhantering är inbyggd i varje process och olika metoder används för att värdera och begränsa risker och för att säkerställa att identifierade risker hanteras i enlighet med fastställda styrdokument.

I syfte att identifiera processer för materiella fel i den finansiella rapporteringen genomförs riskanalys. Med utgångspunkt från riskanalysen kartläggs processer och kontrollaktiviteter förknippade med nyckelrisker. De risker, som är förenade med den verksamhet som bedrivs i koncernens skilda delar, hanteras inom den del av koncernen där de uppkommer.

Kontrollaktiviteter

Riskerna i den finansiella rapporteringen begränsas genom noggrant förberedda bokslut, standardiserade arbetsrutiner med inbyggda kontrollfunktioner samt utvärdering av kontinuerliga förbättringar. Den finansiella informationen analyseras och granskas på olika nivåer i organisationen, innan den blir offentligt publicerad.

Ett kontinuerligt arbete pågår med att eliminera och reducera identifierade väsentliga risker, som påverkar den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen. Arbetet inkluderar utveckling och förbättring av kontrollaktiviteter samt insatser för att medarbetarna ska ha rätt kompetens.

Information och kommunikation

De interna styrdokumenterna är föremål för översyn och beslut minst en gång per år. Styrdokumenterna skall publiceras på bolagets intranät. Varje chef ska se till så att styrdokumenterna kommuniceras till underställd personal.

Året i siffror

Förvaltningsberättelse 2017

Styrelsen och verkställande direktören för Länsförsäkringar Skåne, ömsesidigt bolag, avger härmed årsredovisning för 2017, bolagets 181:a verksamhetsår.

Verksamheten

Länsförsäkringar Skåne, vars verksamhetsområde utgörs av tidigare Malmöhus län samt kommunerna Båstad, Klippan, Perstorp, Simrishamn, Tomelilla, Åstorp, Ängelholm och Örkelljunga i tidigare Kristianstads län, erbjuder privatpersoner, lantbrukare och företag ett fullsortiment av skade- och personförsäkringar samt finansiella tjänster. Bolaget är marknadsledande på ett flertal områden.

Verksamheten inom skadeförsäkringsrörelsen bedrivs med egen koncession medan livförsäkring förmedlas till Länsförsäkringar Fondliv, banktjänster och fondsparande till Länsförsäkringar Bank samt djur- och grödaförsäkring till Agria Djurförsäkring. Samtliga dessa bolag ägs av de 23 länsförsäkringsbolagen gemensamt och ingår i en koncern med Länsförsäkringar AB som moderbolag. För de förmedlade affärerna har Länsförsäkringar Skåne ansvaret för kundrelationerna.

Ägarförhållanden

Länsförsäkringar Skåne är ett ömsesidigt försäkringsbolag med verksamhet i Skåne län. Det är bolagets sakförsäkringskunder som är ägare till bolaget. Dessa har inflytande på verksamheten och väljer de 50 fullmäktigeledamöter som företräder dem på bolagsstämman. Bolagsstämman utser bolagets styrelse, som under året har bestått av 8 ledamöter, inklusive vd. Därtill ingår två personalrepresentanter i styrelsen.

Organisationen

Länsförsäkringar Skåne är ett ömsesidigt försäkringsbolag och för- enar det lokala bolagets fördelar med det stora bolagets resurser. Tillsammans med 22 andra länsförsäkringsbolag täcker länsförsäkringsgruppen hela Sverige. Länsförsäkringar Skåne äger tillsammans med övriga länsförsäkringsbolag Länsförsäkringar AB (LFAB), där länsförsäkringsgruppen har sin gemensamma utvecklings- och serviceorganisation samt produktbolag för bland annat djur- och livförsäkring, fondförvaltning och banktjänster.

Länsförsäkringar Skåne deltar också i länsförsäkringsgruppens gemensamma återförsäkringssystem. Återförsäkringsenheten inom Länsförsäkringar AB hanterar all sakåterförsäkring för länsförsäkringsgruppen genom intern och extern återförsäkring.

Koncernen består av moderbolaget Länsförsäkringar Skåne och dotterbolagen Länschem AB och LFant AB samt den fastighetsförvaltande koncernen med moderbolaget Länsförsäkringar Skånes Fastighets AB.

Väsentliga händelser under året

Under året har överlåtelsen av Olycksfalls- och sjukförsäkring för vuxna från Länsförsäkringar Sak fortsatt. Från januari 2017 förnyades försäkringsavtal för fallomånadsvis hos Länsförsäkringar Skåne, samtidigt annullerades motsvarande försäkring hos Länsförsäkringar Sak. I december skedde beståndsöverlåtelse av samtliga öppna skador.

I början av året har Länsförsäkringar Skåne överfört sitt fastighetsinnehav till en helägd fastighetskoncern. Även Bjäre Förvaltning i Ängelholm AB och Fastighets AB Sundstorget ingår i samma fastighetskoncern.

I december tecknades avtal med Skanska AB om nyproduktion av 300 hyresbostäder och ett parkeringshus i Limhamns Sjöstad. Nybyggnationen kommer att genomföras under 2018-2021.

Under 2017 har Länsförsäkringar Skåne haft fortsatta framgångar med god försäljning inom sakförsäkringar. Trots relativt höga skadekostnader i början av året så uppnås ett starkt försäkringstekniskt resultat som möjliggör att styrelsen föreslår att återbäring på 200 Mkr ska lämnas till våra sakförsäkringskunder.

Förväntad utveckling för 2018

Enligt bolagets målsättning bör sakförsäkringsrörelsen ge en marginal på minst 5 % av premieintäkter. Detta kan komma att infrias om skadeutvecklingen blir normal under året. Avkastningen på bolagets placeringstillgångar har prognostiserats till cirka 5 % för år 2018.

Hållbarhet

Hållbarhet, även kallat CSR, handlar om att företag skall ta ansvar för hur de påverkar omvärlden, ur såväl ett ekonomiskt, miljömässigt som socialt perspektiv. För Länsförsäkringar Skåne är hållbarhetsfrågan inget nytt – vårt samhällsansvar kommer sig naturligt av att vi är kundägda. Sedan starten har samhällsengagemang och trygghet för våra kunder varit en av våra grundpelare. På senare tid har andra frågor, som till exempel vårt ansvar och engagemang för miljö kommit till.

Länsförsäkringar Skånes miljöarbete bedrivs inom flera områden med konkreta och mätbara mål inom dessa. Vi tar ansvar för miljön genom att vi ständigt arbetar för att förstärka vår positiva miljöpåverkan. Fokus för vårt miljöarbete är vår möjlighet att öka riskmedvetenheten och att verka för att minska skadekänsligheten. Varje skada som inträffar medför på olika sätt en miljöbelastning. För att minska antalet inträffade skador genomför vi därför riktade skadeförebyggande aktiviteter för våra kunder.

Bolaget har beslutat följa Svensk försäkrings rekommendation att redovisa aktieportföljens koldioxidavtryck. Bolagets hållbarhetsrapport redovisas på sidorna 20–25.

Det som samlar vårt hållbarhetsarbete är kunskap och kompetens. Vi delar med oss av vår och andras kunskap för att förebygga skador och skapa finansiell trygghet.

Risker och riskhantering

Länsförsäkringar Skånes verksamhet är förenad med risktagande vilket medför att företaget ska ha ett ändamålsenligt system för riskhantering och regelefterlevnad. Systemet är för att vara effektivt väl integrerat med företagsstyrningen och innehåller metoder för intern styrning och kontroll. Hanteringen av risk är en naturlig del i företagets dagliga verksamhet och skapar förutsättningar för verksamheten att nå uppsatta mål och leva upp till åtaganden mot försäkringstagarna. I not 2 beskrivs bolagets risker och riskhantering närmare.

RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING

Affärsvolym

Den totala volymen av såväl egen sakförsäkringsaffär som gemensam affär fördelar sig enligt nedan.

Premieinkomst

Mkr	2017	2016
Privat	607	565
Fastighet och företag	402	368
Lantbruk	159	151
Olycksfall	109	81
Motor		
– kasko	637	610
– trafik	398	381
Mottagen återförsäkring	120	118
Summa egen affär	2 432	2 274
Gemensam affär	1165	1180
Summa egen och gemensam affär	3 597	3 454
Bank		
– inlåning	8 000	7 054
– utlåning	24 445	20 098
Fond (marknadsvärde)	1190	997

Premieinkomsten före avgiven återförsäkring uppgick till 2 432,4 (2 273,6) Mkr. Antalsmässigt ökade försäkringsstocken med ca 25 600 försäkringar.

Resultat och ställning

Bolagets sakförsäkringsrörelse har ytterligare stärkt sin marknadsposition i Skåne. Premieintäkten har ökat med 146,5 Mkr till 2 206,0 Mkr, och det är framförallt privatsegmentet som har haft en stark tillväxt under året.

Koncernens resultat före skatt uppgick till 966,5 (711,4) Mkr och resultat efter skatt uppgick till 774,8 (594,2) Mkr.

Årets resultat i moderbolaget före bokslutsdispositioner och skatt uppgick till 638,4 (673,4) Mkr och resultatet efter bokslutsdispositioner och skatt uppgick till 487,5 (452,4) Mkr. Det försäkrings tekniska resultatet i moderbolaget uppgick till 10,6 (74,9) Mkr.

Skadeutfall/Driftskostnader

Kostnaden för försäkringsersättningar för egen räkning uppgår till 1 639,9 (1.704,0) Mkr. Antalet storskador (överstigande 0,3 Mkr) var 179 (245) stycken till en skadekostnad av 241,3 (288,1) Mkr.

Skadefrekvensen i motorfordonsförsäkring uppgår till 373 (337) skador per 1 000 försäkringar, medan frekvensen för övriga branscher uppgår till 180 (187) per 1 000 försäkringar.

Avvecklingen av tidigare års avsättningar för oreglerade skador för egen räkning resulterade i ett resultat på 148,0 (-4,9) Mkr. Driftskostnadsprocenten i försäkringsrörelsen ökade till 16,7 % jämfört med 16,0 % föregående år.

Kapitalförvaltning

Marknadsvärdet på koncernens placeringstillgångar (exkl. depåer hos företag som avgivit återförsäkring) uppgick vid verksamhetsårets slut till 10 307 (8 988) Mkr enligt följande struktur:

Placeringsstruktur

Mkr	2017	2016
Fastigheter	570	394
Aktier och andelar	5 041	4 497
Länsförsäkringar AB	2 266	2 055
Obligationer och räntebärande värdepapper	2 091	1 579
Likvida medel	339	463
Summa placeringstillgångar	10 307	8 988

Den totala avkastningen på koncernens placeringar uppgick till 983,3 (740,0) Mkr eller 10,5 (8,9) %, medan direktavkastningen uppgick till 63,5 (130,4) Mkr.

Personal

Upplysningar om ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare, samt beträffande övrig personal- och löneredovisning hänvisas till not 40.

Förslag till disposition av resultatet

Styrelsen föreslår bolagsstämman besluta att årets resultat 487 482 tkr jämte balanserade vinstmedel 2 522 252 tkr, totalt 3 009 734 tkr balanseras i ny räkning. Resultatet av koncernens och moderbolagets verksamhet under räkenskapsåret och ställningen vid räkenskapsårets utgång framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med därtill hörande noter.

5-årsöversikt koncernen

Mkr	2017	2016	2015	2014	2013
Premieintäkt f.e.r.	2 206,0	2 059,5	1 911,8	1 847,8	1 713,8
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	23,7	62,5	69,8	64,3	57,1
Försäkringsersättningar f.e.r.	-1 639,9	-1 704,0	-1 456,8	-1 541,7	-1 504,8
Driftskostnader f.e.r.	-368,5	-330,1	-296,2	-268,2	-262,6
Övriga tekniska kostnader	-10,7	-13,0	-3,9	-9,2	-
Tekniskt resultat i förs.rörelsen före återbäring/ägarutdelning	210,6	74,9	224,7	93,0	3,5
Återbäring	-200,0	-	-180,0	-	2,8
Tekniskt resultat i förs.rörelsen efter återbäring/ägarutdelning	10,6	74,9	44,7	93,0	6,3
Finansrörelsens återstående kapitalavkastning	939,3	635,2	391,7	515,1	524,8
Övriga intäkter och kostnader	16,7	1,2	-1,8	-28,7	-48,4
Resultat före skatt	966,6	711,3	434,6	579,4	482,7
Årets resultat	774,8	594,2	303,6	455,2	377,8
Ekonomisk ställning					
Placeringstillgångar verkligt värde	10 307,1	8 987,9	8 571,5	7 681,1	6 371,0
Premieinkomst f.e.r.	2 268,8	2 116,0	1 980,3	1 902,2	1 741,6
Försäkr.tekn. avsättningar f.e.r.	4 406,7	4 032,6	4 011,2	3 920,9	3 029,4
Konsolideringskapital					
Beskattat eget kapital	5 273,7	4 496,4	3 892,7	3 434,4	2 979,2
Uppskjuten skatt	1 033,5	950,1	843,6	845,1	727,2
S:a konsolideringskapital	6 307,2	5 446,5	4 736,3	4 279,5	3 706,4
Konsolideringsgrad %	278,0	257,4	239,2	225,0	212,8
Justerad soliditet %*	44,0	42,1	37,6	35,5	36,7
Kapitalbas**	6 237,5	5 602,9	4 622,7	4 192,9	3 687,6
Minimikapitalkrav (MCR)***	790,9	643,7	-	-	-
Solvenskapitalkrav (SCR)***	3 163,7	2 574,9	-	-	-
Erforderlig solvensmarginal ****	-	-	386,3	406,7	338,3
Nyckeltal för försäkringsrörelsen					
Skadeprocent f.e.r.	74,3%	82,7%	76,2%	83,4%	87,8%
Driftskostnadsprocent f.e.r.	16,7%	16,0%	15,5%	14,5%	15,3%
Totalkostnadsprocent f.e.r.	91,0%	98,7%	91,7%	97,9%	103,1%
Nyckeltal för direkt försäkring*****					
Skadeprocent brutto	69,4%	71,9%	86,8%	81,5%	93,0%
Driftskostnadsprocent brutto	16,3%	15,6%	14,8%	13,7%	13,9%
Totalkostnadsprocent brutto	85,7%	87,5%	101,6%	95,2%	106,9%
Nyckeltal för kapitalförvaltning					
Direktavkastning %	0,7	1,6	1,8	2,0	2,3
Totalavkastning %	10,5	8,9	5,8	9,1	10,6

* Beskattat eget kapital inklusive övervärden i tillgångar plus obeskattade reserver efter avdrag för latent skatt, i förhållande till balansomslutningen.

** Auser moderbolagets kapitalbas med beaktandet av övervärden i dotterbolags placeringsstillgångar.

Fr o m 2016-12-31 är kapitalbasen enligt Solvens II och allt kapital är primärkapital.

*** Redovisas och beräknas fr o m 2016-12-31 enligt Solvens II-reglerna.

**** Redovisas inte från 2016-12-31.

***** Auser moderbolaget.

Resultaträkning koncernen

Tkr	Not	2017-12-31	2016-12-31
TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE			
Premieintäkter för egen räkning (f.e.r)			
Premieinkomst	3	2 432 382	2 273 565
Premier för avgiven återförsäkring		-163 608	-157 558
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	26	-62 813	-56 494
		2 205 961	2 059 513
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4	23 678	62 532
Försäkringsersättningar f.e.r.			
<i>Utbetalda försäkringsersättningar</i>			
Före avgiven återförsäkring	5	-1 660 960	-1 756 525
Återförsäkrarens andel		78 348	162 657
<i>Förändring i avsättning för oreglerade skador f.e.r.</i>			
Före avgiven återförsäkring	5	-35 913	136 815
Återförsäkrarens andel		-21 407	-246 954
		-1 639 932	-1 704 007
Driftskostnader f.e.r.	6, 40, 41	-368 460	-330 111
Övriga tekniska kostnader	7	-10 662	-13 029
Skadeförsäkringsrörelsens tekn. resultat före återbäring		210 585	74 898
Återbäring/Ägarutdelning		-200 000	-
Skadeförsäkringsrörelsens tekn. resultat efter återbäring		10 585	74 898
ICKE TEKNISK REDOVISNING			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		10 585	74 898
Kapitalavkastning, intäkter	8, 12	498 812	179 869
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	9, 12	546 328	560 126
Kapitalavkastning, kostnader	10, 12	-39 357	-42 241
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	11, 12	-42 823	-
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen	4	-23 678	-62 532
Övriga intäkter	6, 13	275 321	250 821
Övriga kostnader	6, 13	-261 417	-246 468
Dotterbolagens rörelseresultat	14	2 777	-3 106
Resultat före skatt		966 548	711 367
Skatt på årets resultat	15	-191 729	-117 180
Årets resultat		774 819	594 187
RAPPORT ÖVER TOTALRESULTATET FÖR KONCERNEN			
Årets resultat		774 819	594 187
Övrigt totalresultat			
Poster som har omförts eller kan omföras till årets resultat inkl. skatt		-	-
Årets övriga totalresultat		-	-
ÅRETS TOTALRESULTAT		774 819	594 187

Balansräkning koncernen

Tkr	Not	2017-12-31	2016-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella tillgångar			
Andra immateriella tillgångar	16	29 245	-
Placeringstillgångar			
Förvaltningsfastigheter	17	569 538	393 562
Andra finansiella placeringstillgångar	19, 20, 21		
Aktier och andelar		7 307 025	6 551 636
Obligationer och andra räntebärande värdepapper		2 091 038	1 554 268
Övriga lån		-	25 000
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		931	962
		9 968 532	8 525 428
Återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar			
Avsättning för oreglerade skador	27	673 034	694 441
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	22	668 051	625 714
Fordringar avseende återförsäkring		43 409	60 681
Övriga fordringar		49 535	41 525
		760 995	727 920
Andra tillgångar			
Övriga materiella tillgångar	23	47 464	53 192
Aktuell skattefordran	30	-	64 710
Likvida medel		339 493	463 418
		386 957	581 320
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Förutbetalda anskaffningskostnader	24	28 000	36 000
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		139 254	112 520
		167 254	148 520
SUMMA TILLGÅNGAR		11 986 017	10 677 629
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Övrigt eget kapital		1 833 861	1 833 861
Balanserad vinst		2 664 989	2 068 302
Årets resultat		774 819	594 187
	25	5 273 669	4 496 350
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	26	999 514	936 701
Oreglerade skador	27	3 876 779	3 783 481
Återbäring och rabatter	28	203 469	6 829
		5 079 762	4 727 011
Avsättning för andra risker och kostnader			
Pensioner och liknande förpliktelser	29	710	1 272
Aktuell skatteskuld	30	65 453	-
Uppskjuten skatteskuld	30	1 033 499	950 090
Övriga avsättningar	31	140	561
		1 099 802	951 923
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring	32	374 926	360 500
Skulder avseende återförsäkring		25 436	21 777
Övriga skulder		49 342	51 203
		449 704	433 480
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	33	83 080	68 865
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		11 986 017	10 677 629

Resultaträkning moderbolaget

Tkr	Not	2017-12-31	2016-12-31
TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE			
Premieintäkter för egen räkning f.e.r			
Premieinkomst	3	2 432 382	2 273 565
Premier för avgiven återförsäkring		-163 608	-157 558
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	26	-62 813	-56 494
		2 205 961	2 059 513
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4	23 678	62 532
Försäkringsersättningar f.e.r.			
<i>Utbetalda försäkringsersättningar</i>			
Före avgiven återförsäkring	5	-1 660 960	-1 756 525
Återförsäkrarens andel		78 348	162 657
<i>Förändring i avsättning för oreglerade skador f.e.r.</i>			
Före avgiven återförsäkring	5	-35 913	136 815
Återförsäkrarens andel		-21 407	-246 954
		-1 639 932	-1 704 007
Driftskostnader f.e.r.	6, 40, 41	-368 460	-330 111
Övriga tekniska kostnader	7	-10 662	-13 029
Skadeförsäkringsrörelsens tekn. resultat före återbäring		210 585	74 898
Återbäring/Ägarutdelning		-200 000	-
Skadeförsäkringsrörelsens tekn. resultat efter återbäring		10 585	74 898
ICKE TEKNISK REDOVISNING			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		10 585	74 898
Kapitalavkastning, intäkter	8, 12	479 835	179 869
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	9, 12	462 005	518 800
Kapitalavkastning, kostnader	10, 12	-129 572	-41 962
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	11, 12	-174 708	-
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen	4	-23 678	-62 532
Övriga intäkter	6, 13	275 321	250 821
Övriga kostnader	6, 13	-261 417	-246 468
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		638 371	673 426
Bokslutsdispositioner			
Förändring av säkerhetsreserven		-	-134 000
Resultat före skatt		638 371	539 426
Skatt på årets resultat	15	-150 889	-87 062
Årets resultat		487 482	452 364
RAPPORT ÖVER TOTALRESULTATET FÖR MODERBOLAGET			
Årets resultat		487 482	452 364
Årets övriga totalresultat		-	-
ÅRETS TOTALRESULTAT		487 482	452 364

Balansräkning moderbolaget

Tkr	Not	2017-12-31	2016-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella tillgångar			
Andra immateriella tillgångar	16	29 018	-
Placeringstillgångar			
Byggnader och mark		-	340 000
Aktier och andelar i koncernföretag	18	21 578	18 433
Andra finansiella placeringstillgångar	19, 20, 21		
Aktier och andelar		7 015 922	6 311 945
Obligationer och andra räntebärande värdepapper		2 191 096	1 654 326
Övriga lån		295 716	66 650
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		931	962
		9 525 243	8 392 316
Återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar			
Avsättning för oregrerade skador	27	673 034	694 441
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	22	668 051	625 714
Fordringar avseende återförsäkring		43 409	60 681
Övriga fordringar		47 989	41 284
		759 449	727 679
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar	23	47 262	53 185
Aktuell skattefordran	30	-	64 710
Kassa och bank		306 035	459 415
		353 297	577 310
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Förutbetalda anskaffningskostnader	24	28 000	36 000
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		139 228	112 509
		167 228	148 509
SUMMA TILLGÅNGAR		11 507 269	10 540 255

Tkr	Not	2017-12-31	2016-12-31
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Reservfond		29 790	29 790
Balanserad vinst		2 522 252	2 069 888
Årets resultat		487 482	452 364
	25	3 039 524	2 552 042
Obeskattade reserver			
Utjämningsfond		50 667	50 667
Säkerhetsreserv		1 967 000	1 967 000
Periodiseringsfond		295 250	295 250
		2 312 917	2 312 917
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	26	999 514	936 701
Oreglerade skador	27	3 876 779	3 783 481
Återbäring och rabatter	28	203 469	6 829
		5 079 762	4 727 011
Avsättning för andra risker och kostnader			
Pensioner och liknande förpliktelse	29	710	1 272
Aktuell skatteskuld	30	64 213	-
Uppskjuten skatteskuld	30	484 798	440 358
Övriga avsättningar	31	140	561
		549 861	442 191
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring	32	374 926	360 500
Skulder avseende återförsäkring		25 436	21 777
Övriga skulder		48 402	55 094
		448 764	437 371
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	33	76 441	68 723
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		11 507 269	10 540 255

Uppllysning om moderbolagets ställda säkerheter och eventalförpliktelser, se not 35 och 36.

Rapport över förändringar i eget kapital

Tkr	Balanserade vinstmedel	Årets resultat	Totalt eget kapital
KONCERNEN			
Ingående eget kapital 2016-01-01	3 589 127	303 591	3 892 718
Vinstdisposition 2015 års resultat	303 591	-303 591	-
Nedskrivning aktier i dotterbolag	9 445	-	9 445
Periodens resultat		594 187	594 187
Utgående eget kapital 2016-12-31	3 902 163	594 187	4 496 350
Ingående eget kapital 2017-01-01	3 902 163	594 187	4 496 350
Vinstdisposition 2016 års resultat	594 187	-594 187	-
Nedskrivning aktier i dotterbolag	2 500		2 500
Periodens resultat tillika totalresultat		774 819	774 819
Utgående eget kapital 2017-12-31	4 498 850	774 819	5 273 669

Tkr	BUNDET KAPITAL		FRITT KAPITAL	
	Reservfond	Balanserade vinstmedel	Årets resultat	Totalt eget kapital
MODERBOLAGET				
Ingående eget kapital 2016-01-01	29 790	1 794 771	275 117	2 099 678
Vinstdisposition 2015 års resultat		275 117	-275 117	-
Årets resultat tillika totalresultat			452 364	452 364
Utgående eget kapital 2016-12-31	29 790	2 069 888	452 364	2 552 042
Ingående eget kapital 2017-01-01	29 790	2 069 888	452 364	2 552 042
Vinstdisposition 2016 års resultat		452 364	-452 364	-
Årets resultat tillika totalresultat			487 482	487 482
Utgående eget kapital 2017-12-31	29 790	2 522 252	487 482	3 039 524

Kassaflödesanalys (indirekt metod)

Tkr	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	jan-dec 2017	jan-dec 2016	jan-dec 2017	jan-dec 2016
Den löpande verksamheten				
Resultat efter finansiella poster	966 548	711 367	638 372	673 426
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	-671 479	-823 071	-347 459	-764 876
	295 069	-111 704	290 913	-91 450
Betald skatt	22 474	-240 326	22 474	-239 688
Kassaflöde från löpande verksamheten före förändringar i tillgångar och skulder	317 543	-352 030	313 387	-331 138
Ökning (-)/Minskning (+) av finansiella placeringstillgångar	-406 989	-124 604	-760 883	-97 613
Ökning (-)/Minskning (+) av rörelsefordringar	-41 433	188 950	309 987	154 585
Ökning (-)/Minskning (+) av rörelseskulder	42 356	27 264	19 108	20 096
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-88 523	-260 420	-118 401	-254 070
Investeringsverksamheten				
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-3 925	-46 879	-3 730	-46 879
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar	-31 477	-	-31 249	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-35 402	-46 879	-34 979	-46 879
Årets kassaflöde	-123 925	-307 299	-153 380	-300 949
Likvida medel vid årets början	463 418	770 717	459 415	760 364
Likvida medel vid årets slut	339 493	463 418	306 035	459 415
Följande delkomponenter ingår i likvida medel:				
Kassa och bank	337 621	461 548	306 035	459 415
Kortfristiga placeringar, jämställda med likvida medel	1 872	1 870	-	-
	339 493	463 418	306 035	459 415

Ovanstående poster har klassificerats som likvida medel med utgångspunkten att:

- De har en obetydlig risk för värdefluktuationer.
- De kan lätt omvandlas till kassamedel.
- De har en löptid om högst 3 månader från anskaffningstidpunkten.

Resultatanalys för skadeförsäkringsrörelsen

Tkr	TOTALT 2017	Sjuk & olycksfall	Hem & villa	Företag & fastighet	Motorfordon	Trafik	Summa dir försäkring sv risker	Mottagen återförsäkring
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat								
Premieintäkter f.e.r. Not A, C	2 205 961	92 771	557 603	457 024	619 444	360 300	2 087 142	118 819
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	23 678	2 320	-	-	-	12 762	15 082	8 596
Försäkringsersättningar f.e.r. Not B, C	-1 639 932	-49 354	-438 872	-297 507	-527 825	-191 219	-1 504 777	-135 155
Driftskostnader f.e.r. Not C	-368 460	-13 623	-86 169	-114 043	-93 856	-59 510	-367 201	-1 259
Övriga tekniska kostnader	-10 662	-	-	-	-	-10 662	-10 662	-
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring/ägarutdelning	210 585	32 114	32 562	45 474	-2 237	111 671	219 584	-8 999
Återbäring/ägarutdelning	-200 000	-9 966	-55 652	-48 471	-53 049	-32 862	-200 000	-
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat efter återbäring/ägarutdelning	10 585	22 148	-23 090	-2 997	-55 286	78 809	19 584	-8 999
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat 2016 före återbäring/ägarutdelning	74 898	-22 969	-4 884	73 413	39 197	-39 279	45 478	29 420
Avvecklingsresultat före avgiven återförsäkring	125 370	22 514	-3 468	-1 369	-13 746	121 439	125 370	-
Försäkringstekniska avsättningar före avgiven återförsäkring								
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	999 514	50 876	274 629	193 837	289 351	184 644	993 337	6 177
Avsättning för oreglerade skador	3 876 779	329 729	224 740	280 868	102 968	1 747 956	2 686 261	1 190 518
Avsättning för återbäring/ägarutdelning	203 469	10 086	56 627	49 274	53 981	33 501	203 469	-
Summa försäkringstekniska avsättningar före avgiven återförsäkring	5 079 762	390 691	555 996	523 979	446 300	1 966 101	3 883 067	1 196 695
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar								
Avsättning för oreglerade skador	-673 034	-4 621	-2 788	-37 305	-81	-628 239	-673 034	-

Noter till resultatanalys för skadeförsäkringsrörelsen

Tkr	TOTALT 2017	Sjuk & olycksfall	Hem & villa	Företag & fastighet	Motor- fordon	Trafik	Summa dir försäkring sv risker	Mottagen återför- säkring
Not A								
Premieintäkter f.e.r.								
Premieinkomst före avgiven återförsäkring	2 432 382	109 036	606 819	560 735	637 032	398 257	2 311 879	120 503
Premier för avgiven återförsäkring	-163 608	-3 128	-28 915	-97 354	-5 005	-29 206	-163 608	-
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	-62 813	-13 137	-20 301	-6 357	-12 583	-8 751	-61 129	-1 684
	2 205 961	92 771	557 603	457 024	619 444	360 300	2 087 142	118 819
Not B								
Försäkringsersättningar f.e.r								
Utbetalda försäkringsersättningar								
Före avgiven återförsäkring	-1 660 960	-42 956	-464 470	-306 740	-511 553	-268 593	-1 594 312	-66 648
Återförsäkrarens andel	78 348	-	29 801	23 445	2 538	22 564	78 348	-
Förändring i Avsättning för oreglade skador f.e.r.								
Före avgiven återförsäkring	-35 913	-6 201	11 110	-6 534	-18 148	52 367	32 594	-68 507
Återförsäkrarens andel	-21 407	-197	-15 313	-7 678	-662	2 443	-21 407	-
	-1 639 932	-49 354	-438 872	-297 507	-527 825	-191 219	-1 504 777	-135 155
Not C								
Avgiven återförsäkring								
Premier	-163 608	-3 128	-28 915	-97 354	-5 005	-29 206	-163 608	-
Skador	56 941	-197	14 488	15 767	1 876	25 007	56 941	-
Driftskostnader	-1 411	-20	-281	-801	-52	-257	-1 411	-
	-108 078	-3 345	-14 708	-82 388	-3 181	-4 456	-108 078	-

Not D. Kostnader och intäkter per försäkringsklass

Tkr	TOTALT 2017	Olycksfall & sjukdom	Motorfordon ansvar mot tredje man	Motorfordon övr. kl.	Brand- & ann. egen- domskada	Allmän ansvarighet	Rättsskydd	Summa dir försäkring sv risker	Mottagen återför- säkring
Premieinkomst, brutto	2 432 382	180 879	398 257	637 032	970 537	55 267	69 907	2 311 879	120 503
Premieintäkt, brutto	2 369 569	165 437	389 506	624 449	948 784	54 385	68 189	2 250 750	118 819
Försäkringsersättningar, brutto	-1 696 873	-113 460	-216 226	-529 701	-617 925	-43 560	-40 846	-1 561 718	-135 155
Driftskostnader, brutto	-367 049	-24 043	-59 253	-93 804	-166 637	-10 465	-11 588	-365 790	-1 259
Resultat av avgiven återförsäkring	-108 078	-3 345	-4 456	-3 181	-97 096	-	-	-108 078	-
Skadeprocent brutto	72%	69%	56%	85%	65%	80%	60%	69%	114%

Noter till finansiella rapporter

Företagsinformation

Denna års- och koncernredovisning omfattar kalenderåret 2017 och avges per 31 december 2017. Den avser Länsförsäkringar Skåne, ömsesidigt skadeförsäkringsbolag med säte i Helsingborg. Adressen till huvudkontoret är Södergatan 15, Helsingborg och organisationsnummer är 543001-0685. Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 14 februari 2018. Resultat- och balansräkningen blir föremål för fastställelse på stämman den 15 mars 2018. Koncernens huvudsakliga verksamhet beskrivs i förvaltningsberättelsen.

Not 1. Redovisningsprinciper

Koncernens redovisningsprinciper

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) samt tolkningar av dessa utgivna av International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC) så som de har antagits av EU. Därutöver tillämpas lagen om årsredovisning i försäkringsföretag (1995:1560) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd FFFS 2015:12. Koncernen följer Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner.

Moderbolagets redovisningsprinciper

Moderbolaget upprättar sin redovisning enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag (1995:1560) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd FFFS 2015:12. Bolaget tillämpar även RFR 2 Redovisning för juridiska personer utgivna av Rådet för finansiell rapportering. Reglerna i RFR 2 innebär att moderbolaget ska tillämpa samtliga av EU godkända IFRS så långt det är möjligt inom ramen för lagar och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. Rekommendationen anger vilka undantag från och tillägg till IFRS som skall göras.

Förutsättningar och bedömningar

Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor och de finansiella rapporterna presenteras i tusentals kronor (tkr) om inte annat anges. Transaktioner i utländsk valuta räknas om till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen.

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att försäkringsföretagets ledning gör bedömningar och uppskattningar samt antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningarna och antagandena är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga. Resultatet av dessa uppskattningar och antaganden används sedan för att bedöma de redovisade värdena på tillgångar och skulder som inte annars framgår tydligt från andra källor. Verkliga utfall kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar. Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkar denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder. De nedan angivna redovisningsprinciperna har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i de finansiella rapporterna, om inte annat framgår. Bedömningar och uppskattningar som ligger till grund för redovisningen och värdering av försäkringstekniska avsättningar har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna. Värderingen av avsättningarna behandlas i nedanstående avsnitt om redovisning av försäkringsavtal samt i not 2 där upplysningar om risker i verksamheten lämnas.

Ändrade redovisningsprinciper

Länsförsäkringar Skåne har inte gjort några ändringar av IFRS med tillämpning från och med 1 januari 2017 och därför har det inte haft någon effekt på koncernens redovisning.

Nya IFRS och tolkningar som ännu inte börjat tillämpas

Ett antal nya eller ändrade IFRS träder i kraft först under kommande räkenskapsår och har inte förtidstillämpats vid upprättandet av dessa finansiella rapporter. Nedan beskrivs nya eller ändrade IFRS som förväntas att få effekt på företagets finansiella rapporter. Utöver dessa bedöms inte de övriga nyheterna påverka företagets finansiella rapporter.

IFRS 9 Finansiella instrument kommer att ersätta IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering. IASB har genom IFRS 9 färdigställt ett helt "paket" av förändringar avseende redovisning av finansiella instrument. Paketet innehåller nya utgångspunkter för klassificering och värdering av finansiella instrument, en framåtblickande ("expected loss") nedskrivningsmodell och förenklade förutsättningar för säkringsredovisning. Länsförsäkringar Skåne har valt att skjuta på implementeringen av IFRS 9 och införa det samtidigt som IFRS 17.

IFRS 17 (IFRS 4 fas II) kommer att innebära stora förändringar avseende uppbyggnaden av redovisningen i bolaget. Ett införandeprojekt kommer att tillsättas under slutet av 2017, början av 2018. Bolaget har inte gjort någon detaljerad utvärdering utan detta kommer att göras inom införandeprojektet. Förväntad tillämpning från 2021.

IFRS 15 Intäktsredovisning tillämpas från 1 januari 2018 där en ny uppdelning av intäkterna kommer att behöva göras som utgår från bolagets intäktsströmmar och vilka prestationsåtagande som bolaget har av det ingångna avtalet.

IFRS 16 Leasingavtal kommer från och med 1 januari 2019 att ersätta IAS 17 Leasing. Standarden innebär framförallt förändringar för redovisning hos leasetagaren medan redovisningen för leasegivaren i allt väsentligt är oförändrad. Ett projekt för analys och arbete kring den nya standarden har startats och kommer att pågå under 2018.

Tillämpade principer för poster

i moderbolagets resultat- och balansräkning

Premieinkomst/premieintäkt

Som premieinkomst redovisas samtliga premier för vilka ansvarighet inträtt, det vill säga när försäkringsperioden börjat löpa eller premien förfallit till betalning. Premieintäkten motsvarar den del av premieinkomsten som är intjänad. Ej intjänad premie avsätts till "Avsättning för ej intjänade premier".

Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen

Den totala kapitalavkastningen redovisas i det Icke tekniska resultatet. En del av kapitalavkastningen förs över från kapitalförvaltningsresultatet till tekniskt resultat för försäkringsrörelsen baserat på nettot av försäkringsrörelsens genomsnittliga försäkringstekniska avsättningar. Se även not 4.

Försäkringsersättningar

I de totala försäkringsersättningarna ingår under perioden utbetalda försäkringsersättningar, förändringar i avsättningar för oreglerade skador samt kostnader för skadereglering.

Driftskostnader

Driftskostnader i försäkringsrörelsen redovisas funktionsuppdelade som anskaffningskostnader, skaderegleringskostnader och administrationskostnader. Driftskostnader för skadereglering redovisas som en del av resultaträkningens försäkringsersättningar. Under Icke tekniskt resultat redovisas kapitalavkastningens driftskostnader. I övriga intäkter och kostnader redovisas den gemensamma livförsäkringsaffären, gemensamma bank- och fondtjänster och Agria.

Övriga tekniska kostnader

Trafikförsäkringsföreningen (TFF) är ett samarbetsorgan för de försäkringsbolag som har rätt att förmedla trafikförsäkring i Sverige. Dessa försäkringsbolag är enligt lag skyldiga att vara medlemmar i TFF. En av föreningens huvuduppgifter är att reglera trafikskador som orsakats av okända, oförsäkrade och utländska fordon. Andra huvuduppgifter är att ta ut en lagstadgad avgift av ägare till oförsäkrade fordon. TFF:s egna intäkter utgörs främst av betalda trafikförsäkringsavgifter och finansiella intäkter. Driftskostnaderna och skadekostnaderna överstiger regelmässigt intäkterna och det uppkommer årligen ett nettounderskott i TFF:s verksamhet. Av regler i trafikskadelagen följer att medlemsbolagen har ett ansvar att finansiera detta nettounderskott. Se not 7.

Ersättningar till anställda

Förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer för ersättningar efter avslutad anställning redovisas som en kostnad i resultaträkningen när de uppstår. Förmånsbestämda planer för ersättningar efter avslutad anställning redovisas på samma sätt som premiebestämda. Bolaget saknar tillräcklig information för att möjliggöra en redovisning i enlighet med IAS 19 och redovisar därför i enlighet med Rådet för finansiell rapporteringsuttalande UFR 10, som bedömts vara tillämplig även för företagets pensionsplan. Bolaget har från och med 2008 två olika pensionsplaner i enlighet med bestämmelserna i kollektivavtal. Förmånsbestämd plan för alla födda 1971 och tidigare och avgiftsbestämd plan för alla födda 1972 eller senare. Utöver detta gör bolaget avsättning för pensioner utöver tryggandelagens regler för de anställda som omfattas av den så kallade "62-års regeln". För 2017 har faktiska prognossiffror använts då enbart en anställd återstår med slutbetalning i mars 2018. Se not 29.

Augiven återförsäkring

Som premie redovisas den periodiserade premien för ingångna återförsäkringsavtal. Återförsäkrarnas andel i skador redovisas under försäkringserättigheter.

Kapitalförvaltningens resultat

Resultatet från kapitalförvaltning redovisas under Icke tekniskt resultat och fördelas på direktavkastning och värdeförändringar uppkomna från marknadsmässiga kursfluktuationer samt förvaltningskostnader.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt och redovisas i resultaträkningen. Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhålls avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutande eller i praktiken beslutande per balansdagen. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder. Uppskjuten skatt beräknas med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder per balansdagen.

Immateriella tillgångar

OSV beståndets avskrivning redovisas som kostnad i resultaträkningen men som en tillgång i balansräkningen med en avskrivningstid på 14 år.

Finansiella instrument

Finansiella tillgångar tas upp i balansräkningen när bolaget blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor (affärsredovisning). Kundfordringar tas upp i balansräkningen när de faktureras och leverantörsskulder tas upp när faktura mottagits. Andra skulder tas upp när motparten har presterat och en avtalsenlig skyldighet att betala föreligger.

Tillgångar tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller bolaget förlorar kontrollen över dem. Skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Tillgångar och skulder presenteras brutto i balansräkningen om det

inte finns en rätt och en avsikt att reglera mellanhavanden netto. Finansiella instrument redovisas initialt till anskaffningsvärde. Redovisning till verkligt värde sker via resultaträkningen.

Länsförsäkringar Skåne förvaltar och utvärderar alltid resultatet av samtliga placeringstillgångar (alla aktier, obligationer och fastigheter) på basis av verkligt värde förutom när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt. I uppföljningen av kapitalförvaltningens resultat är fokus främst riktat på nyckeltalet totalavkastning. I detta mått inkluderas såväl realiserade som orealiserade resultat. Detta innebär att även placeringar i onoterade aktier såsom till exempel Länsförsäkringar AB ingår i denna utvärdering. Det är därför bolagets bedömning att en redovisning till verkligt värde med värdeförändringar redovisade över resultaträkningen ger en mer relevant redovisningsinformation för läsarna av årsredovisningen. Av detta skäl väljer Länsförsäkringar Skåne alltid att kategorisera sina finansiella instrument såsom finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen. Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde, med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen, utgörs i balansräkningen av fastigheter, aktier och räntebärande placeringar.

Klassificeringen av instrumenten görs i tre nivåer. Hur och vilka upplysningar som finns om instrumentet är avgörande för vilken nivå det indelas i. Resultatet av dessa upplysningskrav redovisas i not 21.

Nivå 1 består av finansiella tillgångar som är noterade på en aktiv marknad. Då Länsförsäkringar Skåne inte har tillgång till systemstöd för att värdera enligt senaste köpkurs har bolaget i likhet med tidigare värderat noterade finansiella instrument till senast betalkurs. Denna avvikelse bedöms inte påverka värderingen av noterade finansiella instrument i någon materiell omfattning. Vad gäller transaktionskostnaderna medräknas dessa i anskaffningsvärdet för finansiella tillgångar. Räntebärande värdepapper värderas till verkligt värde fördelat på upplupet anskaffningsvärde och värdeförändring. Vid värdering till verkligt värde används på marknaden noterade köp/säljkurser.

Nivå 2 visar bl.a. bolagets aktieinnehav i Länsförsäkringar AB. Bolagets aktieinnehav i Länsförsäkringar AB har värderats till verkligt värde på basis av aktiernas substansvärde. Eftersom aktierna innehas med hembudsförbehåll enligt vilket aktierna i första hand måste erbjudas de övriga ägarna till ett pris som motsvarar substansvärdet, så utgör substansvärdet aktiernas verkliga värde.

Nivå 3, onoterade tillgångar vars värde fastställs genom att använda olika värderingstekniker, som exempelvis genomförda transaktioner och anskaffningsvärde.

Materiella tillgångar

Materiella tillgångar har värderats till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar. Dessa baseras på den historiska anskaffningskostnaden och bedömd ekonomisk livslängd. Avskrivningstiden som används är 3-10 år.

Kassa och bank

Kassa och bank består av, förutom mindre kassabelopp, banktillgodohavande i försäkringsrörelsen och medel överförda till kapitalförvaltningen som inte investerats i placeringstillgångar.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Försäljningskostnader som har ett klart samband med tecknande av försäkringsavtal tas upp som en tillgång "förutbetalda anskaffningskostnader" och skrivs sedan av under en tolv månaders-period.

Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar utgörs av avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker samt avsättning för oreglerade skador och motsvarar förpliktelser enligt ingångna försäkringsavtal. Även företagets

avsättning för återbäring/ägarutdelning ingår i denna post. Alla förändringar i försäkringstekniska avsättningar redovisas över resultaträkningen.

Gällande diskonteringen för övrig försäkring används en fast räntesats baserad på den statsobligation som har löptid närmast åtagandenas genomsnittliga duration. För direkt trafikförsäkring och mottagen proportionell trafikåterförsäkring används räntesatsen 0,40 %, baserad på de senaste fem årens 7-åriga statsobligation. För mottagen icke-proportionell trafikåterförsäkring samt för sjuk- och olycksfallsförsäkring, såväl direktförsäkring som mottagen återförsäkring, används räntesatsen 0,60 %, baserad på de senaste fem årens 10-åriga statsobligation.

Skadelivräntor

Länsförsäkringar Skåne har sedan 2014-12-30 övertagit skadelivräntor och trafikaffär i avveckling från Länsförsäkringar Sak AB. Trafikskadereserver avges till en återförsäkringspool i Länsförsäkringar Sak AB (avgiven återförsäkring). Diskontering av skadelivräntor, inklusive mottagen återförsäkring avseende skadelivräntor, används den av EIOPA definierade diskonteringsräntekurvan. Den är framtagen för att motsvara riskfria räntesatser för relevanta durationer och baseras på marknadsnoteringar för svenska swapräntor. Därtill finns ett makroekonomiskt antagande om en långsiktig ränta på 4,20 %.

Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker

Avsättningen för ej intjänade premier och kvardröjande risker avser att täcka den förväntade skade- och driftskostnaden under den återstående löptiden på ingångna försäkringskontrakt. Avsättningen beräknas normalt strikt tidsproportionellt, så kallad pro rata temporisberäkning. Om premienivån bedöms vara otillräcklig för att täcka de förväntade skade- och driftskostnaderna, förstärks de med ett tillägg för kvardröjande risker.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättningen för oreglerade skador ska täcka de förväntade framtida utbetalningarna för samtliga inträffade skador, inklusive de skador som ännu inte rapporterats till bolaget (IBNR), inkluderar även kostnader för skadereglering. Uppskattningen av avsättningsbehovet görs för de flesta skador med statistiska metoder. För de större skadorna och för skador med komplicerade ansvarsförhållanden görs en individuell bedömning.

Återbäring/ägarutdelning och rabatter

Utgörs av avsättningar för återbäring/ägarutdelning och rabatter till försäkringstagare.

Avsättning för andra risker och kostnader

Företagets pensioner och liknande förpliktelse har utöver kollektivavtalade tjänstepensioner som tryggats genom försäkring, också i särskilda avtal utfäst sig till att vissa anställda kan avsluta sin anställning vid en tidigare tidpunkt än 65 års ålder och en ytterligare ersättning än den som den kollektivavtalade pensionsförmånen då ger. Se not 29.

Dotterbolag

Dotterbolag redovisas enligt förvärvsmetoden i koncernen. Dotterbolagens finansiella rapporter tas in i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten till det datum då det bestämmande inflytandet upphör. I moderbolaget redovisas dotterbolagen under Placeringsstillgångar (Aktier och andelar i koncernföretag). Värdet på dotterbolagens aktier motsvarar dotterbolagens substansvärde.

Koncernbidrag

Redovisning av koncernbidrag kan göras antingen enligt huvudregeln eller enligt alternativregeln. Länsförsäkringar Skåne redovisar enligt huvudregeln och innebär inga förändringar jämfört med tidigare regler i RFR 2, dvs erhållna koncernbidrag som moderbolag erhåller från dotterbolag redovisas som

finansiell intäkt. Lämnade koncernbidrag från moderbolag till dotterbolag redovisas som ökning av andelar i koncernföretag. Lämnade och erhållna koncernbidrag som dotterbolag lämnar till moderbolag redovisas direkt mot eget kapital i dotterbolaget. Detta gäller även koncernbidrag som lämnas eller erhålls mellan systerföretag.

Skillnaden mellan moderbolagets och koncernens redovisningsprinciper

De ovan angivna redovisningsprinciperna för moderbolaget har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i moderbolagets finansiella rapporter. Skillnader mellan koncernens och moderbolagets redovisningsprinciper framgår nedan.

Fastigheter

Samtliga fastigheter är värderade till verkligt värde med värdeförändringen redovisad i koncernens resultaträkning. Då värderingen sker till verkligt värde, sker ingen avskrivning på fastigheterna.

Fastigheterna har värderats per den 31 december 2017. Marknadsvärdet har bedömts med stöd av en ortsprismetod och en nuvärdemetod. Ortsprismetoden baseras i grunden på analyser av överlåtelse av lagfarna köp av vad som kan anses vara jämförbara fastigheter på en fri och öppen marknad. Nuvärdemetoden, som också kallas avkastningsmetoden, innebär ett studium av fastigheternas framtida driftnetton vilka ställs i relation till marknadens avkastningskrav för aktuell typ av fastighet.

Skatter

I moderbolaget redovisas obeskattade reserver inkl. uppskjuten skatt. I koncernredovisningen delas dessa upp på uppskjuten skatt och eget kapital.

Not 2. Risker och riskhantering

Inledning

All näringsverksamhet innebär till viss mån ett risktagande och detta gäller i synnerhet försäkringsbranschen eftersom kärnverksamheten innefattar säljandet av risk. En alltmer komplex finansiell marknad präglad av detaljerade regelverk ställer i tillägg ökade krav på processer och styrning och riskhanteringsfunktion. Hantering och kontroll av risker är därför en integrerad del i bolagets dagliga drift i syfte att underlätta verksamheten att nå uppsatta mål samt i alla stunder leva upp till åtaganden mot försäkringstagarna.

Risker och riskhantering

Riskstrategin är en central del i bolagets verksamhetsstyrning med syfte att styra bolagets risktagande så att en bra avvägning mellan risktagande och förutsättningar för avkastning kan uppnås. Risktagande är nödvändigt för att uppnå verksamhetens mål vilket innebär att risker inte nödvändigtvis behöver minimeras men ska styras medvetet så att inga onödiga risker tas eller uppmuntras. Tydliga interna system för bevakning av riskrelaterade händelser samt en god intern kontrollmiljö bidrar till rätt nivå av risktagande.

Verksamhetens riskhanteringsfunktion utgår från den av styrelsen beslutade riskpolicyn som fastställer bolagets övergripande riskaptit och risktolerans. Därutöver beslutar styrelsen om ytterligare styrdokument gällande exempelvis affärsplan, policy och riktlinjer för bolagets kapitalförvaltning. Den övergripande risktoleransen uttrycks som en lägsta nivå för bolagets kapitalkvot, det vill säga kapitalbasen i förhållande till det totala solvenskapitalkravet.

Organisation av riskarbetet

Syftet med bolagets organisation för riskarbete är att identifiera, bedöma och mäta samtliga risker som bolaget är exponerat för samt att ge styrelsen möjlighet att övervaka och styra riskerna. Styrelsen har det yttersta ansvaret för att riskhanteringssystemet är effektivt.

Styrelsens arbete med riskhanteringssystemet bedrivs med stöd av de tre utskott styrelsen har utsett; Risk- och Kapitalutskottet, revisionsutskottet samt ersättningsutskottet. Utskotten bevakar och bereder frågor med anknytning till de olika aspekterna av riskhanteringssystemet. De tre utskotten beskrivs övergripande i bolagsstyrningsrapporten. Övergripande frågor kring riskhanteringssystemet bereds av revisionsutskottet som svarar för beredning av styrelsens arbete med att kvalitetssäkra bolagets interna styrning vad gäller finansiell rapportering, riskhantering och riskkontroll, regelefterlevnad och övrig intern styrning. Revisionsutskottet gör detta genom att ta del av information från och föra dialog med företagsledning, compliancefunktion och riskkontroll samt externa och interna revisorer.

Verksamheten äger riskerna, vilket innebär att den dagliga hanteringen av risker sker inom bolagets operativa funktioner. Alla anställda har ett eget ansvar att bidra till en god riskkultur genom att upprätthålla medvetenhet om och säkerställa efterlevnad av de interna reglerna avseende bolagets riskhanteringssystem.

Som stöd och för att övervaka verksamhetens hantering av riskerna finns kontrollfunktionerna Riskkontroll och Compliance, samt aktuariefunktionen.

Funktionen för Riskkontroll rapporterar kvartalsvis till styrelsen om hur bolagets samtliga risker utvecklas. Riskkontroll kontrollerar även att det finns en ändamålsenlig riskmedvetenhet och acceptans för att hantera risker. Riskkontroll är även stödjande och arbetar för att verksamheten har de rutiner, system och verktyg som krävs för att upprätthålla den löpande hanteringen av risker.

Compliancefunktionen ansvarar för att övervaka och kontrollera att verksamheten bedrivs med god regelefterlevnad. Compliancefunktionen ger även stöd och råd till verksamheten för att säkerställa att verksamheten informeras om nya och ändrade regler.

Aktuariefunktionen svarar för kvaliteten i beräkningen av försäkrings- tekniska avsättningar. Aktuariefunktionen bidrar även till relevanta delar av riskberäkningarna. Aktuariefunktionen yttrar sig också över policyn för tecknande av försäkringar samt lämpligheten av bolagets återförsäkringslösningar.

Styrelsen har även en internrevisionsfunktion till sitt förfogande. Internrevisor skall medverka till och kontrollera att verksamheten inom bolaget bedrivs mot fastställda mål och i enlighet med styrelsens intentioner och riktlinjer genom att undersöka och utvärdera den interna styrningen. Revisionsutskottet har till uppgift att med utgångspunkt från bolagets riskbedömning, föreslå styrelsen, inriktning och omfattning för internrevisionens arbete.

Riskprofil

Följande karaktäriserar bolagets risktagande:

- Verksamheten riktar sig huvudsakligen till privatpersoner och små och medelstora företag, och har få stora engagemang som innebär risk mot stora företag.
- De risker som tas inom skadeförsäkring är väl balanserade och återförsäkras i relativt hög utsträckning med relativt låga självbehåll.
- För länsförsäkringsgruppens räkning sköts verksamhet avseende återförsäkring. Verksamheten medför betydande motpartsexponeringar brutto men bedöms inte medföra stora risker netto.
- Riskerna i de placeringstillgångar som bolaget förvaltar utgör merparten av bolagets risker.
- Utlåning i den förmedlade bankverksamheten avser till största delen hushåll och till en mindre del lantbrukare och små företag. Risken för bolaget är begränsad till intjäningen till följd av erhållna provisioner. Förmedlad fondförsäkringsverksamhet innebär risk för ogynnsam utveckling av annullationer, återköp och flytt. Risken för bolaget är begränsad till ansvar under en bestämd tid till att återbetala erhållna provisioner.

Försäkringsrisker

De huvudsakliga riskerna är premierisker, reservrisker och katastrofrisker.

Premierisken hänför sig till prissättningen av försäkringsavtal och den inneboende osäkerhet som är förenad med dessa avtal. Risken är att den beräknade premien inte kommer att motsvara de faktiska skade- och driftskostnaderna.

Skadekostnad före återförsäkring avseende olycksfall- och trafikskador

Mkr Skadeår	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	TOTALT
Uppskattad skadekostnad	311,6	290,3	336,8	336,2	326,7	310,8	360,6	368,8	2 641,8
- i slutet av skadeåret	311,6	290,3	336,8	336,2	326,7	310,8	360,6	368,8	
- 1 år senare	313,9	317,9	344,3	337,4	297,2	321,7	354,5		
- 2 år senare	354,2	322,8	310,8	300,0	308,6	321,7			
- 3 år senare	349,4	321,3	291,8	301,6	290,3				
- 4 år senare	341,7	289,8	291,4	291,1					
- 5 år senare	307,8	274,2	292,2						
- 6 år senare	299,7	258,7							
- 7 år senare	298,6								
Nuvarande skattning av totalkostnad	298,6	258,7	292,2	291,1	290,3	321,7	354,5	368,8	2 476,0
Totalt utbetalt	199,0	174,5	178,5	173,7	172,8	184,5	189,4	113,6	1 386,1
Summa kvarstående skadekostnad	99,6	84,2	113,7	117,3	117,5	137,2	165,1	255,2	1 089,9
Avsättning upptagen i balansräkningen	99,6	84,2	113,7	117,3	117,5	137,2	165,1	255,2	1 089,9
Avsättning avseende skadeår 2009 och tidigare									487,5
Total avsättning upptagen i balansräkningen									1 577,4

Från och med 2015 är alla uppskattade skadekostnader diskonterade. För år 2010-2013 ingick ursprungligen TFF-skador. Från och med 2015 har vi tagit bort dessa för tidigare årgångar. Under året har det sista steget av överlåtelsen av Olycksfalls- och sjukförsäkring för vuxna från Länsförsäkringar Sak genomförts, vilket omfattar ca 22 Mkr.

Reservrisken avser försäkringsavsättningarnas tillräcklighet, och osäkerheten i dessa är att de är en uppskattning av framtida kostnader. Bolagets försäkringsrörelse innehåller riskmässigt ett väl balanserat bestånd, vilket skadeutfall och resultat under många år bekräftar. Riskerna är begränsade genom återförsäkring. Den högsta kostnad som drabbar bolaget vid skada på en enskild risk eller vid en händelse t ex storm, är 15 (20) Mkr. Utöver detta finns återförsäkringsskydd i det fall den sammanlagda skadekostnaden överstiger 90 % av premieintäkten. Livfallsrisk (långlevnadsrisk) i skadelivräntor kopplade till trafikaffären utgör en begränsad andel av bolagets risker.

En känslighetsanalys har genomförts genom att mäta effekten på resultatet och det egna kapitalet av rimligt sannolika förändringar i några centrala parametrar. Effekterna har vid förändring av respektive enskild parameter där övriga parametrar hålls konstanta.

Känslighetsanalys, teckningsrisk

Mkr	Inverkan på vinst före skatt		Inverkan på eget kapital	
	2017	2016	2017	2016
1 % förändring i totalkostnadsprocent	20,2	20,5	15,7	16,0
1 % förändring i premienivån	24,3	22,7	19,0	17,7
1 % förändring i skadeantal	15,0	15,2	11,7	11,6
10 % förändring i premier före avgiven återförsäkring	16,4	15,8	12,8	12,3
Utgående övriga avsättningar	75,9	74,2	59,2	57,6

På föregående sida visas skador som har en avvecklingstid längre än ett år.

Katastrofrisken avser risk för förluster till följd av extrema händelser. Bolaget är genom det interna riskutbytet, också exponerat för katastrofskador som inträffar i de övriga länsbolagen. Åtagandet inträder också då gruppens externa katastrofskydd är uttömt som i absoluta tal är bolagets enskilt största risk.

Marknadsrisk

Förändringar i räntesatser, valutakurser, aktiekurser, fastighetspriser och kreditspreadar påverkar marknadsvärdena för finansiella tillgångar och skulder. Marknadsrisken är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i dessa marknadspriser.

För Länsförsäkringar Skånes del är det aktiekurs- och koncentrationsrisk som är de mest påtagliga riskerna, medan ränte-, spread- och valutariskerna är av mindre omfattning beroende på att endast en mindre del av tillgångarna är exponerade mot dessa risker. Marknadsriskerna begränsas genom bolagets policy och riktlinjer för kapitalförvaltningen, som anger hur bolaget skall placera tillgångarna och till vilken risk detta får göras. Denna revideras minst en gång per år och beslutas av styrelsen.

Månadsvis sker uppföljning av aktuell allokering och hur bolagets placeringstillgångar är placerade.

Marknadsrisk

Mkr	Inverkan på vinst före skatt	
	2017	2016
1 % förändring av räntenivån, nominella räntor	43,9	38,5
10 % förändring av aktiekurser	701,6	631,2
10 % förändring av valutakurser mot SEK	299,2	119,7

Aktiekursrisk

Aktiekursrisk är bolagets enskilt största marknadsrisk. Bolaget kontrollerar och minskar risken i aktieportföljen genom att sprida placeringarna på flera olika geografiska regioner, samt på flera olika förvaltare för att på så sätt minska effekten av att en enskild förvaltare tar felaktiga beslut.

Valutarisk

Länsförsäkringar Skåne har exponering i utländsk valuta och bolagets placeringar uppgår till 2 992 (1 197) Mkr.

Ränterisk

Bolagets ränteportfölj består huvudsakligen av statsskuldväxlar samt obligationer (stat och företag). Större delen av bolagets ränteförvaltning är utlagd på diskretionärt förvaltningsuppdrag. Durationen i ränteportföljen uppgår för närvarande till 2,1 (2,5) år och den genomsnittliga räntebindningstiden är 3,0 (3,0) år.

Länsförsäkringar Skåne är exponerat för ränterisk genom risken för att marknadsvärdet på de fastförräntade tillgångarna sjunker då marknadsräntan stiger. Graden av ränterisk eller prisrisk ökar med tillgångens löptid.

Marknadsvärdet på bolagets räntebärande placeringstillgångar, dvs. räntefonder, obligationer, förlagsbevis, statsskuldväxlar, certifikat och utlåning, utgjorde vid räkenskapsårets utgång 2 487 (1 721) Mkr.

Fastighetsrisk

Fastighetsrisken innebär att värdet på fastigheter minskar till följd av omvärldsförändringar.

För Länsförsäkringar Skåne är fastighetsrisken i dotterbolagen begränsad i och med att fastigheterna endast utgör en mindre del av koncernens totala tillgångar. Fastigheternas värde vid räkenskapsårets utgång summerar till 570 Mkr i koncernens balansräkning.

Kreditspreadrisk

Kreditspreadrisk innebär risken för förluster från placeringstillgångarna eller andra motpartsåtaganden till följd av ökad kreditrisk. Bolaget har merparten av placeringarna i värdepapper med hög kreditvärdighet. Kreditspreadrisken i denna del av verksamheten bedöms därför vara mycket små. Kreditexponeringar finns för räntebärande värdepapper och andra placeringar med liknande egenskaper. Maximala kreditriskexponeringar motsvaras av dessa finansiella instruments bokförda värde. Några säkerheter finns inte för de maximala kreditriskexponeringarna.

Koncentrationsrisk

Koncentrationsrisk definieras som risken för förluster till följd av att riskexponering inte är tillräckligt diversifierad. Koncentrationsrisk kan härröra från koncentrationer i såväl tillgångar såsom i skulder. Koncentrationsrisk i placeringstillgångarna motverkas primärt genom diversifiering av koncernens placeringstillgångar, genom beslut om högsta exponering per motpart i finansiella derivat, genom beslut om högsta exponering per återförsäkringsgivare och genom fakultativ återförsäkring av enskilt mycket stora försäkrade risker. Bolagets ledning och styrelse tar återkommande del av rapportering om koncernens stora exponeringar och riskkoncentrationer. Bolagets placeringstillgångar är väsentligen väldiversifierade och bolagets största koncentrationsrisk utgörs av aktieinnehavet i Länsförsäkringar AB.

Motpartsrisk

Motpartsrisk i finansiella instrument

Motpartsrisk är risken för att en utgivare eller motpart i ett finansiellt instrument inte kan fullgöra sina förpliktelser. För att begränsa kreditrisken i placeringar i räntebärande värdepapper har bolaget fastställt vilken den lägsta kreditvärdering (rating) en emittent får ha och angett begränsningar om hur mycket man kan placera hos olika emittenter. Begränsningarna anges som maximal andel per emittent uttryckt i procent av ränteportföljens

Finansiella tillgångar och skulder samt försäkringstekniska avsättningar (netto)

Mkr	REDOVISAT VÄRDE			KASSAFLÖDEN			
	Totalt	Varav utan kontraktsenliga förvall	Varav med kontraktsenliga förfall	2018	2019-2023	2024-2033	2034-
Finansiella tillgångar	11 986	11 986	-	6 471	1 524	619	3 372
Finansiella skulder	-	-	-	-	-	-	-
Försäkringstekniska avsättningar f.e.r.	4 407	4 407	-	1 939	1 190	1 278	-

Tabellen ovan visar en analys av kassaflödet där de finansiella tillgångarna och skulderna delats in i kontrakt med kända kassaflöden och kontrakt där flöden inte är kända. Dessutom visar tabellen även det förväntade kassaflödet för bolagets försäkringstekniska avsättningar.

totala marknadsvärde. För placeringar mot Svenska staten eller i form av inlåning i svensk bank får andelen uppgå till 100 % medan säkerställda bostadsobligationer maximalt får utgöra 20 %. Övriga emittenter med rating av Standard&Poors och/eller Moody's om AAA/Aaa gäller maximalt 20 %. Är ratingen lägst AA/Aa2, A/A2 respektive BBB+/Baa1 gäller maximalt 10 %, 5 % respektive 2 %.

Motpartsrisk i avgiven återförsäkring

I den avgivna återförsäkringen är risken att betalning inte erhålls från återförsäkringsgivaren i enlighet med återförsäkringsavtalen. I Länsförsäkringsgruppen används ett regelverk för att ta fram vilka externa återförsäkringsgivare som får användas för att begränsa risken. Bolaget köper all återförsäkring genom återförsäkringsavdelningen på Länsförsäkringar AB. Länsförsäkringsgruppen brukar interna pooler som ger länsbolagen återförsäkringsskydd. Detta innebär att bolagen återförsäkras varandra för de skador som överstiger det enskilda bolagets självbehåll upp till den skadekostnadsnivå som täcks av externa återförsäkrare. Det externa återförsäkringsskyddet uppgick 2017 till 300 (300) Mkr. Största risk i mottagen affär bedöms vara deltagandet i Nordiska Kärnförsäkringspoolen. Maximalt ansvar per skadehändelse är för bolagets del begränsad till ca 29 (28) Mkr.

Likviditetsrisk inklusive finansieringsrisk

Likviditetsrisk är risken för att ett företag får svårigheter att fullgöra åtaganden som är förenade med finansiella och försäkringstekniska skulder. För Länsförsäkringar Skåne är likviditet normalt inget problem eftersom premierna i försäkringsrörelsen betalas in i förskott och stora skadeutbetalningar ofta är kända långt innan de förfaller.

Bolagets riktlinje är att alltid ha en likviditet som uppgår till minst 30 Mkr (kassa och bankmedel). Utöver detta finns möjlighet att inom två till tre dagars varsel frigöra betydligt större belopp genom försäljning av placeringstillgångar. Under en normal månad har bolaget utbetalningar avseende driftskostnader, skadekostnader och återförsäkringspremier på cirka 208 (212) Mkr under 2017. Inbetalningarna i form av premier, ersättningar från återförsäkrare och provisionersättningar från Länsförsäkringar Bank och Länsförsäkringar Liv uppgår till cirka 231 (223) Mkr per månad under 2017.

Operativa risker

En viktig del av bolagets riskhantering är processarbetet. En välstyrd process tydliggör för medarbetare på samtliga nivåer inom vilka ramar som verksamheten skall bedrivas. Processerna är även utgångspunkten för bolagets riskanalys vilket återspeglas i organisation och handlingsplaner. En central del i processutvecklingen är att arbeta med ständiga förbättringar där både medarbetares och kunders synpunkter tas tillvara. Bolaget är sedan flera år tillbaka miljöcertifierat enligt ISO 14001:2003.

Incidentrapportering är en viktig del av riskarbetet. De incidenter som inträffar loggas med bedömd allvarlighetsgrad och kostnadsestimering för att möjliggöra analys och förebyggande åtgärder. Incidenter avrapporteras löpande till styrelse och vid behov per omgående.

Bolagets funktioner för compliance och riskkontroll har bland annat till

uppgift att identifiera, granska och rapportera bolagets operativa risker.

Affärsrisker

Affärsrisker omfattar risk för förluster till följd av affärsstrategier och affärsbeslut som visar sig vara missriktade. Detta inkluderar konkurrenters handlande, omvärldsförändringar och negativa rykten om bolaget liksom minskade intäkter från exempelvis volymminskningar. Affärsrisker hanteras på styrelse- och ledningsnivå genom analys och beslut inför strategiska vägval om verksamhetens inriktning i den årliga affärsplaneringsprocessen och då utvecklingen på koncernens marknader så kräver. Specifika affärsrisker som vid var tid bedöms som viktigast följs fortlöpande upp på ledningsnivå.

Övriga risker**Intjäningsrisk från kreditrisk i förmedlad Bankaffär**

I Länsförsäkringar Skånes avtal med Länsförsäkringar Bank regleras ersättningen för den förmedlade bankaffären. I detta avtal avräknas 80 % av uppkomna kreditförluster i de lån som bolaget förmedlat från de provisioner som erhålls.

Intjäningsrisk från annullationsansvar i förmedlad Livaffär

Den ersättning som bolaget erhåller från Länsförsäkringar Liv är till viss del förenad med ett treårigt annullationsansvar, vilket innebär att bolaget kan bli återbetalningsskyldigt för erhållna provisioner om en kund slutar att betala in sina premier.

Kapitalhantering

Riskernas inverkan på koncernens kapital utvärderas löpande och kapitalhanteringen är nära sammankopplad med styrningen av risktagandet. Det samband som finns mellan storleken på risker och behovet av kapital har blivit alltmer tydligt i legala solvenskapitalkrav. Sedan flera år har Länsförsäkringar Skåne arbetat med ett kapitalmål för koncernens kapitalstyrka formulerat på grundval av de riskbaserade kapitalkrav i enlighet med de Solvens II regelverket som trädde ikraft 1 januari 2016. Enligt beslut av styrelsen ska solvenskapitalkvoten uppgå till minst 170 % vilket överstiger regelverkets minikrav om minst 100 %.

I samband med den årliga affärsplaneringen genomförs även en egen risk- och solvensanalys som avser att säkerställa att bolaget vid var tid har tillräckligt kapital och tillräcklig likviditet. Analysen utgår från arbetet med affärsplanen och dess basscenario men inkluderar även ytterligare scenarier och stresstester för att ge kompletterande underlag om framtida kapitalbehov. Förslag på scenarieanalyser antas av styrelsen och inkluderar såväl förväntad omvärlds- och affärsutveckling såsom negativa utfall och katastrofscenarier. Analysen genomförs på ett sådant sätt att styrelsen och ledningen skapar en samsyn kring frågor om kapitalstruktur, kapitalbehov och beredskap för att vid behov kunna reducera riskerna eller på annat sätt förstärka bolagets ställning. Bolagets prognoser visar på en fortsatt väldigt god kapitalisering under de kommande åren och även vid mindre gynnsamma händelser.

Noter till teknisk redovisning av skadeförsäkringsrörelse

Not 3. Premieinkomst

Tkr	KONCERNEN/MODERBOLAGET	
	2017	2016
Direkt försäkring i Sverige	2 311 879	2 155 985
Mottagen återförsäkring	120 503	117 580
Summa premieinkomst	2 432 382	2 273 565

Not 4. Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen

Tkr	KONCERNEN/MODERBOLAGET	
	2017	2016
Överförd kapitalavkastning	23 678	62 532
Räntesats		
- Trafikaffär, Trafikreservpoolen	0,50	0,75
- Sjuk- och olycksfall, Trafikpoolen	0,75	1,25

Försäkringsrörelsen har tillförts en ränta på summan på medelvärdet av in- och utgående avsättningar för oreglerade skador f.e.r under året.

Not 5. Försäkringsersättningar

Tkr	KONCERNEN/MODERBOLAGET					
	Före avgiven återförsäkring		Återförsäkrars andel		Försäkringsersättningar f.e.r.	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Utbetalda försäkringsersättningar	-1 477 272	-1 593 712	78 348	162 657	-1 398 924	-1 431 055
Driftskostnader för skadereglering	-183 688	-162 813	-	-	-183 688	-162 813
Utbetalda försäkringsersättningar	-1 660 960	-1 756 525	78 348	162 657	-1 582 612	-1 593 868
Förändring i avsättning för inträffade och rapporterade skador	-18 501	283 201	-29 448	-228 914	-47 949	54 287
Förändring i avsättning för inträffade men ej rapporterade skador	-17 412	-146 386	8 041	-18 040	-9 371	-164 426
Förändring i avsättning för oreglerade skador	-35 913	136 815	-21 407	-246 954	-57 320	-110 139
Summa försäkringsersättningar	-1 696 873	-1 619 710	56 941	-84 297	-1 639 932	-1 704 007

Not 6. Driftskostnader

Tkr	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2017	2016	2017	2016
Anskaffningskostnader	-223 533	-214 932	-223 533	-214 932
Administrationskostnader	-143 516	-113 798	-143 516	-113 798
Provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring	-1 411	-1 381	-1 411	-1 381
Summa driftskostnader f.e.r.	-368 460	-330 111	-368 460	-330 111
Övriga driftskostnader				
Skadereglering	-183 688	-162 813	-183 688	-162 813
Finans	-20 399	-34 224	-20 399	-34 224
Icke tekniska intäkter och kostnader (not 13) varav förmedlad affär:				
- Intäkter, gemensam personförsäkring och sparande	275 321	250 821	275 321	250 821
- Kostnader, gemensam personförsäkring och sparande	-261 417	-246 468	-261 417	-246 468
Summa totala driftskostnader	-558 643	-522 795	-558 643	-522 795
Totala driftskostnader före funktionsindelning				
Direkta och indirekta personalkostnader	-386 445	-358 510	-386 445	-358 510
Lokalkostnader	-49 664	-39 686	-49 664	-39 686
Avskrivningar	-13 160	-9 835	-13 160	-9 835
Övrigt	-377 785	-360 734	-377 785	-360 734
Omkostnadsbidrag för gemensam affär	268 411	245 970	268 411	245 970
Summa totala driftskostnader före funktionsindelning	-558 643	-522 795	-558 643	-522 795

Not 7. Övriga tekniska kostnader

Tkr	KONCERNEN/MODERBOLAGET	
	2017	2016
Länsförsäkringar Skånes solidariska ansvar av TFF uppgår till drygt 4,1 %		
Trafikförsäkringsföreningen (TFF) årskostnad prognos	-13 003	-12 693
Avräkning av tidigare årskostnader TFF	2 341	-336
Summa övriga tekniska kostnader	-10 662	-13 029

Noter till icke-teknisk redovisning av skadeförsäkringsrörelse

Not 8. Kapitalavkastning, intäkter

Tkr	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2017	2016	2017	2016
Hyresintäkter, fastigheter	18 977	17 640	-	17 640
Utdelning på aktier och andelar	31 226	81 567	31 226	81 567
Ränteintäkter m.m.				
- Obligationer och andra räntebärande värdepapper	33 015	36 908	33 015	36 908
Valutakursvinster, netto	-	4 548	-	4 548
Realisationsvinster, netto				
- Aktier och andelar	415 594	34 021	415 594	34 021
- Räntebärande värdepapper	-	5 185	-	5 185
Summa kapitalavkastning, intäkter	498 812	179 869	479 835	179 869

Not 9. Orealiserade vinster på placeringstillgångar

Tkr	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2017	2016	2017	2016
Aktier och andelar	507 946	520 992	456 534	479 666
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	5 471	1 134	5 471	1 134
Fastigheter	32 911	38 000	-	38 000
Summa orealiserade vinster och förluster	546 328	560 126	462 005	518 800

Not 10. Kapitalavkastning, kostnader

Tkr	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2017	2016	2017	2016
Driftskostnader, fastigheter	-11 399	-11 111	-	-11 111
Kapitalförvaltningskostnader	-20 399	-31 130	-20 399	-30 851
Realisationsförluster, netto				
Fastigheter*	-	-	-101 614	-
Räntebärande värdepapper	-7 559	-	-7 559	-
Summa kapitalavkastning, kostnader	-39 357	-42 241	-129 572	-41 962

Not 11. Orealiserade förluster på placeringstillgångar

Tkr	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2017	2016	2017	2016
Valutakursförluster, netto	-42 823	-	-42 823	-
Fastigheter*	-	-	-131 885	-
Summa orealiserade vinster och förluster	-42 823	-	-174 708	-

Not 12. Nettovinst eller nettoförlust per kategori av finansiella instrument

Tkr	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2017	2016	2017	2016
Aktier och andelar	911 943	647 657	860 531	606 331
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	30 927	43 227	30 927	43 227
Fastigheter*	40 489	38 000	-233 499	38 000
Kapitalförvaltningskostnader	-20 399	-31 130	-20 399	-30 851
Summa nettovinst eller nettoförlust	962 960	697 754	637 560	656 707

* Internförsäljning av fastigheter i samband med omstrukturering av fastighetsbeståndet.

Not 13. Övriga intäkter och kostnader

Tkr	KONCERNEN/MODERBOLAGET	
	2017	2016
Övriga intäkter		
Provisioner för förmedlad affär	275 321	250 821
Summa övriga intäkter	275 321	250 821
Övriga kostnader		
Driftskostnader för förmedlad affär	-261 417	-246 468
Summa övriga kostnader	-261 417	-246 468

Not 14. Dotterbolagens rörelseresultat

Tkr	KONCERNEN	
	2017	2016
Länshem AB		
Övriga externa kostnader	-26	-22
Ränteintäkter	3	8
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt i bolaget	-23	-14
Länsförsäkringar Skånes Fastighets AB		
Nettoomsättning	18 977	-
Övriga externa kostnader	-8 656	-40
Räntekostnader	-5 055	-
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt i bolaget	5 266	-40
LFant AB		
Nettoomsättning	167	-
Personalkostnader	-1 356	-
Övriga externa kostnader	-1 238	-
Avskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	-39	-
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt i bolaget	-2 466	-
Bjäre förvaltning i Ängelholm AB		
Nettoomsättning	-	903
Övriga externa kostnader	-	-425
Avskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	-	-2755
Ränteintäkter	-	2
Räntekostnader	-	-413
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt i bolaget	-	-2 688
Fastighets AB Sundstorget		
Nettoomsättning	-	1741
Övriga externa kostnader	-	-739
Avskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	-	-591
Räntekostnader	-	-775
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt i bolaget	-	-364

Not 15. Skatt på årets resultat

Tkr	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2017	2016	2017	2016
Aktuell skattekostnad (-) /intäkt (+)				
Periodens skattekostnad/intäkt	-107 689	-10 159	-106 449	-9 521
Uppskjuten skattekostnad (-) /skatteintäkt (+)				
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	-84 040	-105 983	-44 440	-76 503
Eftertaxering	-	-1 038	-	-1 038
Total redovisad skattekostnad	-191 729	-117 180	-150 889	-87 062
Avstämning av effektiv skatt				
Resultat före skatt	966 548	711 367	638 371	539 426
Skatt enligt gällande skattesats	-212 641	-156 501	-140 442	-118 673
Justering uppskjuten skatt av engångskaraktär	-	36 469	-	36 469
Eftertaxering	-	-1 038	-	-1 038
Ej avdragsgilla kostnader	-10 455	-5 302	-10 455	-4 752
Ej skattepliktiga intäkter	31 367	9 192	8	932
Redovisad effektiv skatt	-191 729	-117 180	-150 889	-87 062

Noter till balansräkningen

Not 16. Andra immaterialia tillgångar

Tkr	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2017	2016	2017	2016
Ingående anskaffningsvärde	-	-	-	-
Anskaffningar under året	31 476	-	31 249	-
Nedskrivning av immaterialia tillgångar	-2 231	-	-2 231	-
Utgående anskaffningsvärde	29 245	-	29 018	-

Not 17. Förvaltningsfastigheter

Tkr	KONCERNEN	
	2017	2016
Antal	8	5
Areal kvm	22 903	18 810
Anskaffningsvärde tkr	287 838	252 002
Marknadsvärde	569 538	393 562
Bokfört värde	569 538	393 562
Bokfört värde per kvm kr	24 867	20 923
Ytvakansgrad %	2,8	2,1
Direktavkastning %	1,0	1,9

Värderingen av verkliga värden är för samtliga förvaltningsfastigheter klassificerade i nivå 3 i verkliga värdehierarkin. Fastigheterna har värderats per den 31 december 2017. Värderingen har utförts av externt oberoende auktoriserad fastighetsvärderare. Marknadsvärdet har bedömts med stöd av en ortsprismetod och en nuvärdemetod. Med begreppet marknadsvärde avses det mest sannolika priset vid en försäljning på en fri och öppen fastighetsmarknad.

Geografisk fördelning

Av det totala fastighetsbeståndet är en kontors- och affärsfastighet belägen i Ystad, en är belägen i Ängelholm, en är belägen centralt i Helsingborg och två fastigheter är belägna i Helsingborg med kvarterskoncentration till södercity. Tre hyresfastigheter är belägna centralt i Helsingborg.

Andel av fastigheterna som används i den egna verksamheten

Bolaget utnyttjar som huvudkontor 5 461 kvm av totalt 12 098 kvm i fastigheten Belgien V 21 i Helsingborg. Som regionkontor utnyttjas 1 068 kvm av 1 376 kvm i fastigheten Olof 26 i Ystad, och 518 kvm av 754 kvm i fastigheten Midgård 4 i Ängelholm. I Sundstorgets lokaler utnyttjas 688 kvm av 788 kvm.

Not 18. Aktier och andelar i koncernföretag

Tkr	MODERBOLAGET	
	2017	2016
Ingående ackumulerade anskaffningsvärde	18 433	30 216
Anskaffning av aktier	20 000	100
Försäljning av dotterbolag	-16 855	-11 883
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	21 578	18 433

Aktier och andelar i direkt ägda dotterföretag	Organisationsnummer	Företagets säte	Antal andelar	Andel	Redovisat värde
Länshem AB	556364-3781	Helsingborg	15 000	100%	1 478
Länsförsäkringar Skånes Fastighets AB	559052-2073	Helsingborg	50 000	100%	10 050
LFant AB	559085-6802	Helsingborg	50 000	100%	10 050

Lån till direkt ägda dotterbolag	2017	2016
Länshem AB	100 058	100 058
Länsförsäkringar Skånes Fastighets AB	151 855	150
LFant AB	-	-

Not 19. Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Tkr	KONCERNEN				MODERBOLAGET			
	Uppl. anskaffningsvärde		Verkligt/Bokfört värde		Uppl. anskaffningsvärde		Verkligt/Bokfört värde	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Övriga svenska emittenter	2 078 072	1 553 589	2 091 038	1 554 268	2 178 130	1 653 647	2 191 096	1 654 326
Summa	2 078 072	1 553 589	2 091 038	1 554 268	2 178 130	1 653 647	2 191 096	1 654 326
Varav noterade värdepapper	1 942 228	1 417 745	1 950 959	1 416 456	1 942 228	1 417 745	1 950 959	1 416 456
Positiv skillnad till följd av att bokfört värde överstiger nominella värden	75 961	69 363	75 961	69 363	75 961	69 363	75 961	69 363

Uppgifter för enskilda poster kan erhållas efter hänvändelse till bolaget.

Not 20. Kategorier av finansiella tillgångar och skulder

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Tkr	2017				2016			
	Tillgångar som tillhör kategorin	Lånefordringar	Redovisat/verkligt värde	Anskaffningsvärde	Tillgångar som tillhör kategorin	Lånefordringar	Redovisat/verkligt värde	Anskaffningsvärde
KONCERNEN								
Finansiella tillgångar								
Aktier och andelar	7 307 025	-	7 307 025	4 924 606	6 551 636	-	6 551 636	4 634 313
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 091 038	-	2 091 038	2 078 072	1 554 268	-	1 554 268	1 553 589
Övriga finansiella placeringstillgångar	-	-	-	-	25 000	-	25 000	25 000
Summa	9 398 063	-	9 398 063	7 002 678	8 130 904	-	8 130 904	6 212 902
MODERBOLAGET								
Finansiella tillgångar								
Aktier och andelar	7 015 922	-	7 015 922	4 824 548	6 311 945	-	6 311 945	4 534 255
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 191 096	-	2 191 096	2 178 130	1 654 326	-	1 654 326	1 653 647
Övriga finansiella placeringstillgångar	295 716	-	295 716	295 716	66 650	-	66 650	66 650
Summa	9 502 734	-	9 502 734	7 298 394	8 032 921	-	8 032 921	6 254 552

Det finns inga finansiella skulder i koncernen eller moderbolaget.

Not 21. Information om finansiella instruments verkliga värden

Tkr	2017				2016			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
KONCERNEN								
Finansiella tillgångar								
Aktier och andelar	4 517 128	2 266 903	522 994	7 307 025	4 063 601	2 054 957	433 078	6 551 636
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 091 038	-	-	2 091 038	1 554 268	-	-	1 554 268
Övriga finansiella placeringstillgångar	-	-	-	-	-	-	25 000	25 000
Summa	6 608 166	2 266 903	522 994	9 398 063	5 617 869	2 054 957	458 078	8 130 904

Tkr	2017				2016			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
MODERBOLAGET								
Finansiella tillgångar								
Aktier och andelar	4 517 128	2 266 903	231 891	7 015 922	4 063 601	2 054 957	193 387	6 311 945
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 091 038	-	100 058	2 191 096	1 554 268	-	100 058	1 654 326
Övriga finansiella placeringstillgångar	-	-	295 716	295 716	-	-	66 650	66 650
Summa	6 608 166	2 266 903	627 665	9 502 734	5 617 869	2 054 957	360 095	8 032 921

I ovanstående tabell lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestämts för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen.

Uppdelningen av hur verkligt värde bestämts görs utifrån följande tre nivåer.

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument.

Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbara marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1.

Nivå 3: Onoterade tillgångar vars värde fastställs med olika värderingstekniker. Verkligt värde baseras på indata som inte är observerbara på marknaden.

Länsförsäkringar Skåne gör i vart och ett av fallen en bedömning av rimligheten i värdet och tar in underliggande värden i de innehav där så är möjligt. Där detta inte är möjligt finns en löpande kontakt med styrelsen i respektive bolag för att säkerställa riktigheten i värderingen av tillgångarna.

Specifikation av Nivå 3

Tkr	2017				2016			
	Aktier och andelar	Obligationer och andra räntebärande papper	Övriga tillgångar och uppl. ränteintäkt	Totalt	Aktier och andelar	Obligationer och andra räntebärande papper	Övriga tillgångar och uppl. ränteintäkt	Totalt
KONCERNEN								
Ingående balans	433 078	-	25 000	458 078	371 348	50 250	25 000	446 598
Redovisade vinster och förluster i årets resultat	51 505	-	-	51 505	50 900	-250	-	50 650
Anskaffningsvärde förvärv	38 422	-	-	38 422	10 830	-	-	10 830
Försäljningslikvid vid försäljning	-11	-	-25 000	-25 011	-	-50 000	-	-50 000
Utgående balans	522 994	-	-	522 994	433 078	-	25 000	458 078

Tkr	2017				2016			
	Aktier och andelar	Obligationer och andra räntebärande papper	Övriga tillgångar och uppl. ränteintäkt	Totalt	Aktier och andelar	Obligationer och andra räntebärande papper	Övriga tillgångar och uppl. ränteintäkt	Totalt
MODERBOLAGET								
Ingående balans	193 387	100 058	66 650	360 095	172 983	150 308	61 240	384 531
Redovisade vinster och förluster i årets resultat	93	-	-	93	9 574	-250	-	9 324
Anskaffningsvärde förvärv	38 422	-	254 066	292 488	10 830	-	5 650	16 480
Försäljningslikvid vid försäljning	-11	-	-25 000	-25 011	-	-50 000	-240	-50 240
Utgående balans	231 891	100 058	295 716	627 665	193 387	100 058	66 650	360 095

Not 22. Fordringar avseende direkt försäkring

Tkr	KONCERNEN/MODERBOLAGET	
	2017	2016
Fordringar hos försäkringstagare	626 514	583 310
Fordringar hos försäkringsföretag	41 537	42 404
Summa fordringar avseende direkt försäkring	668 051	625 714

Not 23. Materiella tillgångar

Tkr	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2017	2016	2017	2016
Ingående anskaffningsvärde	93 232	53 616	92 955	53 339
Årets inköp	5 866	46 906	5 626	46 906
Årets försäljningar/utrangeringar	-1 895	-7 290	-1 895	-7 290
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	97 203	93 232	96 686	92 955
Ingående avskrivningar enligt plan	-40 040	-37 463	-39 770	-37 198
Justering för avskrivningar på sålda/utrangerade inventarier	1 275	7 263	1 275	7 263
Årets avskrivningar enligt plan	-10 974	-9 840	-10 929	-9 835
Utgående ackumulerade avskrivningar	-49 739	-40 040	-49 424	-39 770
Utgående redovisat restvärde	47 464	53 192	47 262	53 185

Investeringar skrivs av efter en bedömd ekonomisk livslängd på 5 år.

Not 24. Förutbetalda anskaffningskostnader

Tkr	KONCERNEN/MODERBOLAGET	
	2017	2016
Förutbetalda anskaffningskostnader vid årets ingång	36 000	27 000
Årets avskrivning	-36 000	-27 000
Årets avsättning	28 000	36 000
Förutbetalda anskaffningskostnader vid årets utgång	28 000	36 000

Samtliga anskaffningskostnader skrivs av på ett år.

Not 25. Eget kapital

Information om det egna kapitalet finns i Rapport över förändring i eget kapital.

Not 26. Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker

Tkr	KONCERNEN/MODERBOLAGET					
	Avsättning för ej intjänade premier		Avsättning för kvardröjande risker		Totalt	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Ingående balans	936 701	880 206	-	-	936 701	880 206
Under räkenskapsåret intjänande premie från tidigare räkenskapsår	-936 701	-880 206	-	-	-936 701	-880 206
Årets avsättning	999 514	936 701	-	-	999 514	936 701
Förändring i avsättning	62 813	56 495	-	-	62 813	56 495
Utgående balans	999 514	936 701	-	-	999 514	936 701

Not 27. Avsättning för oregerade skador

Tkr	KONCERNEN/MODERBOLAGET					
	2017			2016		
	Brutto	Återförsäkrars andel	Netto	Brutto	Återförsäkrars andel	Netto
IB rapporterade skador	1 797 842	-277 961	1 519 881	2 053 096	-506 875	1 546 221
IB inträffade ännu ej rapporterade	1 985 639	-416 480	1 569 159	1 839 253	-434 520	1 404 733
Ingående balans	3 783 481	-694 441	3 089 040	3 892 349	-941 395	2 950 954
Kostnader för skador som inträffat under innevarande år	1 600 922	-35 796	1 565 126	1 581 579	-67 637	1 513 942
Utbetalt till försäkringstagare	-1 477 272	78 348	-1 398 924	-1 593 712	162 657	-1 431 055
Köp av skadelivräntor	32 372	-	32 372	27 947	-	27 947
Förändr. av förväntade kostnader som inträffat under tid. År (avvecklingsresultat)	-85 714	-21 145	-106 859	-124 682	151 934	27 252
Effekt av beståndsöverlåtelse						
Verkligt värde av övertaget bestånd Olycksfall (redovisat i BR)	22 990	-	22 990	-	-	-
Årets avsättning rapporterade skador	1 861 793	-248 514	1 613 279	1 797 842	-277 961	1 519 881
Årets avsättning ännu ej rapporterade	2 014 986	-424 520	1 590 466	1 985 639	-416 480	1 569 159
Utgående balans	3 876 779	-673 034	3 203 745	3 783 481	-694 441	3 089 040

Not 28. Avsättning för återbäring och rabatter

Tkr	KONCERNEN/MODERBOLAGET	
	2017	2016
Ingående avsättning för återbäring	6 829	180 000
Under året utbetald återbäring	-3 360	-173 171
Avsättning för återbäring	200 000	-
Utgående balans/återstår att utbetala	203 469	6 829

Not 29. Pensionsförpliktelser

Tkr	KONCERNEN/MODERBOLAGET	
	2017	2016
Ingående avsättning för pensionsförpliktelser	1 272	8 054
Förändring under året	-562	-6 782
Utgående avsättning för pensionsförpliktelser	710	1 272

Pensionsavsättningen är utöver tryggandelagens regler. Avsättningen har tidigare gjorts utifrån en bedömning hur stor del av den berörda personalen (födda 1955 och tidigare) som kommer att utnyttja möjligheten att gå i förtida pension. För 2017 har faktiska prognossiffror använts då enbart en anställd återstår med slutbetalning i mars 2018.

Not 30. Aktuell och uppskjuten skatt

Tkr	2017			2016		
	Aktuell skatteskuld	Uppskjuten skatteskuld	Total skatteskuld	Aktuell skatteskuld	Uppskjuten skatteskuld	Total skatteskuld
KONCERNEN						
Ack avsättning pensionskostnader 62-årsregeln	-	-157	-157	-	-280	-280
Ack avskrivningar på fastigheter	-	-	-	-	22 355	22 355
Orealiserade vinster	-	484 955	484 955	-	418 283	418 283
Övrigt	65 453	548 701	614 154	-64 710	509 732	445 022
Avsättning för skatter	65 453	1 033 499	1 098 952	-64 710	950 090	885 380

Tkr	2017			2016		
	Aktuell skatteskuld	Uppskjuten skatteskuld	Total skatteskuld	Aktuell skatteskuld	Uppskjuten skatteskuld	Total skatteskuld
MODERBOLAGET						
Ack avsättning pensionskostnader 62-årsregeln	-	-157	-157	-	-280	-280
Ack avskrivningar på fastigheter	-	-	-	-	22 355	22 355
Orealiserade vinster	-	484 955	484 955	-	418 283	418 283
Övrigt	64 213	-	64 213	-64 710	-	-64 710
Avsättning för skatter	64 213	484 798	549 011	-64 710	440 358	375 648

Uppskjuten skatt har beräknats efter 22 %.

Not 31. Övriga avsättningar

Tkr	KONCERNEN/MODERBOLAGET	
	2017	2016
Annullationsantagande - livförsäljning	140	561
Utgående övriga avsättningar	140	561

Not 32. Skulder avseende direkt försäkring

Tkr	KONCERNEN/MODERBOLAGET	
	2017	2016
Skulder till försäkringstagare	305 155	294 037
Skulder till försäkringsförmedlare	239	223
Övriga skulder *	69 532	66 240
Utgående skulder avseende direkt försäkring	374 926	360 500

* med löptid < 1 månad.

Not 33. Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Tkr	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2017	2016	2017	2016
Förutbetalda intäkter	5 597	6 137	5 597	6 137
Upplupna kostnader	77 483	62 728	70 844	62 586
Utgående övriga avsättningar	83 080	68 865	76 441	68 723

Not 34. Tilläggsupplysningar till kassaflödesanalys

Tkr	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2017	2016	2017	2016
Av- och nedskrivningar av tillgångar samt uppskjuten skatt	11 883	9 835	11 883	25 620
Orealiserad värdeförändring finansiella placeringstillgångar	-628 079	-560 099	-303 079	-518 799
Rearesultat försäljning av finansiella placeringstillgångar	-408 034	-39 209	-408 034	-39 209
Avsättning till pensioner 62-åringar	-	-8 054	-562	-6 782
Föräkringstekniska avsättningar f.e.r	352 751	-225 544	352 333	-225 706
Summa justering för poster som inte ingår i kassaflödet	-671 479	-823 071	-347 459	-764 876
Betalda räntor och erhållen utdelning				
Erhållen ränta	33 018	35 484	33 015	35 480
Erhållen utdelning	33 057	82 919	33 057	82 919

Not 35. Ställda säkerheter

Tkr	KONCERNEN/MODERBOLAGET	
	2017	2016
Tillgångar ställda till förmån för försäkringstagarna för att täcka försäkringstekniska avsättningar *	3 530 709	3 392 120
Summa ställda säkerheter	3 530 709	3 392 120

* Enligt FRL 6:11.

Registerföringen innebär att försäkringstagarna har en förmånsrätt i tillgångarna enligt förmånsrättslagen. Tillgångarna kan tas i anspråk vid bolagets insolvens.

Not 36. Eventualförpliktelser

Tkr	KONCERNEN/MODERBOLAGET	
	2017	2016
Borgensåtagande för Föreningen Partrederiet Klara Marie 838800-7554	360	360

Au trafikskadelagen följer att försäkringsbolag som meddelar trafikförsäkring i Sverige är skyldiga att vara medlemmar i Trafikförsäkrings föreningen (TFF). Au reglerna följer att medlemsbolagen har ett solidariskt ansvar att finansiera verksamheten i TFF.

Not 37. Investeringsåtaganden

Tkr	KONCERNEN/MODERBOLAGET	
	2017	2016
Enligt avtal med finansiella institut har bolaget förbundit sig att investera följande belopp omräknat med balansdagens kurs	288 700	-
Summa investeringsåtaganden	288 700	-

Not 38. Förväntade återvinningstidpunkter för tillgångar och skulder

Tkr	KONCERNEN			MODERBOLAGET		
	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Tillgångar						
Immateriella tillgångar	2 458	26 787	29 245	2 231	26 787	29 018
Byggnader och mark		569 538	569 538			
Aktier och andelar	4 517 128	2 789 897	7 307 025	4 517 128	2 520 372	7 037 500
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	547 774	1 543 264	2 091 038	547 774	1 643 322	2 191 096
Övriga lån					295 716	295 716
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	931		931	931		931
Avsättning för oreglerade skador	134 607	538 427	673 034	134 607	538 427	673 034
Fordringar avseende direkt försäkring	668 051		668 051	668 051		668 051
Fordringar avseende återförsäkring	43 409		43 409	43 409		43 409
Övriga fordringar	49 535		49 535	47 989		47 989
Materiella tillgångar		47 464	47 464		47 262	47 262
Kassa och bank	339 493		339 493	306 035		306 035
Förutbetalda anskaffningskostnader	28 000		28 000	28 000		28 000
Övriga förutbet. kostnader och upplupna intäkter	139 254		139 254	139 228		139 228
Summa tillgångar	6 470 640	5 515 377	11 986 017	6 435 383	5 071 886	11 507 269
Skulder						
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	999 514		999 514	999 514		999 514
Oreglerade skador	1 163 034	2 713 745	3 876 779	1 163 034	2 713 745	3 876 779
Återbäring	203 469		203 469	203 469		203 469
Pensioner och liknande förpliktelser	710		710	710		710
Skatter	64 903	1 034 049	1 098 952	64 213	484 798	549 011
Övriga avsättningar	140		140	140		140
Skulder avseende direkt försäkring	374 926		374 926	374 926		374 926
Skulder avseende återförsäkring	25 436		25 436	25 436		25 436
Övriga skulder	49 342		49 342	48 402		48 402
Övriga upplupna kostnader och förutbet. intäkter	83 080		83 080	76 441		76 441
Summa skulder	2 964 554	3 747 794	6 712 348	2 956 285	3 198 543	6 154 828

Not 39. Närstående

De 23 länsförsäkringsbolagen har valt att organisera vissa gemensamma verksamheter i Länsförsäkringar AB-koncernen. Koncernen har fått i uppdrag av länsförsäkringsbolagen att bedriva verksamhet inom områden där storskalighet är en avgörande konkurrensfördel och att tillhandahålla sådan service till länsförsäkringsbolagen som av effektivitetsskäl ska produceras och tillhandahållas gemensamt inom Länsförsäkringar. Som närstående räknar Länsförsäkringar Skåne, förutom de egna dotterbolagen, även övriga bolag inom länsförsäkringsgruppen. Inom länsförsäkringsgruppen förekommer transaktioner mellan närstående av såväl engångskaraktär som av löpande karaktär. Till transaktion av engångskaraktär hör köp och försäljning av tillgångar och liknande transaktioner, vilka normalt är av begränsad omfattning. Till transak-

tioner av löpande karaktär hör tjänster som tillhandahålls av Länsförsäkringar AB gentemot länsförsäkringsbolag avseende utförandet av utvecklingsprojekt och ovan beskrivna service. Under 2017 har bolaget haft transaktioner med Länsförsäkringar AB och dess koncernbolag. Dels utgörs dessa transaktioner av kostnader för gemensam service och gemensam utveckling och dels av provisionsersättningar avseende försäljning och kundvård för den av Länsförsäkringar Skåne förmedlade affären (se not 13). Utöver detta har även transaktioner skett vilka syftar till att reglera den interna och externa återförsäkringsaffären som i sin helhet sker genom Länsförsäkringar Sak. Länsförsäkringar Skåne har även transaktioner med Länsförsäkringar Liv avseende individuella pensionsförsäkringar.

Not 40. Personal, löner ersättningar och förmåner

Medeltalet anställda	2017			2016		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
KONCERNEN						
VD (moderbolaget)	-	1	1	-	1	1
Tjänstemän	245	260	505	238	235	473
Fastighetsanställda	1	2	3	-	-	-
Fritidsombud	44	74	118	54	64	118
MODERBOLAGET						
VD	-	1	1	-	1	1
Tjänstemän	243	260	503	238	235	473
Fritidsombud	44	74	118	54	64	118

Könsfördelning i företagsledningen	2017			2016		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
MODERBOLAGET						
Styrelsen	6	4	10	5	5	10
Övriga ledande befattningar	5	4	9	5	4	9
Totalt moderbolaget	11	8	19	10	9	19
DOTTERBOLAG						
Styrelse	6	3	9	10	5	15
Övriga ledande befattningar	-	-	-	-	-	-
Totalt i dotterföretag	6	3	9	10	5	15
KONCERNEN TOTALT	17	11	28	20	14	34

Tkr	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2017	2016	2017	2016
Kostnader för ersättning till anställda				
Löner och ersättningar m.m.	232 355	222 186	229 457	222 186
Pensionskostnader	54 275	56 268	53 740	56 268
Sociala kostnader	73 990	65 461	73 095	65 461
	360 620	343 915	356 292	343 915

Fortsättning Not 40. Löner och andra avsättningar fördelade mellan styrelseledamöter m.fl och övriga anställda

Tkr	2017	2016
KONCERNEN		
Styrelse och verkställande direktör	6 394	6 021
Kontorstjänstemän	225 961	216 165
KONCERNEN TOTALT	232 355	222 186
MODERBOLAGET		
Styrelse och verkställande direktör	6 394	6 021
Kontorstjänstemän	223 063	216 165
MODERBOLAGET TOTALT	229 457	222 186
Ersättningar och förmåner till högsta ledningen		
Verkställande direktör/koncernchef	3 438	3 484
- Pensionsavsättning	1 638	1 609
Styrelsens ordförande, Otto Ramel	510	524
Styrelseledamot, Ingemar Månsson	338	324
Styrelseledamot, Anna Kleine	170	164
Styrelseledamot, Åsa Odell	189	204
Styrelseledamot, Ulrika Nilsson	161	161
Styrelseledamot, Johnny Petré	190	161
Styrelseledamot, Anders Östryd	160	177
Andra ledande befattningshavare	14 568	12 387

Löner och arvoden

Till styrelsen utgår arvode enligt bolagstämman beslut. Styrelsearvode utgår inte till personer anställda i bolaget. Ersättning till verkställande direktör samt till ledande befattningshavare består av fast lön och pension.

Rörlig ersättning

För samtliga anställda utom vd och företagsledning utgår vinstdelning enligt en gemensam modell maximerad till en månadslön. Årets utfall uppgår till totalt 12 (0) Mkr inkl. sociala avgifter.

Pensioner

Bolagets förpliktelser avseende pensioner är täckta i FPK och Länsförsäkringar Liv.

Avgångsvederlag

Ledande befattningshavare har vid uppsägning ett avgångsvederlag på 18 månader.

Berednings- och beslutsprocess

Ersättning till verkställande direktör beslutas av styrelsen. Ersättning till ledande befattningshavare beslutas av verkställande direktör, efter samråd med ersättningskommittén.

Not 41. Arvode och kostnadsersättning

Tkr	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2017	2016	2017	2016
Revisionsuppdrag, KPMG AB	486	471	396	419
Övriga tjänster	347	78	347	78

Not 42. Förslag till disposition av resultatet

Styrelsen föreslår bolagsstämman besluta att årets resultat 487 482 tkr jämte balanserade vinstmedel 2 522 252 tkr, totalt 3 009 734 balanseras i ny räkning.

Not 43. Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Inga väsentliga händelser har inträffat efter räkenskapsårets slut.

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Länsförsäkringar Skåne, org. nr. 543001-0685.

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Länsförsäkring Skåne för år 2017. Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), så som de antagits av EU, och lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till moderbolagets revisionsutskott i enlighet med revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Försäkringsteknisk avsättning

Se redovisningsprinciper i not 1 och andra relaterade upplysningar om Försäkringsteknisk avsättning i not 2 för detaljerade upplysningar och beskrivning av området.

Beskrivning av området

Bolagets försäkringstekniska avsättning uppgår till 5 080 MSEK per 31 december 2017, vilket motsvarar 76 % av bolagets totala skulder. Detta är ett område som innefattar betydande bedömningar avseende osäkra framtida utfall, främst avseende tidpunkt och storlek för inträffade skador som ska regleras till försäkringstagare.

Bolaget använder etablerade aktuariella värderingsmodeller för beräkningarna av den försäkringstekniska avsättningen. Modellernas komplexitet ger dock upphov till risk för fel på grund av otillräcklig/ofullständig data eller felaktig utformning eller tillämpning av modellerna.

Ekonomiska antaganden som diskonteringsränta, samt aktuariella antaganden rörande skademönster är exempel på viktiga indata som används för att uppskatta dessa avsättningar.

Hur området har beaktats i revisionen

Vi har bedömt de aktuariella antaganden i reserveringsmetoderna genom att jämföra värderingsantagandena med bolagets egna utredningar, myndighetskrav och branschciffror.

Vi har stickprovsvis testat kontroller i företagsledningens process för bl a extrahering av data som input till de aktuariella beräkningarna.

Vi har använt våra interna specialister på aktuariella frågor för att utmana de metoder och antaganden som använts vid prognostisering av kassaflöden och värderingen av avsättningen. Vidare har vi via kontrollberäkningar verifierat att avsättningen är rimlig jämfört med de förväntade avtalsenliga förpliktelseerna.

Vi har också kontrollerat fullständigheten i de underliggande fakta och omständigheter som presenteras i upplysningarna i årsredovisningen och bedömt om informationen är tillräckligt omfattande för att förstå företagsledningens bedömningar.

Värdering av finansiella instrument klassificerade som nivå 2 och 3

Se redovisningsprinciper i not 1 och andra relaterade upplysningar om Finansiella instrument i not 2 för detaljerade upplysningar och beskrivning av området.

Beskrivning av området

Bolaget har finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde och som klassificeras i nivå 2 och 3 enligt IFRS värderingshierarki. Bolaget har finansiella tillgångar i nivå 2 om 2 267 mkr, finansiella tillgångar i nivå 3 om 523 mkr. Sammanlagt motsvarar detta 28 procent av bolagets totala placeringstillgångar.

Värderingen av finansiella tillgångar som klassificeras i nivå 2 enligt IFRS värderingshierarki bygger på observerbara marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1. Eftersom representativa transaktioner för de aktuella tillgångarna endast finns i begränsad omfattning är det uppskattade värdet på tillgångarna svårbedömt.

Värderingen av finansiella tillgångar som klassificeras i nivå 3 enligt IFRS värderingshierarki innefattar betydande bedömningar av företagsledningen, eftersom de värderas baserat på indata som ej är observerbara av externa parter. Bolagets tillgångar enligt ovan,

utgörs av aktier och andelar samt obligationer, fastigheter och andra värdepapper.

Hur området har beaktats i revisionen

Vi har testat nyckelkontroller i värderingsprocessen, innefattande företagsledningens fastställande och godkännande av antaganden och metoder som använts i modellbaserade beräkningar, kontroller av kvalitet i data, förändringshantering avseende interna värderingsmodeller samt företagsledningens genomgång av värderingar utförda av externa specialister.

Vi har bedömt metoderna i värderingsmodellerna mot branschpraxis och värderingsriktlinjer. Vi har jämfört använda antaganden med lämpliga referensvärden och priskällor samt undersökt betydande avvikelser.

IFRS värderingshierarki innefattar betydande bedömningar av företagsledningen, eftersom de värderas baserat på indata som ej är observerbara av externa parter. Bolagets tillgångar enligt ovan, utgörs av aktier och andelar samt obligationer, fastigheter och andra värdepapper. Vi har också kontrollerat fullständigheten i de underliggande fakta och omständigheter som presenteras i upplysningarna i årsredovisningen och bedömt om informationen är tillräckligt omfattande för att förstå företagsledningens bedömningar samt av tillämpade metoder.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av sidorna 1-32 men innefattar inte årsredovisningen och koncernredovisningen och vår revisionsberättelse avseende dessa.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS så som de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera

bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen. Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag och en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende

koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden. Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall tillhörande motåtgärder.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Länsförsäkring Skåne för år 2017 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlopande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelse-

damot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försumelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med, försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för år 2017 på sidorna 20-25 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FAR:s uttalande RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Uttalande

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Stockholm den 14 februari 2018

Mårten Asplund

Auktoriserad revisor, KPMG AB

KPMG AB utsågs till Länsförsäkringar Skånes revisor av bolagsstämman den 15 mars 2017. KPMG AB eller revisorer verksamma vid KPMG AB har varit bolagets revisor sedan 2002.

Underskrifter

Otto Ramel
Ordförande

Ingemar Månsson
Vice ordförande

Anna Kleine

Åsa Odell

Ulrika Nilsson

Johnny Petré

Anders Östryd

Susanne Petersson

Björn Lindwall
Personalrepresentant

Björn Lindfors
Personalrepresentant

Styrelse

Otto Ramel
Ordförande
Tvärallén 50-126,
275 94 Sjöbo

Ingemar Månsson
Vice ordförande
Konsulns väg 15,
254 82 Helsingborg

Anna Kleine
Beleshögsvägen 51,
216 18 Limhamn

Åsa Odell
S. Åby Knutstorp,
231 97 Klagstorp

Ulrika Nilsson
Kaptensgatan 3,
114 57 Stockholm

Susanne Petersson
Vd
Thure Röings gata 2,
252 25 Helsingborg

Johnny Petré
Utsiktsvägen 12,
271 94 Ystad

Anders Östryd
Storgatan 66,
582 28 Linköping

Björn Lindwall
Personalrepresentant
Sjögatan 1,
234 39 Lomma

Björn Lindfors
Personalrepresentant
Talltitevägen 35,
237 36 Bjärred

Företagsledning

Susanne Petersson
Vd Länsförsäkringar Skåne
Anställd sedan 2012

Stefan Fredriksson
Chef AO Försäkring Sak
Anställd sedan 1999

Jonas Jonasson
Chef AO Bank och Försäljning Sak
Anställd sedan 2004

Tomas Olsson
Chef AO Liv
Anställd sedan 2000

Dan Stenberg
Vice Vd & Chef Affärsstöd
Anställd sedan 2013

Lisa Olsson
Chef Strategi & Digital Utveckling
Anställd sedan 2016

Marie Traub
Chef Stab
Anställd sedan 2012

Ingemar Helgesson
Chef Marknad & Kommunikation
Anställd sedan 2012

Camilla Pettersson
HR Chef
Anställd sedan 2015

Fullmäktige

Mandattid 2015-2017

Distrikt Helsingborg

Nils Palmgren
E-post: nils.palmgren@mastergron.se
Telefon: 070-837 14 14

Anette Jernström
E-post: anette.jernstrom@telia.com
Telefon: 070-525 36 05

Walid Saade
E-post: lilewalle@hotmail.com
Telefon: 072-009 99 94

Eva Brundin
E-post: eva@tergent.se
Telefon: 070-539 13 90

Peter Thörnwall
E-post: peter.thornwall@wsa.se
Telefon: 042-453 79 01

Distrikt Bjuv

Rudolf Tornerhjelm
E-post: rudolf@wramsgunnarstorp.com
Telefon: 070-845 61 73

Distrikt Höganäs

Thomas Svensson
E-post: thomasbmsvensson@gmail.com
Telefon: 073-342 10 88

Per Rosenkvist Noresson
E-post: info@rosenkvistbygg.se
Telefon: 070-575 59 31

Distrikt Landskrona

Jörgen Rosén
E-post: jr@citadellet.se
Telefon: 070-922 40 05

Maria Rantzow
E-post: maria.rantzow@live.se
Telefon: 070-271 61 25

Distrikt Svalöv

Christer Nordahl
E-post: christer.nordahl@bygeln.se
Telefon: 070-317 95 11

Distrikt Lund

Ove Linde
E-post: ove@byggin.se
Telefon: 070-838 66 50

Jan Boris-Möller
E-post: jan@boris-moller.nu
Telefon: 070-324 80 58

Lennart Attertyd
E-post: lennart@attertyd.com
Telefon: 070-520 04 45

Vakant

Distrikt Eslöv

Fredrik Häglund
E-post: fredrik@haeglunds.se
Telefon: 070-931 75 60

Anders Hansson
E-post: anders.hansson.fredshog@tele2.se
Telefon: 076-623 22 36

Distrikt Hörby

Lars Eriksson
E-post: info@ibm.nu
Telefon: 073-356 40 42

Distrikt Höör

Camilla Källström
E-post: ck@kallstrom.com
Telefon: 070-618 25 20

Distrikt Kävlinge

Anders Persson
E-post: anders.dagstorp11@gmail.com
Telefon: 070-697 85 37

Vakant

Distrikt Staffanstorps

Tina Xhemajli
E-post: tina.xhemajli@gmail.com
Telefon: 070-750 67 86

Mandattid 2016-2018

Distrikt Ängelholm

Maria Hallefält
E-post: maria.hallefalt@telia.com
Telefon: 070-661 20 74

Kimme Rosenqvist
E-post: kimmie.rosenqvist@yahoo.se
Telefon: 070-972 56 66

Distrikt Klippan

Eva-Marlene Thomasson
E-post: eva-marlene@hotmail.com
Telefon: 073-042 38 51

Distrikt Perstorp

Mikael Jönsson
E-post: mikaeljonsson@gustafsborg.se
Telefon: 070-792 41 94

Distrikt Åstorp

Anita Johansson
E-post: anita@baggis.se
Telefon: 072-731 01 99

Distrikt Örkelljunga

Ingrid Sandström
E-post: ingrid.sandstrom@krohns.se
Telefon: 070-362 25 03

Distrikt Båstad

Arnold Ebbesson
E-post: ebbesson.arnold@gmail.com
Telefon: 070-331 45 78

Mandattid 2017-2019

Distrikt Malmö

Jenny Österlind
E-post: bjork.jenny@gmail.com
Telefon: 073-954 40 42

Anders Forkman
E-post: anders.forkman@vinge.se
Telefon: 070-830 43 46

Maria Lennartsson
E-post: ojabyomia@hotmail.com
Telefon: 073-330 53 72

Dan Sundman
E-post: dansundman@hotmail.com
Telefon: 073-554 53 13

Sine Nyhold Jochumsen
E-post: sine.jochumsen@gmail.com
Telefon: 070-393 40 83

Thea Ohlander Arfwidsson
E-post: thea@ohlander.se
Telefon: 070-369 96 34

Distrikt Burlöv

Patrik Dalgart
E-post: patrik.dalgart@telia.com
Telefon: 070-843 70 72

Distrikt Lomma

Martha Henriksson-Witt
E-post: martha_henriksson_witt@hotmail.com
Telefon: 070-368 11 55

Distrikt Svedala

Ingegerd Eriksson
E-post: marieholms.gard@telia.com
Telefon: 070-848 73 32

Distrikt Vellinge

Eva Marnfeldt
E-post: eva.marnfeldt@gmail.com
Telefon: 070-612 09 37

Helén Askaner
E-post: helen.askaner@telia.com
Telefon: 070-361 42 55

Mandattid 2018-2020**Distrikt Trelleborg**

Johan Wessman
E-post: j.wessman@telia.com
Telefon: 070-252 32 41

Daniel Finnfors
E-post: daniel@finson.se
Telefon: 070-535 76 65

Distrikt Ystad

Katarina Dahlström
E-post: katdahl@spray.se
Telefon: 070-469 48 81

Christian Persson
E-post: christian.ystad@gmail.com
Telefon: 070-819 74 74

Distrikt Sjöbo

Ulrika Axelsson
E-post: ulrika.axelsson@centerpartiet.se
Telefon: 073-443 40 04

Michael Smedberg
E-post: michael.smedberg@skanska-tak.se
Telefon: 070-547 00 85

Distrikt Simrishamn

Ann Carlekrantz
E-post: ann.carlekrantz@gmail.com
Telefon: 070-610 70 73

Magnus Ackerlein
E-post: cror@telia.com
Telefon: 070-221 26 63

Distrikt Skurup

Ewa Sarlov
E-post: ewa.sarlov@gmail.com
Telefon: 072-547 38 30

Distrikt Tomelilla

Per-Olof Kippel
E-post: kippel@bravearkitektkontor.se
Telefon: 070-302 98 75

Distrikt Helsingborg

Birgitta Darrell
E-post: birgitta.darrell@telia.com
Telefon: 073-231 17 78

Anette Jernström
E-post: anette.jernstrom@telia.com
Telefon: 070-525 36 05

Eva Brundin
E-post: eva@tergent.se
Telefon: 070-539 13 90

Daniel Hultman
E-post: hultman.doh@gmail.com
Telefon: 070-339 81 79

Linda Borgström
E-post: ninlin.b@gmail.com
Telefon: 0701-835 032

Distrikt Kävlinge

Eva-Marie Abrahamsson
E-post: emma@akrab.se
Telefon: 070-960 87 08

Johan Persson
E-post: katha.johan@telia.com
Telefon: 070-697 55 77

Distrikt Höganäs

Peter Kovacs
E-post: peter.h.kovacs@hoganas.se
Telefon: 070-979 71 95

Ulrica Paulsson
E-post: ulricapaulsson@gmail.com
Telefon: 070-448 48 49

Staffanstorp

Anna-Lena Strid
E-post: familjenstrid@gmail.com
Telefon: 0702-876 347

Hörby

Carolina Cervin
E-post: carolina@zarkeshas.se
Telefon: 070-949 74 11

Lund

Emelie Arvidsson
E-post: emelie.arvidsson@outlook.com
Telefon: 076-772 27 20

Jan Boris-Möller
E-post: jan@boris-moller.nu
Telefon: 070-324 80 58

Josefine Wraghe
E-post: josefine.wraghe@hotmail.com
Telefon: 070-569 68 59

Anders Eriksson
E-post: anders.nilstorp@gmail.com
Telefon: 076-044 52 93

Distrikt Landskrona

Fredrik Leonardsson
E-post: fredrik.leonardsson@leonsupport.se
Telefon: 073-715 09 43

Maria Rantzow
E-post: maria.rantzow@live.se
Telefon: 070-271 61 25

Distrikt Eslöv

Fredrik Häglund
E-post: fredrik@haeglunds.se
Telefon: 070-931 75 60

My Hedenskog
E-post: my.h@scanfilter.se
Telefon: 0708-35 13 32

Distrikt Bjuv

Mia Engvall Persson
E-post: mia.epersson@telia.com
Telefon: 070-568 20 07

Distrikt Höör

Camilla Källström
E-post: ck@kallstrom.com
Telefon: 0706-18 25 20

Distrikt Svalöv

Olof Röstin
E-post: olof@procus.se
Telefon: 070-523 17 30

Termer om skadeförsäkring

Avsättning för ej intjänade premier

I bokslutet gjorda avsättningar för inbetalda premier som avser kommande verksamhetsår.

Avsättning för oreglerade skador

I bokslutet gjorda avsättningar för beräknade ännu ej betalda försäkringsersättningar.

Direktavkastningsprocent

Nettot av ränteutgifter, räntekostnader, utdelning på aktier och andelar och överskott på egna fastigheter i procent av tillgångarnas genomsnittsvärde till marknadsvärden.

Direkt försäkring

Försäkringsaffär som avser avtal direkt mellan försäkringsgivare (försäkringsbolag) och försäkringstagare. Försäkringsbolaget är - till skillnad från vid indirekt försäkring - direkt ansvarigt gentemot försäkringstagarna.

Driftskostnadsprocent f.e.r.

Driftskostnader för egen räkning i förhållande till premieintäkten för egen räkning.

För egen räkning

Den del av försäkringsaffären som ett försäkringsbolag själv står risken för och som alltså inte återförsäkras hos andra bolag.

Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen

Eftersom premierna betalas i förskott och viss tid förflyter från det en skada inträffar till dess ersättning utbetalas, ackumuleras hos bolaget kapital, som ger avkastning. Den beräknade räntan på detta kapital överförs i resultatredovisningen från finansrörelsen till försäkrings-verksamheten.

Kapitalbas

Med kapitalbas menas det tillgängliga kapitalet. Ett försäkringsbolags kapitalbas innehåller i första hand eget kapital.

Koncession

Tillstånd från Finansinspektionen att driva försäkringsbolag.

Konsolideringsgrad

Relation mellan konsolideringskapital och premieinkomst för egen räkning uttryckt i procent.

Konsolideringskapital

En sammanfattande benämning på eget kapital, obeskattade reserver samt latent skatteskuld. I koncernen ingår obeskattade reserver i eget kapital och uppskjuten skatt.

Kvardröjande risker

Tillägg till avsättning för ej intjänade premier som görs om denna avsättning i en eller flera objektgrupper bedöms otillräcklig för att täcka förväntade skade- och driftskostnader för gällande försäkringar fram till närmaste förfalldag.

Mottagen försäkring

Mottagen återförsäkring kallas även indirekt försäkring. Detta är en av oss övertagen försäkringsrisk från annat försäkringsbolag. Denna affär innebär inget direktansvar gentemot enskilda försäkringstagare.

Placeringsstillgång

Tillgång som har karaktär av kapitalplacering. Hit räknas i försäkringsbolag fastigheter och värdehandlingar som inte är avsedda att stadigvarande brukas eller innehas i rörelsen.

Premieinkomst

Premieinkomsten är den totala bruttopremien avseende direkt försäkring och mottagen återförsäkring som inbetalts eller som kan tillgodoföras bolaget med anledning av försäkringsavtal vars försäkringsperiod påbörjats före räkenskapsårets utgång.

Premieintäkt

Premieintäkten består av avsättning för ej intjänade premier vid årets början plus premieinkomst minus avsättning för ej intjänade premier vid årets slut med hänsyn tagen till kvardröjande risker.

Skadebehandlingsreserv

De skador som ingår i avsättning för oreglerade skador kommer att medföra vissa driftskostnader. För dessa förväntade kostnader avsätts i bokslutet en skadebehandlingsreserv.

Skadekostnadsprocent

Försäkringsersättningar i förhållande till premieintäkten.

Soliditet, justerad

Beskattat eget kapital inklusive övervärden i tillgångar plus obeskattade reserver efter avdrag för latent skatt, i förhållande till balansomslutningen.

Minimikapitalkrav - MCR

Minimikapitalkravet utgör en miniminivå under vilket försäkringstagare skulle exponeras för en oacceptabel grad av risk om bolaget tillåts fortsätta sin verksamhet. Minimikapitalkravet kalibreras till ett värde för value-at-risk med ett konfidensintervall på 85 % för en ettårsperiod.

Solvenskapitalkrav - SCR

Solvenskapitalkravet definieras som det ekonomiska kapital som bolaget ska hålla för att säkerställa att bolaget med en sannolikhet på minst 99,5 % ska kunna uppfylla sina förpliktelser gentemot försäkringstagare under de kommande 12 månaderna.

Säkerhetsreserv

Frivillig reserv som utgör en kollektiv förstärkning av avsättningar för ej intjänade premier och för oreglerade skador.

Totalavkastningsprocent

Summan av direktavkastning, realiserade vinster och förluster samt realiserade värdeförändringar under året i procent av tillgångarnas genomsnittsvärde värderade till marknadsvärden.

Utjämningsfond

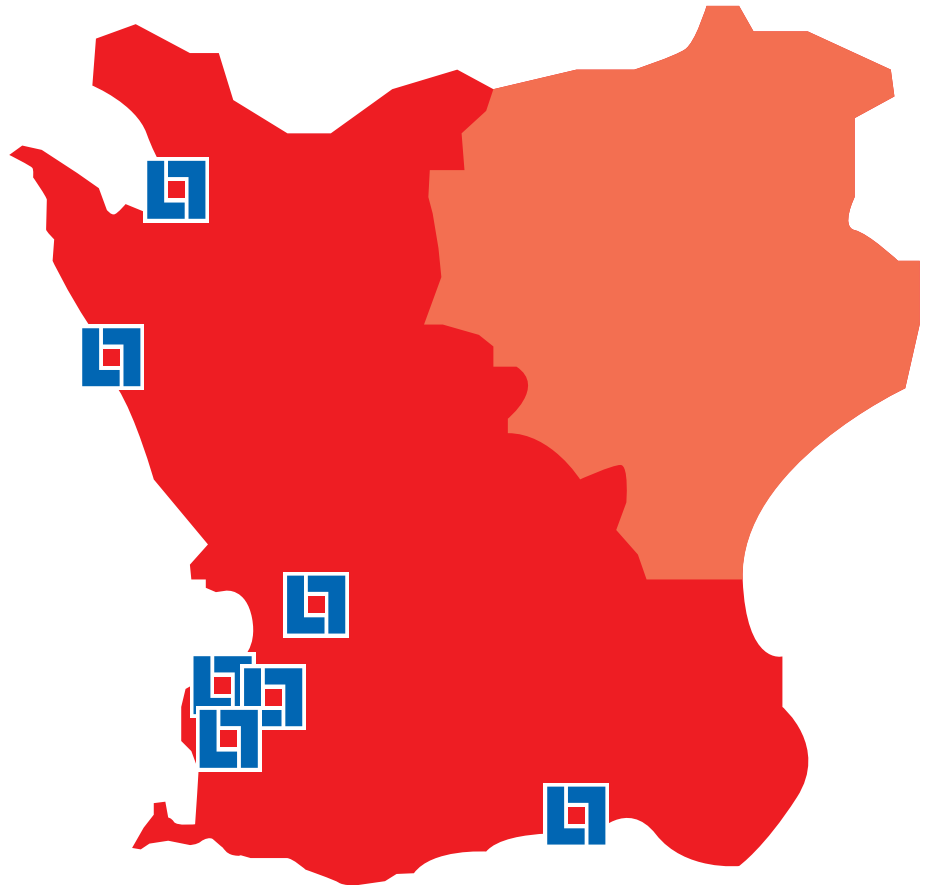
Belopp motsvarande redovisad vinst i försäkringsrörelsen kunde tom 1990, utan att beskattas, överföras till en särskild utjämningsfond. Fonden får tas i anspråk endast för att täcka förlust i försäkringsrörelsen.

Återförsäkring

I de fall ett försäkringsbolag inte kan eller vill bära hela det ansvar ett försäkringsåtagande innebär, återförsäkras bolaget dessa åtaganden hos andra försäkringsgivare. I resultatanalysen kan resultatet avläsas av såväl den avgivna som den mottagna återförsäkringen.

Länsförsäkringar Skånes kontor

 lansforsakringar.se

 facebook.com/lansforsakringarskane

 I vår prisbelönte app kan du sköta många av dina bankärenden på tider som passar dig.

Ängelholm

Midgårdsgatan 18
0431-33 80 00

Helsingborg - Sundstorget

Sundstorget 8
042-633 80 00

Malmö - Gängtappen

Stora Varvsgatan 11
040-633 80 00

Malmö - Hyllie

Arenagatan 18
040-633 80 00

Helsingborg - Huvudkontor

Södergatan 15
042-633 80 00

Lund

Stora Södergatan 17
046-433 80 00

Malmö - Anna Lindhs plats

Nordenskiöldsgatan 8
040-633 80 00

Ystad

Österleden 3
0411-33 80 00

